

312072

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ అక్టోబరు 16-వ తేది మంగళవారము } No 165
Vol. 16 } శ్రీ విభవనాథ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ తృతీయ } సంచిక ౧౬౫

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పకారితో వేలవేలు
జాగ్రత్తపరచుచు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మామూలు. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురక్షను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
దలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
ఆలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధముగా
నోవ్వులకు నంజీవివంతిది.

పంచభాష చీటి చూచి కొనిన.

హాసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

దబ్బిత 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లంబు శ్రేణిపేథి, మృదాన

109, ప్రెసిడెన్సీ, పోర్టు, బొంబాయి

ధర సరసము!

నరుక మైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా ఆలసింపక స్వదేశి పరిశ్రమమునకు

ప్రోత్సహ మొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్ని రకముల పప్పుర మెట్లు హిందూ దేశమునందే హైందవ పరిశ్రామకులచే చేతితో
తాకబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఏజెంట్లు:—పేరూరి నచ్చిదానందరావు, బెజవాడ; మద్దుల కేశవరావు, ఏలూరు.

తంతి విలాసము

“పేరూరి.”

ది ఈస్టర్న్ కన్ థెక్వనరిమార్షు

16, ఆదియప్పనాయకపేథి, జి. టి. మద్రాసు.

పాబ్ కో రంగులు

అన్ని పనుల కువయోగపడును.

మీడబ్బుకు సరియైన విలువను పొందనగును.

పాబ్ కో రంగులు ఎట్టి వికారపు పెండ్లకైనను,
వాసలకైనను, పగులుటగాని, కాంతి తగ్గుటగాని,
లేక చాలకాలమువరకు నుండును.

వివరములు కోరువారలకు ప్రముఖునిచే సల
హాలు ఉచితముగా నివ్వబడును. ఈ ఆపూర్వతరుణ
మును పోగొట్టుకొనకుడు. వెంటనే వ్రాయుడు.

మాస్ట్రీ అలెక్ కో లిమిటెడ్,

చిస్తుబాక్సు 60, మద్రాసు.

అందమైన బాలిక లందరును
దీనినే ఉపయోగించుచున్నారు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

2039

లిజరు కలము

సుమారు 100 రకములలో

తయారు చేయబడుచున్నది

మీకు తెగినది

ఒకటి గలదు

చూపాలు 10 ఆర్. పేజీ 100 పి.

కెల్సు-ఫీల్డింగ్ 40 ఎఫ్.

H. P. CO

LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

“అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మవసరము లేదు”

శ్రీ సి. యస్. రంగయ్యగారి ఉపన్యాసము

కాంగ్రెసు నాయకులపై తీవ్రమగు ఆరోపణలు

సభలో గొప్ప కలకలము.

“ఫాసిజ్ యుద్ధము” గ్రంథకర్తయగు భారతేశ్వర సభాసభ్యులును ప్రతికారచయకులగు శ్రీ సి. యస్. రంగయ్యగారు శనివారము పాయలగిరియందు చెన్నపురి లిలకు ఘట్టమునందు “ప్రభుత్వ రాజకీయ పరిస్థితి” నిగూర్చి దీర్ఘమగు యువస్థానము గావించిరి. సభ కరుదించిన ప్రేక్షకుల సంఖ్య రెండువేలకు పించియుండెను. డి. కొలంబైగారు సభకర్తత్వము వహించిరి. శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, రంగయ్యగారి లిఖితప్రతిపాదనలపై సభకరుదించిరి. కాని శ్రీనివాసయ్యగారు సభా కార్యక్రమమును పట్టించలేదు. రంగయ్యగారు అపూర్వములగు కొన్ని సిద్ధాంతములను వాక్యమిచ్చిరి. కాంగ్రెసు పక్ష నాయకులలో ప్రధానములగు కొందరిపై తీవ్రమగు ఆరోపణలుగావించిరి. వార్తాపత్రికలు కొన్నింటిపై దాడిచేసిరి. “హిందూ” పత్రికా సంపాదకులను శ్రీ సి. రంగయ్యగారు అయ్యంగారిపై గొప్పరోషము వాపోపించిరి. మోతీలాలు నెహ్రూప్రభృతులపై పరరాష్ట్ర సాయకలకు బూజించక స్వేచ్ఛరాష్ట్ర సాయకలకు కనుపరిచివలసినదని యుద్ఘాటించిరి. నెహ్రూ నివేదికను తీవ్రమిచ్చినను గురితేసి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యములే మరేత్యువునకుగాని తాముగీ రింపజాలమని వలయును నొక్కిచెప్పిరి. “పరిశుద్ధ స్వాతంత్ర్యవాదు” (గాంధీ మహాత్ముడు) అశిర్వాదము లొసంగబడెగాక, శత్రువులాని కరుదించి ఉద్యమమును నివేదించినతేపు మరేయితర సాయకత్వమునకు మోతీలాలు నెహ్రూగానియు, బి. నెంట్లుగానియు లోబడజాలమనిరి.

సభయందు ద్రవ్యకల్లోలము

సభ మొదలుపెట్టిన కొలదిను సమలేమో యోషికతో నుండిరి. లేదో, ఉపస్థాపకులు ప్రైధముగ నాయకలకు ప్రత్యక్షముగను, అస్థాపకజేతముగను, తీవ్రముగ ఆపేషించుటకు మొదలైనతోడనే మాటమాటకు అడ్డుమాటలు వేయుచు అవమానము అవమానము కేకలిడుచు గోలపెట్టిరి. ఉపస్థాపకులు మొక్కవోషని ధైర్యముతో అడ్డు ప్రశ్నలను సరకు జేయక మాటాడజొచ్చిరి. కాని సభ్యులు మాత్రము చాల యుద్ఘాటించిరి. మూలకా గంటనేపు మాట్లాడినవీడప సభ ముగింపబడెను.

డి. కొలంబైగారు

అధ్యక్షులు డి. కొలంబైగారు ముందుగా మాటాడుచు నెహ్రూ నివేదికనుగూర్చి కాంగ్రెసువారికెట్టి వివాదములేదనియు, అభిలషకు సమాజేతమును జరిపినది కాంగ్రెసువారే ననియు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు డాక్టరు అస్థాపకాక ఆసభ కర్తత్వము వహించిరియు కాని చెన్నపురియందు జరిగిన అభిలషకు సమాజేత కర్తల ప్రవర్తనమాత్రము కడు విచిత్రముగ నుండెనని పల్కిరి.

చెన్నపురి నరవసత్సభ

డాక్టరు ఆసిబి నెంట్లుగారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముని న ఎదుర కైరజండా జూపినట్లు. లక్ష్మీ వల్లభముడు కాంగ్రెసు వారు సర్వతత్వ సభను సమాజేతపరచిరి. చెన్న పట్టణముందో కాంగ్రెసువారికెట్టి జోక్యమును లేదు. జనీతుపక్షము వారిని సభ కాహ్వానించిరి. కాని పర్ పాత్రోగారు తప్ప మరెవ్వరును వచ్చి యుండలేదు. పర్ పాత్రోగారెవ్వరు సభలో నుండి వెడలిపోయెదరో యను ఛీతినే వైమును బహిష్కారతీర్మానము ప్రకటించెను. తీవ్రంప సభను ముగించిరి. చెన్నపురియందు సమాజేతకరుదించిన సభ సర్వతత్వసభయనుట నేరివీరకాదులా నేయుండును ననుకొనుట. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును పక్ష్యముగ నంగీకరింపజాలముగాని, మిగత నెహ్రూనివేదికనంతటిని అంగీకరించి, అందుల కనుకూలముగ ప్రచారము చేయుచున్నారను అని పల్కిరి.

శ్రీ సి. యస్. రంగయ్యగారు

పిమ్మట శ్రీ సి. యస్. రంగయ్యగారు తమ యువస్థాపకుల దిట్ట మాట్లాడిరి.

“పరరాష్ట్రజాల పూజించకుము”

“చెన్నరాష్ట్రమునకు జేరిన ప్రజలగుమన మొక విచిత్రమైన స్వభావముగలవారము. ఐరోపా ఖండమునను, యింగ్లండుమున్నగు దేశములందును ప్రజలు తమ నాయకులను గొనియాడుచు, వారియొడ భక్తివిశ్వాసముతో మెలంగెదరు.

తెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, కేంద్రరాష్ట్రములు లోనగు ఉత్తర హిందూస్థాన (ప్రజలను వారివారి రాష్ట్ర) సాయకలపట్ల భక్తివిశ్వాసములు కలిగియుండురు. కాని చెన్నరాష్ట్రముందు మనమో, సర్వదా పరరాష్ట్ర ప్రవర్తలకు పాదపూజయొనర్తురు. మన నాయకులను మనము క్రిందికిలాగి నేయ (ప్రయత్నించుచుండుము. శంకర, రామానుజులను కనిపడేము) తెలివిలేకలకు వాసికెక్కిన నీ దేశ విట్టిసితియుండుమెందెనను వినియున్నామా! పరరాష్ట్రజాలేనను అర్థులగు వారి నాదరించుటనీడే కాని మత్కపై పగలూని ముఖమును జెక్కికొనరాదు (నవ్వు) యిదిపరలో లక్ష్మీ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకై సంయుక్తరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారి చేత నేలం విజయరాఘవాచారిగారిని ఎమ్మకొనునట్లు నేను, సి. వై. చింతామణిగారుకు ప్రయత్నించి, ఆమోదించజేసితిమి కాని డాక్టరు బి. నెంట్లుగారిచే రాచకొరంగములోనికి తయారు జేయబడిన సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు (అప్పటికి పర్. బిరుదులేదు) విజయరాఘవాచారిగారి అధ్యక్ష స్థానమునకు ప్రతిపూజలై మరొకరిని శిష్యాచేయించిరి అని పల్కిరి.

“లొకమాన్యుని లక్ష్యము”

ఉపస్థాపకులు నూరకు కాంగ్రెసునుండి జరిగిన విషయముల సంగ్రహముగ వేర్వేరుచు సామ్రాజ్యస్వ స్వ పరిపాలనకు ఆతి వాడులగు, బాలగంగాధర తిలకుగాని, ఆరవిందయోగిగాని ఆమోదించియుండలేదనియు, లక్ష్యమును సంకుచితమునకుల కెక్కిపడక నూరకు తగాదాయనంతరము అతివాదకక్షివారు కాంగ్రెసునుండి తొలగిపోయిరిననియు పల్కిరి.

నాయకులకొక హెచ్చరిక

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు బూటకవాదులని నిరసించుచు, గృహచ్చిద్రములను గోరంతలకు కొండంతలకేయు నేటి రాజ్యాంగవేత్తల కొక హెచ్చరిక గావించుచున్నాను. మనము ఒకరినొకరు నిరసించుకొనుచుండిన యుద్ధయులము బలహీనులమయ్యెదము. తుదకు అతివాదపక్షమువారు అధికారవర్తనవారి సంకెలందు చిక్కుపడెదరు. (వినుడు, వినుడు) బూటకముగాని సమాచారము మనకవసరము. కాని నిరాకరణోద్యమముపై దాడివెడలుట అక్రమము. అపహేయోద్యమమందు లలో 20 వేలనుండి ప్రజలు కారాగృహములందు బంధింపబడిరి. ఇందులకు పరప్రభుత్వమును నిందింపజాలము. భారతదేశమును పరిపాలించనివో పాపము! ఇంగ్లండుదేశము మరేవిచేయగలదు (నవ్వు).

అధినివేశస్వాతంత్ర్య మతిసులభము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకంటెను అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యము కష్టసాధ్యమును శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారిలో నే నే కీ ధ విం ప జాల ను. బ్రిటిషు వారి మా యల కు లో బ డి న అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్య మరనిముపములో రాగలదు. బ్రిటిషువారికి తమ వర్తకము చెక్కుచెదరకుండ నుండలెను నాడు నెహ్రూయను చెప్పినప్పుడెట్టివారో నేటికిని ఆంగ్లేయులు దుకాణదారుల జాతీయనుట నిక్కువము. వారి వర్తక మింకను జోరుగ సాగెడి పక్షమున వారు తులములో అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమున కాంగ్లేయులంగీకరింప గలరు. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును వలదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునువలదు. స్వరాజ్యమును వలదు. ప్రజలకు తిసలిండి, కట్టబట్టయును కావలెను.

సోషలిజము అవశ్యకము

అయ్య నేను సోషలిజము కావలెనని కోరుచున్నాను. స్వరాజ్యోద్యమము ప్రజా సామాన్యమునకు తేమమును కలగజేయజాలదు. “సంపత్సర్వములో స్వరాజ్యము” ప్రజాసామాన్యము నాకర్షించెనుగాని సంపత్సర్వములోపల స్వరాజ్యమురా నందున ప్రజల యాశ్చర్యసమంకల నిశ్చిహ్నియనది. ప్రజలకు ఆకలిగినిన తమ కడుపులకు తిండిగావలెను. ఎండవానలకండి తడియు శరీరాచ్ఛాదనకు వస్త్రధానము గావలెను. అంతియేగాని ప్రభుత్వము కావలసినది నెహ్రూ నివేదికగాదు. మరేది యునుగాదు. ఐన నేను శ్రీనివాసయ్యగారి విధానముతో నెందు కేకీధినియమన్నాననగా, శ్రీ అయ్యగారు సోషలిజము. వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును విశ్వాసముగల వారైనవో

వారు స్వాతంత్ర్యము మనము నైకొనవలసినదేగాని ఒకరియొద్దనుండి గాదని తెలియుటం జేసియే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై కృషిపల్పునెడల ప్రజాసామాన్యముతో కలిసి మెలసి యుండవలసివచ్చును. సోషలిజ్ము ఉద్యమమును బలపరచినవారమయ్యెదము. ధనాధిపతి బలమైన బ్రిటిషువారు సోషలిజ్ము ఉద్యమము నంగీకరింపజాలరు. కార్మికపక్షమువారిని నిందింపజాలము. వారియింటిలో వారుచక్కబెట్టుకొనవలసిన పనులెన్నియోగలవు కావున స్వయంసహాయమే శరణ్యము. యింగ్లండులందలి పరిసితులజూచిన రాబోవు పార్లమెంటు ఎన్నికలందు లాయడుబార్డిగారు ఉద్యోగముతోనుండిగాని, యితర విధముగగాని చాలా అధికారముకలుకుబడిగలవారై యుండురని చెప్పవచ్చును. కావున అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వలసినవో లాయడో బార్డి నడుగుడు. ఈజిప్టుకు స్వాతంత్ర్యమొసంగినట్లే మీకును యొసంగగలదు! (నవ్వు)

నెహ్రూపండితుని సిద్ధి

శ్రీ బి. నెంట్లుగారును బహుళః సమా పండితుడును యీ చిల్లరమితవాదులతో నెక్కువకాలము కలిసియుండజాలరు. నెహ్రూ పండితుని బుద్ధి చల్లనిర్మాణమున కనుగుణమైనది. కాని వారిల్ల పన్నులును దాని నుండి తొలగింపకు పోరాడుచు నేయుండురు. వారి ప్రస్తుతసిద్ధి తప్పి కరముగ లేదని నీ నెకుండును. నాకంటెను, మీకంటెను గూడా వారికి చాగుగా తెలియును అవిషయము. ఈవృద్ధాప్యమందు వారు తమస్వరూపంబిట్టి ఆంగ్లేషనతో జినములు గడుపుచున్నారో నాకు తెలియును. వారి కుమారుడు జనపారిలాలు నెహ్రూగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదియేగాక సోషలిజ్మును, ఆనందభవనములోని (నెహ్రూపండితుని నివాసము) సిద్ధి యొలున్నది. మదురైయగు కింద్రీ స్వాభావికముగ వ్యాకులత జెందుచున్నాడు. తనకు చేతనైనవో అపహేయోద్యమమివలయును జేసినట్లుగ నెహ్రూ పండితుడు తన కుమారుని చెరసాల కరుగకుండ చేయ ప్రయత్నించుట కాతురుడై యున్నాడు. పర్ చిమకీలాలు నెతలేవాడుగాదను, పర్ పెజ్ బహదర్ సామ్రాజ్యము గాంధీమహాత్ముని కారాగారమున బంధించుటకు బాధ్యులైయుండిరి (సిగ్గు సిగ్గు) సంపూర్ణముల నములులో నెట్లవలెనను సిద్ధాంతముకొరకై దేశభక్తి త్యాగమొనరించిరి. అట్టి మితవాదులతో నెహ్రూ పండితుడు జేరినందుచే కలగగల ఫలితమేమి. నిర్బంధములేనిది సంపూర్ణములు యుండజాలవు. రెండికిని అట్టి అని నాభావ సంబంధము గలదు.

నవాలుకు ప్రతిసవాలు

అధినివేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు నేను కారాగృహవాధల సంకరంకను. అదైవ్యము ఇచ్చగింపరు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో గట్టిగ బంధించెడి నీ లక్ష్యమును సాధించుటకొరకెవరు కష్టముల నడచివింతురు? నెహ్రూ పండితునితో నేకీధినింపను. నెహ్రూగారు తమతో తామే ఏకీధినింపజాలరు. (నవ్వు) నెహ్రూగారు శ్రీనివాసయ్యగారి పక్షమునకు రాగలరు. (పార్లమెంటులు) బర్మీను హెడ్ ప్రభువు నలలో దగుల్గానదు. ఇవి సవాళ్లు ప్రతిసవాళ్లు వేసికొను దినములు. బర్మీన్ హెడ్ ప్రభువు రాజ్యాంగ విధానమును తయారు జేయుడని యొక సవాలువేసెను. అందులకు మనవారు సమాధాన మొసంగి ప్రతిసవాలు జేసిరి. కాని మొదటి సవాలుకు సమాధానము వచ్చెనుగాని, మన సవాలు నాలకించువారెవరు. బర్మీన్ హెడ్ గారు రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుడని సవాలు తీసి నపుడు మనవారాపనికి బూనుకొనక యూరకుండవలసినది. బి. నెంట్లు రాజ్యాంగ విధానము ను తయారు జేసి నపుడు గాంధీమహాత్ముడేమిచెప్పెను? “నేనావిధానమును చదువలేదు. చదువబోను. ప్రజలనుండియే రాజ్యాంగవిధానము బయల్పడగలదు. స్వరాజ్యము ముందు గడిచిన రాజ్యాంగవిధానము వీడప దానియంతట నదియే రాగలదు?” అని పల్కిరి. నేను గాంధీమహాత్ముడు రాచకొరంగమునుండి తొలగివనెను. సబరమతియందుండి రుషీవ్యకునివలె తన యాశిర్వాదములను మాత్రము బంపుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు దేశములోని కరుదించినవీడప స్వకీయమగువారి పద్ధతిని దేశమును నడపింపగలరు. ఈ చట్టములకు పాను అలాగిపోవునని వారెంగుదురు. కాని వో గాంధీమహాత్ముడు అభిలషకు సమాజేతమున కరుదించి పాల్గొనుటకు మారుగ ఊరక అశిర్వాదముల సంపుటకు గతమేమి? గాంధీమహాత్ముడు రాచకొరంగములందు కనిజేయుట మాకవసరమునాని వారి యాశిర్వాదములు నాకక్కరలేదు. వారే దేశములోని కరుదించి మరల పనిమొదలిడిన నెహ్రూ నివేదిక యున్న నయ్యాదినను మహాత్ముని మేమునుసరించుము అంటేగాని ప్రతి “యల్లయ్యను, ఫుల్లయ్యను” అనుసరింపజాలము.

సభలో నొకరు—మోతీలాలు నెహ్రూగారు “యల్లయ్య, ఫుల్లయ్య” గారు. శ్రీ. రంగయ్యగారు—నెహ్రూగారు యల్లయ్యగారు ఫుల్లయ్యగారు (నవ్వు) నెహ్రూగారు, నెహ్రూగారే. నెహ్రూగారు, సామ్రాజ్య విర్గందరనుకలిపి ఒకటిగ చుట్టబట్టిన ను ఒక గాంధీమహాత్ముడు గాజాలరు.

“ఉద్యోగములకు ప్రాకులాట”

సిద్ధులును తనసోదరుల ఉద్యోగములకొరకు గుసగుసలు జరుపుట నాకిష్టములేదు. (“ఎవరువారు” అని కేకలు) ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారి సోదరుడు శ్రీ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు. (సిద్ధు, సిద్ధు) శ్రీ గోపాలస్వామి అయ్యంగారిని నేను నిందించుటలేదు. వారు చాలాగట్టివారు. మిక్కిలి ఉపయోగమైనవారు. వారు పార్లమెంటుకిమిటికి కార్యదర్శియే గారు. భూపేంద్ర శాసనసభ సభ్యులు. ఈ విషయములో శ్రీ ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు తమకే తామే సర్వం కరెక్ట్ నాయకులగుటకు తమ సోదరుని కియ్యద్యోగములకొరకు వెల్లిరిని నేను జెప్పటలేదు. వీరికి ప్రయత్నములు మిక్కిలు కొందరించిమిడియున్నాడు. నెహ్రూ వంటివారు శింకరిక్ నాయకులని చూచిరిని నేను జెప్పటలేదు. నెహ్రూపండితుడు చాలా మాక్కుబుద్ధిగల రాజ్యశాస్త్రజ్ఞుడు. (పథలో నొకరు. ఇతే వారిని మీరు అపకీర్తి పాత్రయ నెంచెదరు. మరియొకరు ఆవిషయ సుపర్యయని రుజువు చేయబడినది) శ్రీ రంగస్వామిగారు:—నెహ్రూగారు వాస్తవ తీవ్రముని నిందలు తెలిపిరి. నెహ్రూగారును, హిందూపత్రికయును, అందులకై నాకు కుమారణ జెప్పనిచో నేను వారిని న్యాయస్థానమునకు రప్పింపగలను. (అంతట చాలింపుడు అను కేకలు)

అధినివేశ రాజ్యమునుగోరుచో?— సైమనునహతాము

శ్రీ రంగస్వామిగారు:—మీ యాగ్రహమునంతన నిజాయితీయును. కవిమనతో సహకార మొనర్చువారితో మనకు వివాదములేదు. కాని అధినివేశ రాజ్య స్వాతింత్రియతో, పంపూర్ణ స్వాతింత్రియతో గలపుట మాత్రము ఆక్షేపణీయము. అధినివేశస్వాతింత్రియ కావలయు ననిన సైమను కవిమనతో మిక్కిలు గంతు. సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారిలో కలియుట వలన పంపూర్ణ స్వాతింత్రియ ను నాశన మొనరించెదరు. సైమను కవిమన యంతికు ముందు చెప్పపురి యందెట్లు బహిష్కరింప బడెనో మీకెల్లరుకు ఒక దమే! (అహ! 144 వకత్తులు ఎట్లు ఉల్లంఘింప బడినది మేమెరుంగక పోలేదు యొకరు) అని శ్రీ. రంగస్వామిగారు:—సర్ సి. పి. రామస్వామిగారు బొంబయియందు సైమను గారిని సందర్శించి వచ్చిరి. ఏమియో కొన్ని వార్తా పత్రికల సంపాదకీయ వ్యాసములకు నేను ఫీలిలువాడనుగాను. హిందూ పత్రికా కార్యాలయ మందలి ఏకాంతి ముడి పనివాగో, నన్ను గోల జేయుటకు వచ్చినవారెట్లు చేతులుబాదు, వీరందరును కీటకముల బోలినవారు, (“అలాచించి మాట్లాడుడు” అని కేకలు).

రాండుపేటల సమావేశమున కంగీకరించిన సైమను సంఘముతో సహకారము సలుపరాదు. సర్ జాన్ సైమను చాలా పక్షకుబడిగలవాడనియు, ఏమియో నొప్పవలలు గానిండునన్నాడనియు” మొత్తీలాలు నెహ్రూగారిదివరలో జెప్పియుండిరి. ఎట్టి సంకర్షణలందును, ఏ విధమునను సైమను కవిమనతో సంబంధము కలగజేసికొనరాదని కాంగ్రెసులో ఆ మోడించిరి. కాని నెహ్రూగారు రుజువుజేసెదరా? బ్రిటిషు ప్రభుత్వము మనతో సంధిపరతుల నాలోచించిగోరిన విషయ నాయకలతో నాలోచించినట్లు నెరగనాలోచింపవలెను. సైమను కవిమన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునగాదు, భారత ప్రభుత్వమైననగాదు. కలకత్తా కాంగ్రెసు ఈ విషయమున నిరపరపవలెను. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాండుపేటల సమావేశమునకు పాల్గొంటే వెంట పాల్గొంటే అంపుట నాకిష్టములేదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఎంతోమంచివాడు. అమాయకుడు, అట్లులైనను వారు నిందింపబడుచున్నాడు. శ్రీనివాసయ్యంగారిని “నిరాశజేరిన కాంగ్రెసు నాయకులని” నెహ్రూగారు నిందించిరి. వారెట్లు జెప్పనట్లు చేయబడిరి. (“మేము మిమ్ములను నమ్ముచాలము” అని కేకలు)

ఈసమయమున పథలో కోలాహల మతికొనినెను. అంతట శ్రీ రంగస్వామిగారు తమ యువ న్యాయమును ముగించిరి.

పిదప అధ్యక్షులు కొలది నిమగ్నములు మాట్లాడిరి. అంతట పథ ముగిసెను.

సత్య హరిశ్చంద్రీయము

(5-వ కూర్పు) 1-0-0

సాత్రాజితీయము (శృంగారసమ) 0-12-0

(శ్రీకవితాకానిధి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)

చిత్ర మాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0

(వర్తకులకు కమిషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు,

12, పిలాతోపు మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల అభివృద్ధిలోనున్నది

ది జనరల్ అసూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మీరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో	పాలసీల మొత్తం	రూ 1,80,00,000	క్రిందటి సంవత్సరముకంటె
వెయ్యింటికి రూ 22—8—0	సంవత్సర ఆదాయము	7,00,000	రెంటింతలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
1927 సం॥లో వ్యాపారము	88,00,000		

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, ఉన్నత స్థాన మాత్రమించిన దిదియే

8477

ఇండియా, బర్మా సిలోనునం దంతటను ఏజెన్సీలు ప్రాపించితిమి.

చరములకు (వాయుడు: V Rama Rao, B Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

వెంట్రుకలకు అమృతము

“జేము పామేడు”

(పంచమన ఉత్తమమైనది) “జేము పామేడు”. దీని అసమాన గుణములన్ని జనుల నాకర్షించినది. మీరు దీక్షగా జేముపామేడు, ఉదయోంపుడు-యేలననగా కల్పవ రహితమై మిక్కిలి నిర్మలముగా నున్నది. ఎవరైనా వెంట్రుకలకు హానిచేయు చాక యగు క్రొవ్వ పదార్థములు లిండు శేపు, కన్నులకు మెదడునకును హానిచేయు నిమ్మ-పిమ్మడు-రాచు-తైలమును చేర్చి తయారుచేయబడినది. బజారులో విక్రయించు ప్రముఖ, బ్రిలియం టైనులలో యంతేకమించిన గుణము లేదు. నె అందమును జూచి (దవ్యమును నిర్ధారించుకొను) “జేము పామేడు” నే బాగుగా గమనించి, కొనుడు. అన్ని దుకాణములలో దొరుకును. నెల బడ్డి 1 కి 0-5-0 డజన్ 1 కి 8-0-0.

జేము వెర్ ఫ్యూమరీ కంపెనీ, నెం. 100, అన్నాపిట్టే వీధి, మద్రాసు.

పుస్తాద్ పిన్నంరాజు రమణయ్యపంతులుగారి జ్ఞాపక

షష్ఠమాబోధనము

మల్ల-శస్త్ర-పోటీపరీక్షలు

మహారాజశ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ (ద్రోణరాజు రామారావు గారి ప్రయోగముల కీర్తి శేషులయిన పిన్నంరాజు రమణయ్య పంతులు పుస్తాదుగారి జ్ఞాపకార్థము నిర్వహించిన, ఏ లూరు పడమరపీధి వ్యాయామసంఘ ధివనములో శ్రీవిభవనామ ఎం॥ అశ్వయుజ కులం లగాయకు, విజయదశమియలవరకు దస రామనోత్సవ పుత్సవములలో వ్యాయామ-శస్త్ర-వల్ల-విద్యార్థి పుణులకు పోటీపరీక్షలు జరుగును. గాన, కృష్ణ, గుంటూరు పుధయగోదావరిజిల్లా, విశాఖపట్నం, జిల్లాలో వున్నటు ఎంటి మల్ల-శస్త్ర-విద్యార్థిపుణులకు వారందరూను, విద్యార్థి, అన్నా, పదకు పరీక్షలలో పాల్గొని పదకు విద్యలలో గెలుపొంది యివరకు పత్రికలలో ప్రచురించిన బహుమతులకు పొంది మాపుద్యమమును అభివృద్ధిలోని తెచ్చి మమ్ములను ప్రోత్సహపరచగలందులకు కోరుచున్నాము.

1. కుస్తీలు:— ది 17-10-28 బుధవారం లగాయకు ది 20-10-28 లేదే వరకు జరుగును. పదకు తాళిలలో సైవ (వాయుబడిన నాయకుల కోజలలో ది 20 తాళిలకు జగజోపు కుస్తీల ప్రత్యేకించి అయిదు జిల్లాలలో స్కూలు విద్యార్థులకు మాత్రమే.

2. శస్త్రవిద్య:— ది 21-10-28, 22-10-28 యీ రెండుకోజలలో శస్త్ర విద్య పోటీపరీక్షలు జరుపబడును. 1. చెడి, 2. బాణా 3. పటావైరి పోటీగా జరుగును

1 బాకుట్టు, 2 పటా, 3 నిండా ఎగయిరా వరకు పరీక్షలుగా జరుగును. పటా, బాకపట్టు ఎగయిరా వరకు సమర్థతనబట్టి బహుకరింపబడును.

పోటీపరీక్షలలో కుస్తీలు నిమిత్తము 1928 సం॥రము ఆగష్టు 11 లేదే వరకు చేసిన దరఖాస్తువాడు:— సయ్యపు రాజు వెంకటగోపాలకృష్ణంరాజుగారు లంకలోజేత, సయ్యపు రాజు రామగోపాలకృష్ణంరాజుగారు, యంతవూరి వెంకట్రామ రాజుగారు (ర్యాలి), కమ్మిల సత్యనారాయణగారు లంకల (కోడే) పెనుమత్స్య కుప్పరాజుగారు (లంకల కోడేరు), రుక్మీనందన వెంకట్రావుగారు (యేలూరు), యం. గోపాల కృష్ణమూర్తిగారు (పుయ్యూరు), యం.వనతరామయ్యగారు (పుయ్యూరు), వాకా రంగయ్యగారు (బందరు), పాతెనెంచి చిన్నయ్యగారు (యేలూరు), పేక్ యిమాం సాపాటు (నూజిడు), యయ్యపుస్వామిలుగారు (పాలకొల్లు), సారిక చిట్టియ్యగారు (యేలూరు), జోగి వాకయ్యగారు (బందరు) తోట వీరాస్వామిగారు (బందరు), ములేటి సుబ్బారావుగారు (పాలకొల్లు) చెరుకూరి శివారామరాజుగారు (పూలపల్లి) కొండిబోయిన సోమయ్యగారు (బెజవాడ).

స్కూలువిద్యార్థులు:— 1. బండా సిలాదిరావు, ఏలూరు. 2. యం. గోపాలకృష్ణమూర్తి, బందరు. 3. యం. పరంధామయ్య, గుంటూరు. 4. యం. జనార్దనరావు, ఏలూరు. 5. జి. ఎ. కామ్రే, ఏలూరు. 6. వి. కోటయ్య, ఏలూరు.

వ్యాయామసంఘ కమిటీ.

యా జగవ జరుపబడు సంగీతపథలు ఎగై రాణు మురాలి శ్రీ మల్లూరి కాశీచాదరిగారు, బి. ఏ. బి. యల్. వారి పను తుచన జరుపబడును.

కార్యక్రమము

16-10-28 బుధవారం సా॥ 5-30 లకు—మురాలిశ్రీ బుజును నరసింహం బి. ఎ. బి. యల్. గారి కుమార్తె బాలవర స్వతి చి॥ సా॥ సావిత్రిమ్మగారు గాత్రం. శ్రీహన్ ఆళ్లమరి కన్యక నూరిగారు ఫీడెలు. మురాలిశ్రీ కందికట్టు చండలరావు గారు మృదంగం.

రాత్రి 9-30 లకు—శ్రీమన్ రితునగర శేషదాసు గారు హరికథ పాడుక. మురాలిశ్రీ యంధమాళి చలదరిగారు పిడలు, మురాలిశ్రీ పువ్వుల వెంకటగిరిగారు మృదంగం.

17-10-28 బుధవారం సా॥ 5-30 లకు—శ్రీమన్ వి ద్వాన్ బాలకవి పంచాంగం వెంకటరామానుజా చాడ్యులుగా రు గాత్రం. మురాలిశ్రీ కందికట్టు నరసింహంగారు ఫీడెలు. మురాలిశ్రీ ఆర్. నారాయణరావుగారు మెదాసు మృదంగం

రాత్రి 9-30 లకు—శ్రీ బాలాంజనేయ నాటకసమా జం. గయోపాఖ్యానము నాటకము.

18-10-28 శుక్రవారం సా॥ 5-30 లకు—మురాలిశ్రీ జన్నూరి వెంకటరెడ్డిగారు, ప్లాట్ మురాలిశ్రీ దొంటిమర్తి అప్పల నర్సయ్యగారు మృదంగం. మురాలిశ్రీ ఏలూరు రాయ ప్పగారు ఫీడెలు

19-10-28 శుక్రవారం సా॥ 5-30 లకు—బ్రహ్మశ్రీ సంగీత విద్యాన్ ఆద్యక శ్రీరామమూర్తిగారు గాత్రం. మురాలి శ్రీ కందికట్టు నరసింహంగారు ఫీడెలు. మురాలిశ్రీ మృదంగం భామణి పొట్లూరి రాఘవయ్యచాదరిగారు బెజవాడ మృదంగం

20-10-28 శనివారం సా॥ 5-30 లకు—శ్రీమన్ శృ గారం వెంకటాచార్యులగారి కుమారుడు వెంకటశేషవతారా చార్యులగారు ప్లాట్. శ్రీమన్ రితుపతి నమ్మయ్యగారు. పిడలు. మురాలిశ్రీ పరక బసవయ్యగారు మృదంగం.

రాత్రి 9-30 లకు—శ్రీ బాలాంజనేయ నాటకసమా జం వారి సావిత్రినాటకం.

21-10-28 ఆదివారం—మురాలిశ్రీ యన్. ఏ. స్వామి నాయుడుగారు వికలింగ. మురాలిశ్రీ మంథిన రామలింగం గారు ఫీడెలు మురాలిశ్రీ గంటూరి వీరరాఘవయ్యగారు తబలా.

రాత్రి 7-30 లకు—బ్రహ్మశ్రీ శిష్టా శంకరాచార్యశ్రీ గారు హరికథ. మురాలిశ్రీ యండమూరి చలవతిగారు ఫీడెలు. మురాలిశ్రీ దాసరి కృష్ణయ్యగారు మృదంగం.

22-10-28 సోమవారం సా॥ 5-30 లకు—బెజవాడ గవర్న మెంటు బ్రయింపింగస్కూలు, వ్యాయామసాధ్యాయు లు శ్రీమన్ యతిరాజం శ్రీనివాసులుగారి శిష్యులు (1) నా గయ్యగారిచేతను, (2) కొల్లా శ్రీరాములుగారిచేతను అఖండ శరీరకాశలము, మనోరంజనము, యోగప్రదర్శనములు బహు అద్భుతముగా జరుపబడును.

నైమనుసంఘ బహిష్కారము

మద్రాసునాయకుల ఎచ్చరిక

గోఖలేహాటునందు బహిష్కారసభ

గత శుక్రవారము సాయంత్రమున మద్రాసులో గోఖలేహాటు నందు నైమనుసంఘమును బహిష్కారసభ జరిగెను. నూదిమోపు ట్రైవెస్ తావులేనట్లు హాటరులు ప్రజలచే క్రిక్కిరిసియుండెను. ఎం. కె. ఆచార్యగారు హాటరుల ప్రత్యేకించినపుడు సిగ్గుసిగ్గు అను కేకలు విన్నవైతెను.

ఇ. కృష్ణయ్యగారును జాతీయ గీతమును పాడిరి. పిదప ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి కీర్తితిలక విధియన నుపసంగించిరి.

శ్రీనివాసయ్యగారు

బ్రిటిషువారి వ్యతిభారతదేశమునకు అసంగికారముగ నున్నదని నైమనుసంఘమువారి కెరిగియుంటున్న మనముందరమును నేడిచట సమావేశమైతిమి. మనలో మన కేవిధములగు భేదాభిప్రాయములున్నను నైమనుసంఘమును బహిష్కారము విషయమై మనముందర మేకాభిప్రాయములమై బహిష్కారోద్యమమును తీవ్రముగ కొనసాగ జేయుటకే కృతనిశ్చయములమయ్యెదము. గతకార్యమును పరిమలుక విమననమునకు వచ్చునపుడు పారతంత్రము జరిపియు యింక సేక ప్రదర్శనములమునకును పరిమలుక విమననము యె డలమున అవచ్చునని దెలియజేసితిమి. ఇప్పుడు మన మట్టి ప్రదర్శనముల గావించక కార్యములమయ్యెదము.

బహిష్కారమార్గమే మనమునందరిని మనయాదర్శము గుర్తించునట్లు చేరవలెను. పరిమలుక విమననముతో సహా నిరాకరణమును సలుపవలెను. అయినను పరిమలుక విమననమునకు తమనిజేడిక నుత యుడుచేయుదురు. కాని భారతీయు లీనిజేడికను తయారుచే యుటలో నెట్టిసహాయమును నైమనుసంఘమువారికి పలుపగూడదు. ఈ విషయమున మనలో నైకమత్యమునకు కమిటీయేర్పాటుభంగ కరముగనున్నది. కాని బహిష్కారోద్యమము జయప్రదముగ జరుగుటకవకాశములు పెక్కుటలవు. భారత దేశమునందయును బహిష్కారమునే కొనసాగించవలెనని నేను కోరుచున్నాను. అని ఆయ్యగారు విరమించిరి.

సి. ఎస్. రంగయ్యగారు

పిదప సి. ఎస్. రంగయ్యగారు మాట్లాడుచు స్వరాజ్య ప్రశ్నయే ముఖ్యముగా మనకెల్లరకు పరిష్కరింప బడవలసిన ప్రశ్నయనియు దానికి బహిష్కారము పద్ధతియే ముఖ్యమగుననియు, మద్రాసులో బహిష్కారోద్యమము తదితర రాష్ట్రములందుకంటె బహు జయప్రదముగ జరుపబడెననియు, ఇప్పుడు జాతీయోద్యమమునందు మద్రాసు రాజధానియే నాయకత్వము వహించియున్నదనియు, అంగ్లేయు లై నైవాసారి ప్రభుత్వమున నున్నచో తమ స్వాతంత్ర్యమున కై యెట్లు వాదపాదముండెదరో యట్లే భారతీయులను అంగ్లేయ ప్రభుత్వమునుండి తమ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు పోరాడవలెననియు మహాత్మా గాంధీగారి సహాయ నిరాకరణమే మరల ప్రారంభింపబడవలెననియు బహిష్కారము మార్గమునే మనము స్వతంత్రమును పొందగలమనియు నుడిపిరి.

ఎస్. నరేంద్రమూర్తిగారు

నిన్న సాయంత్రము పరిమలుక విమననమునకు మన భారత భూమియందు ప్రత్యేకించిరి. రాత్రివేళ బంధుమిత్రులతో పూ నాకు ప్రత్యేకించెలబండి నెక్కి దొంగలవలె పారిపోయిరి. అట్టి పరిమలుక విమననముతో మనకేమిపనిలేదనియు వారిచ్చుస్వ రాజ్యమునుకూడ మనమెల్ల మునియు మనము స్పష్టముగా బహిష్కారములమున వారికి నెల్లదీచేయవలెను.

పిదప నరేంద్రమూర్తిగారు పదముగ నెను.

ఇన్ సార్వెంటు:—పై గోపాలచెట్టి

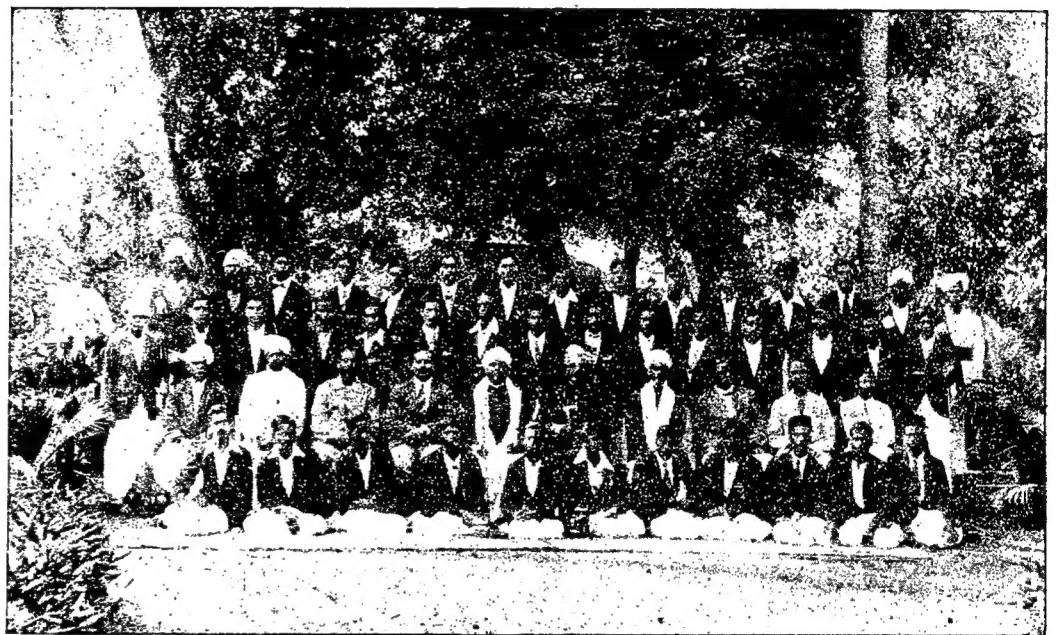
వారి ఇషయములో నైన నుదహరింపబడిన యిన్ సార్వెంటు, మద్రాసు, అన్వ పిల్లెట్టిలోనున్న నెం 119 యంటి యొక్క హక్కుపత్రములు పోయినవనియు, దానిని ఎవరికి తాకట్టుపెట్టి యుండదననియు ప్రమాణము చేసియున్నాడు. అయింటి బిషయములో ఎవరైన హక్కుగలవార లున్న యెడల యీక్రింద పంతుకముచేసినవారి ఎదుట తెలియపర్చు కొనవలెను. ఇంటిని అమ్ముట త్వరలో జరపవలెను. గనుక ఈ శ్రేణినుండి 1 వారము లోజులలోగా తెలియపర్చుకొనవలెదల ఎట్టి హక్కును పొందజాలరని యందు మాలముగా తెలియ జేయవలెననిది.

హైకోర్టు-మద్రాసు } యఫ్. డబ్ల్యు. విల్సన్,
12-10-28 } అఫీసియల్ అసైని.

తిలకు ఘాటునందు నైమను బహిష్కారసభ

ముఖ్యోపన్యాసకులు సి. ఎస్. రంగయ్యగారు ఎం. ఎల్. ఎ. గారు మధ్య నిలిచియున్నారు. (సి. ఎస్. ఎ)

కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాల విద్యార్థులు గంజాముజిల్లాలో వ్యవసాయ పరిస్థితులను జూడబోయినపుడు మందసా రాజావారు వారికి ఆతిథ్య మొసంగిరి. (ఫోటో. ఎఫ్. ఎఫ్. మూర్తి)

మీరట్ మహిళాసభ

బాల్యవివాహ ఖండనము

పురములకు 26, స్త్రీలకు 18 కి లోపుగా

వివాహములు చేయరాదు.

రాష్ట్రీయ మహిళా సభ యావాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వానసభ్యులు రాం గు శ్రీమతి సునీలాదేవిగారు ఉపన్యాసము చేసిరి. దాని సంగ్రహ మీ క్రిందనిచ్చుచున్నాము:—

1857 సంవత్సరమున విదేశీయ పరిపాలననుండి తప్పించుకొనుటకు ఉద్యమము మొదలుపెట్టెను. కాని మన పరిపాలకులు స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించిరి. ఇప్పుడు మరల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇప్పుడైనను జయము చేకూడవని నమ్మెదను. స్త్రీలు విద్యలో చాల నుకబడియు న్నారు. వారు అభివృద్ధి కావలెను. పరదా పూర్తిగా తొల గవలెను. స్వదేశీ ఖద్దరును ఆభరణ మును నింపుదు. విదేశీవస్తువులను బహిష్కరింపుడు. స్త్రీలమానమును కాపాడిన ఖర్గ్ బహద్దూర్ సింగును విడుదలచేయవలెను.

అధ్యక్షుకోపన్యాసము

భారతీయులు స్త్రీలను కడునీచముగా జూచుచుండుట చేతనే వారు తమదేశమునందు మాత్రమే గాక దక్షిణాఫ్రికా మొదలగు దేశములందు మాలకన్న అధముగా చూడబడు చున్నారు. పరదాపూర్తిగా తొలగవలెను. స్త్రీల విద్య అభివృద్ధి కావలెను. స్త్రీలు అధమును చూడుగంటలు నూలువడక వలెను. విధవావివాహములు ప్రోత్సహింపబడవలెను. వివాహములు స్త్రీలకు 18 కిని పురుషులకు 26 జరుపబడరాదు. సభలో వివాహములు స్త్రీలకు 18 కి, పురుషులకు 26 లోగా జరుప బడరాదని తీర్మానంపబడెను. (ఆ. పే)

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని సందేశము

నైమను సంఘము వచ్చినది

మన పరిశోధనము వచ్చినది

ధిష్టి, ఆక్టోబరు 12:—పూనా నగరమునకు నైమను సంఘమువారు రాగానే కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు డా॥ ఆస్సా రీగారు యీ క్రింది రీతిగా సందేశము వంపిరి:—“మన పరిశో ధనము వచ్చినది. నైమను జట్టు పూనా నగరమునకు వేంచే సినది. ఈ సంఘమునకు బహిష్కార ధ్యానములను సంపూర్ణ తిరస్కారము ననెడి అర్హతపాద్యము లర్పించవలెను. ఆరీతిగా నైమను సంఘమును ప్రజలందఱను గర్హించి తిరస్కరించిన చో అఖిలపక్ష సమావేశము వారిచే నిర్ణయింపబడిన స్వరాజ్య ప్రచారకాండకారము దేశస్వాతంత్ర్యము మనకు తప్పక సిద్ధిం చును. ఇదివరలో కన్నను ఇప్పుడు దేశమునందు ఎక్కువ సోమ నస్యము ఏర్పడినది. అనేక పక్షములవారు యీ నైమనూ నిజదికను ఆమోదించుచున్నారు. ఒకవేళ ఒకటిరెండు పక్ష ముల వారెవరైనను భిన్నాభిప్రాయములైనను మూలనూత్రములను అంగీకరించుచునే యున్నారు. వారు భిన్నాభిప్రాయములై యు న్న చిన్న వివరములకు సంబంధించిన స్పర్ధలు త్వరలోనే అంత రించును.

ఆత్మగౌరవము గల యే ప్రజలైనను నైమను సంఘము ను బహిష్కరించి తీరదరు. కనుక భారతీయులు నైమను సం ఘమును బహిష్కరించి తమ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనె దరు గాక! (ఆ. పే.)

ఈ నో సు ను వ రీ క్షిం చి చూ డు డు - బేధిమందులలో కెల్ల నిరపాయకరమైనది, రుచ్యమైనది.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ నందు హానికరములగు దినుసు లెవ్వియు చేరికలేదు. లోహమైన ఉప్పులుగాని, పంచదారగాని, మిశ్రమముగాని పదార్థములు చేర్చబడలేదు. మీరు దినమువెచ్చి దినముగాని, ఎల్లప్పుడుగాని, వాయువు, వాతరోగముగాని, మాత్రవ్యాధి సంభవించునప్పుడైనను నేవించుచున్నది. ఈనోసు నేవించిన వెనుకంటేనే గుణమిచ్చును. అది సహజమైన ప్రకృతిపదార్థము. మీ శరీరమునందు తరచుగా వ్యాధులగు మూలములగు విషపదార్థములను వెడలగొట్టును. మీరు యిరువదిగాని, ఆరోగ్యముగా నుండగోరిన ఉదయముననే ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ ను ఒక గ్లాసు నీళ్లతో త్రాగుటకు మరువవద్దు.

మితముగా ఉపయోగింపుడు. 50 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచుచున్నది. తయారగునప్పుడు చేతులతో తాకబడదు.

జి. సి. ఈనోస్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు.

వారిచేత్రము తయారుచేయబడుచున్నది.

ఫ్రూట్ సాల్ట్, ఈనో, ప్యాకెజ్ మైనున్న లేబిల్,

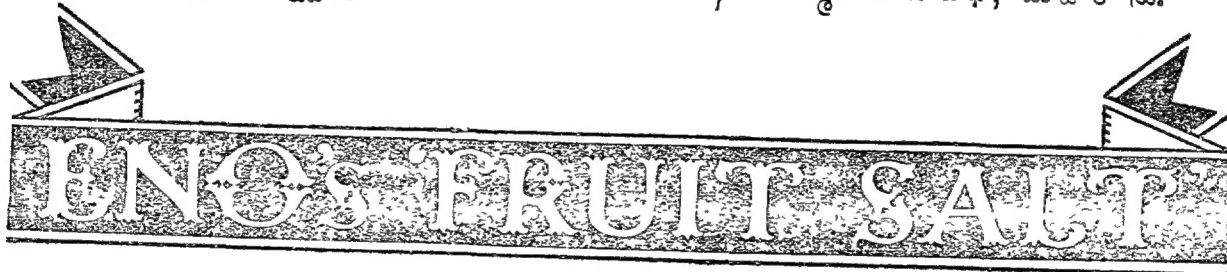
యిదియన్నియు రిజిస్టర్డ్ బ్రేడు మార్కులు.

Sales Representative:

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,

2

1/17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

సుప్రసిద్ధ ఆంధ్ర కాంగ్రెసు నాయక త్రితయము

శ్రీయుత కే. యాశ్వరథపుగారు వ్రాసిన
వ్యాసము

డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు

ఆంధ్రదేశమునందలి కాంగ్రెసు వర్గములలో మాత్రమే గాక ఆంధ్రదేశ సేవక నిర్వహించుచున్న డాక్టరుగారికి ఆత్యధిక మగు ఆకర్షణకై కలదు. విద్యార్థి నిశ్శుండియు యిప్పటి వరకును యీయన జీవితము యేకరీతిగా ప్రతిభాయితముగానే యున్నది. కీ|| శే|| గోసాలకృష్ణ గోష్ఠిగారివలెనే డాక్టరుగారు గూడ 18 వ యేటనే బి. ఏ. పరీక్షయందు కృతార్థులైరి. తర్వాత పీఠ్యుల మేధాశక్తిని వెల్లడించుచుండుటచే పీఠ మహాస్థైర్య సిటి రాగలరి మనీషు లాకీర్ణించుచుండిరి. పట్టాభిగారు వైద్య కళాశాలయందు చదువుచున్నపుడుగూడ సారస్వత వ్యాసంగమును వినునలేదు. అటుపిమ్మట వైద్య వృత్తి నవలంబించిననుగూడ రాజకీయములందు కృషినివిడచింపలేదు. 1916 లో ఇంగ్లీష్ సంవత్సర కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగుటకు కొన్ని నెలలు ముందుగా పట్టాభిగారు వైద్య వృత్తిని వదిలివేసిరి. ఎట్టి ఆర్థికములు లేకుండ నిరాడంబరముగానే పీఠ త్యాగము నొనరించిరి. తివాడిగా పీఠ అడ్డుతక్కినాను ర్థములను సహజేనీనయందే వినియోగించుచుండిరి. ఆంధ్రోద్యమ ప్రారంభములో పీఠాక్కరై యుండుట మాత్రమే గాక దానినిగూర్చి ఆతిసమర్థతతో పనిచేసినవారు నీచే. పీఠ శేక్ వివరములందధికమగు పరిజ్ఞానమును గడించి యున్నారు. వైద్య విషయములు పరపతి సంఘముల సమస్యలు, భీమాకంపెనీలు, బాంకులు, జాతీయవిద్య,

గ్రామపురస్థిర్యాదులు, రాజకీయములు, పత్రికా నిర్వహణము మున్నగు విషయములన్నిటిలోను పీఠికి సమానమైన నైపుణ్యాధి కయుమే కలదు. తెలుగు విషయములందు పీఠ కృషిపల్లవం డుటమాత్రమేగాక ప్రతివిషయమునందును నిరంతరముగా సామర్థ్యమునే కలిగియున్నాడు. ఎట్టి విషయ సమస్యనైనను అతి తుల్యముగా వీరి పరిష్కరించగలరు. రాజకీయము లందు ప్రతిపక్షి ఆక్షేపములను స్పష్టపరుచుటలో పీఠెంతటి ప్రజ్వలనో ఆర్థిక ప్రయత్నములను వివరములను వెల్లడించుటలో గూడ నంతటి శ్రద్ధయే కలదు. పీఠి వ్యాపకము చాల హృద్యములుగానుండును. పీఠి యోజనాగములు పరమగంభీరములుగా నుండును. నాడించుటలో పీఠికి సమర్థులు. పీఠి సంభాషణ చాల చమత్కారముగా నుండును. మానవస్వభావమును గుర్తించుటలో పీఠి కధికమగు నుత్కృష్టత కలదు. జాతీయ శాయ సలలో ఆధిక ప్రజ్ఞావ్యుతులగు పీఠి సమావేశములందుగూడ పట్టాభిగారు అధికవిఖ్యాతిని బడయుగలరు. అతి క్లిష్ట సమస్యలు గూడ స్పష్టముగా బోధపడునట్లు తెలుపగల వనోనైపుణ్యము వీరికికలదు. ప్రతిపక్షులవాదమునందలి లోపపాతములను మాత్రమే విషయములను గూడ పీఠి విమర్శించి ప్రతిహేతు వాదమును చిత్రికేయగలరు. వాద నైపుణ్యములను యెంతటివక్రల నైనను పీఠిడింపగలరు. అధిక సామర్థ్యముగల వ్యాసవాదికి నైతికము అనుసవాల్లలను పీఠి కలవరమును కలిగింపగలరు. సమయస్ఫూర్తి, చలోక్తి, హాస్యస్ఫూర్తి, కఠిన విమర్శ ముట్టి యైన సవాలు, గంభీరవాక్కు, అల్పాపకరములను సామెతలు మున్నగునవియే పీఠి తుదోరమునందుగల ఆయుధసాముగి. భాసాలోవివక్షమునందు కట్టకుంచి రాసులంగారెడ్డిగారు పట్టాభి గారికంటె అధికలు. రాజకీయ విషయముల సచిత్రముగా తెలిపి యుండుటలో చిత్రావూరి చింతానాటి గు పీఠికంటె సమర్థులుగాని సమయస్ఫూర్తిలో పీఠిగూడ పట్టాభిగారి కీడు రాజులరు. పీఠిసమయస్ఫూర్తి విశ్రాంతిరానందమును ప్రతిపక్షులకు భీతినియొల్పరకను అత్యర్థమును కలిగించు చుండును. పట్టాభిగారు నిర్భయముగాను బహిరంగముగాను విమర్శచేయుదురు. భారతజాతీయతలో పీఠికలముహూర్తును గురిగానివారొక్కరునులేరు. పండిత మోతీలాలు నైపుణ్యగారికిగూడ పట్టాభిగారినిసంభాషించు. చిల్లరదేవతలు పీఠిలో వాదమును

తిప్పించుకొనుచుండురు. వాగ్వాదముకను పీఠిపట్టినది శేరు. బహిరంగ సంవాదములో తేల్లకొరదాను పీఠి అతిచారణలో విహించుండురు.

ఇట్టి మహామేధావికి కలగవలసినంత ప్రఖ్యాతి యేల కలగలేదని చాలచుండి అబ్బుకపడుచుండురు. పీఠిలోపస్వభావులగుటచే దీనికి కారణమని కొందరు లెలచెదరుగాని రాజకీయములందు పీఠికెట్టి స్వార్థచర్యమును లేదనవిషయమందరికిని విదితమే. పీఠి మర జనుల మెచ్చును బడయుటకు కాలానుగుణ్యముగ పీఠివృద్ధును ప్రవర్తించును. జనసామాన్యముచేస్తుండుబడవలెనను శాశ్వత పీఠి లేక నైసర్గికేతు ధాయాటములను తీయవారికి పీఠిగోచరింపరు. కృత్రిమసహాయములను నివారించును. నీచప్రకటనము నేవగించురు. జన్మభూమియందలి (మనవిబుదకు) అనురాగాధిశయము వలననే బొంబాయిలో నోకాప్రతినిధివక్త్రా సంవాదకత్వమును గూడ పీఠి తత్వమే నిరకరించిరి. మదీరకల్పమే వారికి మహాతేత్రము. జన్మ భూమి యే వారికి నేయిదిన ప్రతికలకన్న ప్రేయతమము. సహజ ప్రజ్వయే మూలాధారము. పీఠిచటి కేగినను అనుకూలురును ప్రతిహేతురును గూడ సమర్థులగు పీఠి సలహా నేక్షించుచుండురు. రాజకీయములందు విఖ్యాతిని బడయునలె ననునాశ పీఠికి లేకమొక నున్నచో ఆంధ్రులలో విక్లిప్తి నుత్కృష్టమిది. పరిజ్ఞానమును, నైపుణ్యమునుగల పట్టాభిగారు భారత రాజ్యాంగశాఖకు లండన్లోను ఆగ్రేసరులుగా నుండి స్వదేశము నందును విదేశము లందును గూడ సధికమగు విఖ్యాతిని బడసి యే యుండురు.

నాయకత్రయము

నాయకులు చేయునట్టి కృషినిబట్టియే యేయద్యమమైనను ప్రజామోదము సధికముగా బడయుగలగుచుండును. నేడు ఆంధ్రదేశమునందు వేలకొలది మంది కాంగ్రెసు నందధికమగు నభిమానముతో నుండినచో అందులకు యీ నాయకులు ముప్పురు నొనరించిన కృషియే ముఖ్యకారణము. దీనికి ప్రాణసాసము దేశభక్తుడు, మేధాసాసము డాక్టరు, క్రియా శక్తి ఆంధ్రకేశరి. (అక్షిణి)

ఆంధ్ర మండలసభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

శ్రీయుతులు వి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి, ఈశ్వరయ్య, ఏమ్. వి. కమలాకర్ గార్లు యాక్రింది విధముగా ప్రాయశ్చయము చేసినారు.

మొదటలో జరిగినట్లు ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభలో, మన రాష్ట్రమునకు గాక దేశమునకుండును సంబంధించిన అనేకముఖ్యములను గురించి చర్చించబడుచున్నందున గనుక, ఆ సభ ఆధ్యక్షునిగా మూడుసార్లు దేశమునకును సభకు జరిగినట్లు కింది మందిరులు, కాంగ్రెసు సమితియందును లేదా గౌరవ సహకారములతో చేయబడిన తీర్మానములకు, కామిషనరీని నిర్దేశించుచును కాంగ్రెసు విధానమును దేశముయొక్క అభివృద్ధియను తిప్పక నిరూపించగలవు.

మీందు చేకరితమైన విషయ సమయమున నేను మనము తేల్చబడిన సమస్యలు, బుద్ధి కాశ్యమనగాని కొంతమంది పలుమందితో చిట్టచుట్టముననున్నది. ప్రభుత్వము వారి కృత్యములను గూర్చి, ప్రజా ప్రతినిధుల ప్రాయశ్చయములను గూర్చి విచించుచు మిమ్ము గనన్చి రాష్ట్రములను, ప్రజలను కమిషనరులతో కలిపి చూచుకొంటున్నాము. నేను కొంతమంది పలుమందితో చిట్టచుట్టముననున్నది. ప్రభుత్వము వారి కృత్యములను గూర్చి, ప్రజా ప్రతినిధుల ప్రాయశ్చయములను గూర్చి విచించుచు మిమ్ము గనన్చి రాష్ట్రములను, ప్రజలను కమిషనరులతో కలిపి చూచుకొంటున్నాము.

అఖిలభారత సమావేశమువారి ద్వితీయములకు ఫలితముగా నెహ్రూగారు, రాజ్యాంగసభకు పాల్గొనినట్లు వారిచే నెలకొల్పబడిన కమిటీయందు మనకు సిద్ధించినది. మొదట లక్నోలో, నెహ్రూగారు సర్వజనామోదమున పాల్గొనినట్లు కమిషనరులు, కాని తరువాత మహాత్మాగారు లోను స్వయం కృతినాయకులు కొందరు ప్రత్యేక కమిటీను ఏర్పడినది, రిపోర్టులను దేశము చుట్టమున కింకా వాడుకను గురించును చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము.

మన కంతకంటె చేయవలసిన రిపోర్టు మొలుపు వ్యవహారమున ప్రకాశముగాను తమ యాభిప్రాయమును వ్యక్తము చేసి యున్నారని తేలికపడినట్లు పొలుపడుచు వచ్చును. ఈ విషయ సమస్యలను గూర్చి మిమ్ము తీర్మానించునా నాలోచించబడుచున్నది. మిమ్ములకు మనరాజ్య ప్రభుత్వమువారి పిలుపుకు, విషయ సమస్యలలోను నిర్ణయపడచుటలోను ఎదుర్కొనబడుచున్నది.

కావున నూత్నములతో కూడిన యభిప్రాయములు, నిష్కామమైనదే సరేయును, పరిష్కారమైన పరిష్కారమున, కళంకములేని ప్రవర్తనయును, శరతువును లేని దేశభక్తియును కలవా రెవరైన రాజ్యపు ఆంధ్రరాష్ట్ర సభ క్రాంతివాదమునకును సుదూరమైనది మా పాదములకు. ఇదివరకే యీ గౌరవమును పొందినవారు కాక, కడమవారిలో నధ్యక్షులు పితృతంత్రములకు తగినవా రెవరైన నున్నచో వారు గజపతి రామచంద్రరావుగారు దానికి కావలసినబుద్ధిపంపద, నైతిక బలము, రాజకీయసాధనము, దేశసేవ వారీయందు సంపూర్ణముగ గలవు. వారి నెన్నుకొనుటవలన, నిదివరకాయనచేసినట్టియు నిప్పుడు చేయగలినట్టియు నిరాడంబరమైన యభిప్రాయమునకు మనకృతజ్ఞతాపూర్వకమైన యామోదమును తెలిపినవార మగుదుము. రాజ్యపు ఆంధ్రరాష్ట్ర సభ కధ్యక్షుల నెన్నుకొను పంపకమున, వారినిగూర్చి ద్వితీయ కాంగ్రెసు కమిటీని సాంధానముగ నాలోచించదగినది మావిన్నపము. ఆయనను గౌరవించుట యొంధ్రదేశమునకే గౌరవములకు మాత్రమే పంచేదామునలేదు.

గ్రంథాలయముల కుచితము

శ్రీకార్యకర్తలగు సంస్థాపకములలో నొకరును ఉభయ భాషాప్రజ్ఞులును ద్వితీయ తర రామాయణము ఆధ్యాత్మిక రామాయణము క్రిందను శ్రీకృష్ణ శతకాది బహుగ్రంథకర్తలును క్రితములను నగు ముదురి వేంకటకృష్ణమూర్తి ప్రణీతంబగు శ్రీ రామ స్తవమూర్తిక కోడూరు మహాకవికాలమున దాంధ్ర పండితులగు నుండిన బ్రహ్మశ్రీ నేదము వెంకటకృష్ణ శర్మగారి ప్రణీతంబగు ఆంధ్రపాండవ గీతలు అనునీరెండు గ్రంథములను భాషాభిమానులతో కరువునక ప్రవృత్తును వెచ్చించి వెలువడించినదే గాక ఆంధ్ర దేశమునకు అన్ని గ్రంథాలయములకు ఉచితముగా నిచ్చుటకు శ్రమించుచు గుండారెడ్డి రంగయ్య రెడ్డిగారు శ్రీమతియందారు దామరపాకం నగరపట్టణ చిత్రాచల జిల్లావారు దయతో సంగీతించి యున్నారగాన తపాలాఖర్చులకై 0-0-0 విలువగల తపాలాశీల్లలను వైవారికి బంపి గ్రంథములను గైకొన వలయునని ఆంధ్రదేశమునకు అన్ని గ్రంథాలయముల నిర్వాహకులను బ్రార్థించుచున్నాడను.

బూదూరు రామాయణము రెడ్డి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము దానియవస్థ

శ్రీ గొల్లపూడి జమిందారుగారు తమ యభిప్రాయమునీ క్రింది విధమున ప్రకటించుచున్నారు:— ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నట్లము 1928 ఫలవూరు స్థలాభిమానులచే నొక కాగితపుట్టుము గావించబడుచున్నది. ఈ సంవత్సరమున పాతనకది బలికే పలుకులు జ్ఞప్తివిచ్చుచున్నవి విద్యవిక్రయంబు బడుటగాని తక్ జేరవూడబడుట గాని తగిన కార్యముని యెరుగుబడుటతో తప్పేమియు లేదనియే నేను తలచెదను.

మొన్నటికాసంవత్సరమున మొట్టి యశస్థుల నుండినా పరీక్షితము. ఆంధ్రపత్రికల మెల్లము బిల్లులను ముందుకు నడుపవలెనని పట్టుకలతో చరణా ప్రవేశించితిమి. స్థలములను గూర్చి మనలోనే కాకాభివాద మేర్పడకపోవుటవలన గలగు ప్రమాదమును గురించియే యుండితిమి. విశ్వవిద్యాలయము పరియగు విద్యార్థులకుమీద నని జేయుచున్నంతకాలము ఆంధ్రదేశములు దానినల విద్యయున్నా నిజమగు ఆంధ్రుడెవ్వడును ప్రశ్నింపడు. ప్రతిస్థలమునను దానికి తగిన ప్రకృతి లక్షణములుండును

మనపిల్లలకుకనే కొన్ని మాయోపాయములు జరిగివి, కాంగ్రెసు నియమములన్నియును సాంఘికాభిమానము యొక్క మాయలకు లొంగి పోయినవి. విరాళములు చేరువనుటతో బిల్లులవిచారణ మూడు మాసములవరకు నాయుదా వేయబడెను. స్థలాభిమానులవై ఆధారపడు విశ్వవిద్యాలయమునకు విరాళము పగులయే? విరాళముపగునాని గృహము నునకనే కార్యాలయమునకుకొందును. ఇందువలన అన్నటి విద్యార్థులకు గలగు లాభమేమి? విద్యార్థులు తమ స్వగృహములకు మారముగానుండు స్థలమునకే ఉన్నతవిద్య నేర్చుకొనలెనని నా యభిప్రాయము

బిల్లుల విచారణ నాయుదా వేయబడుటవలన మనకు గలగు నష్టములకు విచారించు. మన సాంఘిక దురభిమానము లంతమొందువరకే రాజ్యపు సంపత్తిర బడ్డెట్లుగూడ అంతమొందును. ఈలోపుర అన్నామరై విశ్వవిద్యాలయము, తమిళ విశ్వవిద్యాలయము, కార్యరూపమువచ్చును. ఈ సంపత్తిర బడ్డెట్లులో అవి ముఖ్యస్థానము నాక్రమించును. అది నాకు సం తోచుకరమే ఆంధ్రపత్రికలు బిల్లుల విచారణ నాయుదా వేయబడగోరనచో అధ్యక్షునకు నోటిను యిచ్చియుండిన భావ్యముగా నుండెడిది. నునకు నేయి రూపముల పట్టి కుద్రవ్యము ఖర్చుపట్టి యుండెడిది.

సాంఘిక దురభిమానముయొక్క మాయోపాయములను న నిరూపకవర్తము మోపబోవలసిన నేను నమ్మెదను. లేజవాడ, లేక అనంతపురం, లేక రాజమండ్రియొక్క ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము 1930 బడ్జెట్టుకొరకు వేదియొండవలెను. కాసంవత్సర తనచేతనే నిర్మించబడినట్టియు, తనతో పమానమున నట్టియు, సంఘములయొక్క తీర్మానములను నిరాకరించుటవలన తన తెలివినను తానే బయలుపరచుకొనినది. ఈ కాసంవత్సర తమిళమునకైవర్తముయొక్క సాయమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నామమాత్రము గావించినది. మొన్నటి కాసంవత్సరలో శ్రీయుత సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు బెట్టినచీట్లు ఆంధ్రుడనగు నేను తలవంచుచున్నాను. వీరిపలుకులనుండి నాయాంధ్ర విశ్రులు గుంపాతము నేర్చుకొనెదదగినది.

లాయిడ్ బాబ్టి గారు సోమలిట్టు సిద్ధాంతములను ఆమోదించవలెనన్న కొయిలిపనుప్రభుత్వ ముండవలె ననినయొ అట్టిది నిరాకరించబడునదియు, ఒకవేళ ఏర్పడినను భగ్నమున నియు ల్యాండ్నుబరీగా రనిరి.

ప్రకటన
గుంటూరు అ॥ ము॥ కోర్టులో
S. E. 99/27
వాది:—శనగపల్లి వెంకటేశ్వర్లు.
&
ప్రతివాది:—గుడ్లంటి రామదాసు.
పై సంబంధ దావా 26-10-28 తేదిన వాయిదా అయివున్నది ఆరోజున ప్రతివాది మాజరుకాని యడల దావా Exparte గా తీర్పుచేయడ మవునని ఇందుమూలముగా తెలుసుకునేది.
గుం టూ రు } మన్నవ వేంకట్రామయ్య
15-10-28 } వాదితరపు ప్టి డను.

ధిల్లీ రాష్ట్రీయ మహాసభ

నిన్నటి కార్యక్రమము

మీరట్ అక్టోబరు 15—ధిల్లీరాష్ట్రీయ రాజకీయమహాసభ యానాడు ముగిసెను.

పండిత జవహర్లాల్ గారు మనోరీ వట్టామునకు నెల్లి యొందుటచే కృపాలిని సందితుడు అధ్యక్షత వహించెను.

ధిల్లీ రాష్ట్ర విరూపము

ధిల్లీ రాష్ట్ర విరూప తీర్మానము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ పంఠమువారి యభిప్రాయమునకు పంపబడునని ప్రతికలకు తెలియజేయబడినదని అధ్యక్షుడు కోరగా ప్ర ప్రభుత్వమున ఉపపాతింర బడవలసిన తీర్మానము ప్రతిపాదించబడలేదు.

యుద్ధ భయము

యుద్ధభయమును గురించి మద్రాస్ కాంగ్రెస్ సభవారి తీర్మానమును సభవారు సరించి సామ్రాజ్యభవనములకై భారత దేశమును యుద్ధములోనికి దిండుట తమ కెంతమాత్రమును యిష్టములేదని సభవారు తీర్మానించిరి.

రాజకీయనిర్బంధితులకు సహాయము

భారత జాతీయోద్యమమున శిక్షల నొంది న వారి కి ధనసహాయమునకై ద్రవ్యము సమకూర్చవలెనని తీర్మానింపబడెను.

కిన్నూగారి సందేశము

పంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొక్కటియే భారతీయుల కాద ర్మముగా నుండదగునని, సాంఘికసమస్యకు నెహ్రూగారిజీవక మిక్కిలి సరపముగా పోషకమినినదనియు, కిన్నూగారు సభ వారికి తంజినిచ్చిరి.

పండితాతర ధ్యానములు ప్రతిధ్వనించుమండ సభ ముగిసెను.

మీరట్ మహమ్మదీయుల సభ

అధికసంఖ్యాకులు నెహ్రూ నివేదిక నామోదిండుట

మీరట్, అక్టోబరు 12:—మీరట్ రాజకీయమహాసభ లో తామే యభిప్రాయమును వెల్లెవ్వవలెనను విషయము నాలోచించుటకు మీరట్ మహమ్మదీయుల సభ జరిగెను. చాల స్వల్పసంఖ్యాకులు నైవన్ సంఘము నాహ్వానింపవలె ననియు, నెహ్రూగారిజీవక నోత్పకానరాదనియు అభిప్రాయ పడిరి. అధికసంఖ్యాకులు నైవన్ సంఘ బహిష్కరమును కొనసాగించవలెననియు నెహ్రూగారిజీవక నామోదింపవలెనని యు అభిప్రాయము నిచ్చిరి. సభలో నేతీర్మానమును చేయబడ లేదు. ధిల్లీ మహమ్మదీయ సభవారు అభిప్రాయము నిచ్చు నంతవరకు తామే నిరారణముచేయరాదని నిశ్చయింపబడెను.

నాయకులకు మీరట్ పౌరుల యాహ్వానపత్రములు

డాక్టరు అన్నాసీ, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, కార్మిక కక్షక పభాధ్యక్షుడగు కేదార్ నాథ సేయగల్ గార్లకు మీరట్ పౌరులు ఆహ్వానపత్రములను సమర్పించిరి.

జిల్లాబోర్డు వారిపత్రము గ్రామనానుల యధోగతికి సంతాపము వెల్లెచ్చెను.

లోపము ప్రభుత్వమువారిది

లోపము ప్రభుత్వమువారిదేయనియు, ధనికులయెడల నభిమానమును, సామ్రాజ్యభిమానమును, నీటికి కారణముని యు అన్నాగారు నుడిచిరి. దీనికి ప్రతిక్రియ సోమలిసమే యనియు, కాంగ్రెసు మహాసభగూడ మునుపటి యభిప్రాయము లను మార్చుకొనవలెననియు వారు నుడిచిరి. ఇంతవరకు కాంగ్రెస్ దృక్పథముగూడ నట్టిగానేయుండెననియు, మార్చుకొనవలసిన యదను వచ్చినదనియు వారుచెప్పిరి.

జవహర్లాల్, కేదార్ నాథసేయగల్ గారులగూడ ఉచితరీతిని ఆహ్వానపత్రములకు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. [అ. ప్రెస్.]

బార్డోలి వ్యవహారములు

పైము ఆఫ్ ఇండియా వ్రాతలను

పల్ల భభాయిపలేలుగారు ఖండించుట
అనామదాబాదు, అక్టోబరు 15:—బార్డోలి వ్యవహారములను అను క్రితము పైము ఆఫ్ ఇండియా ప్రకటించిన వ్యాసము ఆసక్తియులతో నిండియున్నదనియు, సత్యాగ్రహము ఆపుదల చేయబడినది మొదలు అవ్వవలెనట్లు ఈ విషయమై తా నెట్టికడ పుచ్చుకొనలేదనియు పల్లభాయి పలేలుగారు ఒక ప్రకటన గావించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

నైమనుసంఘవిచారణ ప్రారంభ మగుట

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు ప్రతికూలురు

సామ్యపత్రమును రహస్యముగ నుంచుట

ప్రభుత్వ సభ్యుని క్రాసు పరీక్ష

ముఖ్యమంత్రిగారిని అనుకూలరాష్ట్రములందు విచారింప నిర్ణయించుట

మూలము 15:—నైమనుసంఘము విచారణ మొదటి రోజు ప్రజలు యేమియు తెలియకుండానే కమిషను ఉద్యోగులను, పనిమీదనున్న వారిని ప్రతినిధులు తప్ప కమిషను కార్యాలయములందు మునుపటి లేరు. కేంద్ర రాష్ట్ర ఉపసంఘ సభ్యులు కడిగెలలు పడినవరకు క్రమముగ రాసాగిరి. కమిషనులను, కమిటీ సభ్యులను అంతకుముందు సమావేశము అలోచించుకొనిరి. ప్రతిరాష్ట్ర ప్రతినిధుల సభ్యులు రానియలేదు. సరిగ్గా 11 గంటలకు వారిని తొలికి రానిచ్చిరి.

కమిషను సభ్యులు మధ్య కూర్చోనియుండిరి. కమిటీ సభ్యులు చివరను సోపానముల కూర్చోనిరి. సర్ జానుగారు అధ్యక్షులు సింహాసనము వంటి కుర్చీలో కూర్చోనిరి. వారి కుడి ప్రక్కను బర్మీహామారు కర్నూలు లేనామగూడ, మేజరు అట్లీగారు, కొడగూడగూడ, ఎడమవైపున హర్షహరణ, స్వామి శోభాగారు కూర్చోనియుండిరి. కమిషను సభ్యుల తరువాత కుడివైపున రాష్ట్ర ఉపసంఘమువారును, ఎడమవైపున కేంద్ర ఉపసంఘమువారు కూర్చోనిరి.

సర్ నైమనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము

సర్ జానుగారు ప్రారంభమున కమిషనువారు ఉపసంఘముల సహాయమున యిప్పుడు జేయబడిన విచారణ యేచట్టనిబంధన ననుసరించి ప్రారంభించెదరా? ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టమునందలి 84-వ సెక్షను చదివి వినిపించిరి. ప్రభుత్వవిధానము యెట్లు కొనసాగినదియు, విద్యాసంస్థలును, ప్రజాప్రతినిధిసంస్థలును యెట్లు అభివృద్ధిచెందినదియు విచారిం చి తెలుసుకొనవలసియున్నది. విద్యావిషయములు విచారింపుటకు తర్రోకసహాయసంఘ మేర్పాటుజేయబడినదిగావున వారు నిరీక్షించి దిశబంధితపు సంగతులను, అది మాత్రమేపరిపరచినిగూర్చి వాటిలో చర్చించి, రాష్ట్రము ఉపసంఘములనుగూడ వానివిషయమున సంప్రదించెదము. కావున విద్యావిషయములగుట్టి యిప్పుడు సామ్యపత్రము విచారింపము. ఇట్లు జేయుట విద్యావిషయముల అప్రాముఖ్యమైనది గాదు. జరిగిన వసే మరల జరగవలె యిష్టములేదు.

భారతదేశమున కంతకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయము లుగూడ యిట్లే ప్రత్యేకముగ ఆయా చోట్ల విచారింపబడును. యూరోపియనుల పాక్షికముగూర్చిన విషయము కలకత్తాలో నున్న జాతులనుగూర్చి బొంబాయి మువరాసులలోను సాంఘిక మతవిషయములను సమస్యలను తెంగాలు పంజాబు రాష్ట్రములలోను విచారింతుము. విచారణ జరుపవలెనా భారతీయ సహాధ్యోగుల కొక విషయము నూచించి విరమింతుము. ప్రస్తుతమున పరిపాలనా విధానము బాగుగ బోధపరచుకొని దాని విషయములయందు ముందుగ తెలిసికొనవలసిగాని మార్పులు నూచించవలయును. వ్యాయముగ సానుభూతితో ప్రస్తుత సంస్కరణలు యెట్లు పనిజేసినవి యోచించి రోగనిదానము జరిగినవిదల చికిత్సకు గావించగలము. ఎట్టి నిపుణులైనను అట్లే జేయగలదు" అని సర్ నైమనుగారు జుడిపిరి.

ప్రధాన కార్యదర్శి సామ్యము

బొంబాయి ప్రభుత్వప్రధాన కార్యదర్శి టర్నరుగారు నేడు ప్రథమసాక్షి. వీరి సామ్యమునందు ప్రారంభము నందే సర్ జానుగారు ఒక విషయము ఒప్పించిరి. స్థానిక సంస్థలలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అల్పసంఖ్యాకవర్గములకు సంకల్పింపకమున ప్రాతినిధ్య మొసంగినను పరిపాలనా సామ్యమునకు కుదిరినది కాదని టర్నరుగారు చెప్పిరి. తాను 1924 సం॥నందే ప్రభుత్వకార్యదర్శిగ నుండెననియు రిజర్వు కాఖలు ప్రభుత్వ కాఖలుగూడ వారిచేతికింద నుండెనని యు టర్నరుగారు చెప్పిరి.

సర్ నైమనుగారు:—మీరు కానసభలో గత రెండు సమావేశముల నుండి ప్రభుత్వము వత్తుమునకు మూలధారిత (చీఫ్ టెన్) నుండిరి దలచెదను, అవును.

సర్ జాను: బొంబాయిలో ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు పెద్దఎత్తునకు గాక చిన్న స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల తర్రోకనుట్టు ప్రతికలవలన తెలియుచున్నది-అవును.

ప్రశ్న:—ఇండియాలో అన్ని ప్రాంతములందు అంతే అనుకూలము. ప్రతినిధుల సమ్యక్ కొనసాగు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మొకవర కుతయొగ పడుచున్నదో చెప్పగలరా?

టర్నరుగారు:—బొంబాయి మునిసిపాలిటీ యందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములేదు కాని ఇతర పెద్ద మునిసిపాలిటీలందు 1925 నుండి ప్రారంభించబడినది. సింధులో 1927 నుండి గలదు.

సర్ నైమనుగారు:—సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునగా మహమ్మదీయులకు తప్ప తక్కిన సంఘములకు ప్రత్యేక వార్డులను వదురా?—లేదు.

సర్ నైమనుగారు:—బొంబాయి మునిసిపాలిటీయందు గల 80 స్థానములకు 25 ఉన్నతజాతి హిందువులు 10 సామాన్య హిందువులు, నిమ్నజాతులకు లేనేలేవు, 14 మహమ్మదీయులు, 21 పార్సీలు 10 క్రైస్తవులు సంపాదించిరి. పార్సీజాతి చాల స్వల్పసంఖ్య గలవకదా 21 స్థానములెల్లు సంపాదించెనా?

టర్నరుగారు:—పార్సీలు చాల కలుకబడి కలవారగుటచే సంపాదించిరి. మహమ్మదీయులు నూటికి 19 గురే యున్నను ఏల్లు అధికారము వర్తకతయెంటచే 14 స్థానములకు సంపాదించిరి.

సర్ నైమనుగారు:—బొంబాయి రాష్ట్రము 27 జిల్లా లగల్లి ఇంటికిన్న పెద్దదగుటచే, స్థానిక స్వపరిపాలన కాఖ ప్రస్తుత విధానము పరిపాలనాపద్ధతి కలదుగలదుగన్నదా? టర్నరుగారు:—ప్రస్తుత విధానము నందు స్థానిక సంస్థలపై వ్యవస్థ వాటి న కాటవ తగిన అధికారములేదు. ఇదివరకు జిల్లాజ్యోర్టులకు కలదులే అధ్యక్షులుగ నుండినందున సమయ అధికారముండెడిది.

ఇంకను ప్రత్యేకజేతగ ప్రజలపైతిచే సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానము ప్రత్యేకపెట్టబడెననియు, దీనివలన వేరు వేరు సంఘములకు సంకల్పింపకమున ప్రాతినిధ్యము చేకూరుకొని పరిపాలన బాగుపడలేదని.

సర్ నైమనుగారు:—కత్తెకు జిల్లాజ్యోర్టుల అధ్యక్షులుగ నున్నపుడు, వారు కమిషనుగూర్చి, కమిషను ప్రభుత్వము వాటిలోను సంబంధముగలగి యుండును. గాన అధ్యక్షునిపరిపాలన ద్వారానే కేంద్రప్రభుత్వకాఖలకు స్థానిక సంస్థలవని చక్కగ తరిశీలించుచుండగల మిశ్రుదేశమా?

టర్నరుగారు:—స్థానిక సంస్థలకు కేంద్ర సంస్థలకు చాల సంబంధముగలదు. స్థానిక సంస్థలకు అడిటు పద్ధతియుండెడిది.

మరుల్ల వసుదాస్ కర్నాటకమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర తర్రోకలనున్నందున స్థానికపరిపాలనకు కొంత యిబ్బంది కలిగెనని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టునందు జదివి ప్రత్యేకముగా టర్నరుగారు తమకా గమయించు యెట్టి అనుమానము లేదనిరి. ముఖ్యముగ పశ్చిమమార్గు నిలిచిపోతున్నది. బోర్డులకు పన్నులు రిజిస్ట్రార్ కాఖద్వారా నమూనగున గనుక అంతయుబుద్ధిలేదు. మునిసిపాలిటీల తముతతామే నమూనాజేసికొనవలెన గనుక యిబ్బంది కలదు అని టర్నరుగారు జేప్పిరి.

సర్ నైమను:—సింధు మునిసిపాలిటీయందు లక్షలకు లక్షలకున్నుల నమూలు కాకుండ నిలిచిపోయినవల సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు వచ్చుల వసుదాస్ కల సంబంధ మేమి?

టర్నరుగారు:—మునిసిపాలిటీ యందు ఒక సంఘ ప్రతినిధులు ఎక్కువయినచో ఆ సంఘపు పాఠశాలల వస్తులు నమూనాజేయుటకు బట్టి కలిగించరు.

సర్ నైమను:—పన్నులు చెల్లించుట కిష్టములే తుండులు ఇండియాలో ఒక్కడేతముండేగాదు. (వచ్చు) మునిసిపాలిటీలయందు ప్రధానకార్యదర్శి కాఖలోగికి జీతమిచ్చు రనియు, అధ్యక్షుడు గారవోగియినయు మేజరు అట్లీగారి క్రొత్తు త్రాము సాక్షిచెలిపెను.

అంతట సర్ జానునైమనుగారు, హర్షహరణ సర్. గలంహుస్నేహగారిని రహస్యముగ విచారింప నెంచినందున, టర్నరుగారి సామ్యములకు వేరొక గాదు విచారింతుమనియు, ఫలహరమునకు తమతోపురగల పుణ్యగంట వ్యవధిలో భారతీయసభ్యులు టర్నరుగారిని ప్రశ్నింపవచ్చుననియు, సాక్షి విచారణ కేసులు అంగ్లేయులపై జరుగుచున్నదనుకొనరాదనియు భారతీయసభ్యుల నుద్దేశించి చెప్పిరి.

అంతట భానుసాహెబు అబ్దులు ఒకీఫ గారు (రెవ్యూ సభ్యుడు) ప్రశ్నింప, హిందూ మహమ్మదీయుల కొట్లాటలవలన

యూ రాష్ట్రములో మునిసిపాలిటీల సానిక సభ్యుల జేయబడుట సామ్యపత్రమునందు విషయముగూడ మహమ్మదీయులు విధిసంకల్పగలరనియు, ఈ రాష్ట్రమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర తర్రోకల యెక్కువయిన సాక్షి చెలిపెను.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు దాఖలుచేసిన సామ్యపత్రము ముఖ్యముగా సంప్రదించిన కమిషనే తయారుజేయబడినది. స్థానిక సంస్థల పరిపాలనయందు బాధములున్నచో వాటినిగూర్చి వ్యాయస్థానములకు విచారింపవలెననులేదు. దీనిపట్ల మెంటలు విచారణ చాలవలసియు, సంస్థలకు కేంద్రజేసి ప్రాత్యగ ఎన్నికలు జేపించు తర్రోక ఆసభ్యులే ఎన్నుకొనబడినవచ్చునగాన, ఈ సమస్యనుచేయుక వచ్చుచున్నచేయుచుంటే మునిసిపాలిటీలకు టర్నరుగారు వచ్చు (బ్రాహ్మణేతర) గారికి ప్రభుత్వముగ చెప్పిరి. సింధు మునిసిపాలిటీయందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రత్యేకపెట్టక పూర్వము వహమ్మదీయులకు స్థానమేలేకండెనని మహమ్మదీయులకి ప్రత్యేకతర్రోక వచ్చిరి.

సిమ్మట సర్ ఆర్థుగూడుగారు కేంద్రఉపసంఘమునందు సాక్షిని విచారింపగా అతెట్లుచెలిపెను గుజరాతులో దక్క తక్కిన ప్రాంతములందు స్థానిక సంస్థలన్నియు నమూనాజేయబడి మొత్తము 10 తయల పన్ను విధించినది. సింధులో హిందూ మహమ్మదీయుల తర్రోకలను వి. ఇతర చోట్ల బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర తర్రోకల వీరివలన పరిపాలన సమర్థతకు ప్రతిబంధములు కలుగుచున్నవి.

సర్ హరికంకగూడుగారు ప్రశ్నింప-సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కానసభలలో ప్రత్యేకపెట్టబడుటచే స్థానిక సంస్థలలోగూడ ప్రత్యేకపెట్టబడెనని సాక్షి చెలిపెను 1917 పూర్వము సింధుమునిసిపాలిటీలందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రత్యేకపెట్టబడెను. మంటెను సంస్కరణములే యీ విధానము నూచించుకపోయినను ప్రజా ప్రాతినిధ్యములనైన దీని నకుపరిపరక లెప్పిదిగాదు. ప్రజల బట్టికి లాంగకుంటుంటుంటేకముగను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ననుసరించి ఉద్యోగుల నియమించుటలన సమ్యక్ విమర్శకు ప్రతి బంధకములు కలుగుటయేగాక సమర్థతగూడ పులుబడెను

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రత్యేకసంఖ్య దీనినిబట్టి గలదు. చివరి సర్దుకు యేదిర యిగారు ప్రశ్నించిరి. టర్నరుగారు కాగితములు జూచి తరువాత ప్రత్యుత్తర మొసంగెదనని.

సర్ జాల్మికరాజిఖానుగారు:—సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానము లేకన్నచో అల్పసంఖ్యాకవర్గములకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండుననియే మీరు దలంచెదరా?—అవును.

ప్ర:—వారికి ప్రాతినిధ్యములేనపుడు వారిసంఘములకు నష్టముకలిగియుండరా?—అవును.

వీ ప్రత్యేకసంఘమునకు ప్రత్యేకాధికార మండరాదని యు, అల్ప సంఖ్యా వర్గములకు ప్రాతినిధ్య ముండుటయే సత్పరిపాలన యొక్క లక్షణమని యు, అట్టి ప్రాతినిధ్య మొసంగటకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధానము తప్ప జేరొకటిలేదనియు కాని సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానము చివర పరిపాలన చేడిపోవుచున్నది. అందువల్ల ఒక్క సంఘ ముకేగాక అన్ని సంఘములకు నష్టము కల్గును. ఈ సమస్య పరిష్కరించుటకు ఆనకుల ప్రకటనల విషయములన్నియు బాగుగ యోచించుకొనవలసియు సాక్షి చెలిపెను.

సర్ జాను:—మన సమస్య సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధానముగూర్చి మొత్తముపై ఆలోచించుచున్నాము. ప్రత్యేక నియమలగూర్చి పంజాబులో విచారింతుము.

సర్ కెంకరనాథులు:—అప్పుడే అందు మునిసిపాలిటీ.

సభవారు 1 గంటకు ఫలహరములకు లేచిరి.

హుస్సేను రహస్య విచారణ

స్థానిక స్వపరిపాలన కాఖముగూర్చి అతెడు పనిజేసి యిప్పుడు కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు వచ్చు సర్ గులాము హుస్సేను గారిని మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు రహస్యముగ విచారింపిరి. నేడు వారి విచారణ పూర్తి కాలేదు. తేపు మధ్యాహ్నము వారిని తిరిగి విచారింతును. రిష్టు రహస్యముగ విచారింప వలెనని హుస్సేను గారు కోరనే లేనది. కమిషనువారు గూడ కోరలేదు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి రహస్యముగ విచారింపవలెనని నూచించిరి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి సామ్య ప్రశ్నలకు తయారు జేసినపుడు సర్ హుస్సేనుగారు ముఖ్యముగా చెప్పిరి. కావున సామ్య పత్రమునందలి అభిప్రాయములు గొప్పగుగాని నిలిచియు ను కార్యనిర్వాహక యభిప్రాయములే గాని, హుతులవై యుండవలసిందిలంచుట చేపట్టకూడదనియు. సర్ హుస్సేను గారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానమున కనుకూలరనియు, అందుచే ప్రభుత్వపు ప్రాయములు యెడలిన విముఖతను చెప్పుటచే సామ్యముగోరి రహస్యమునూరు.

తిరువల్లిక్కేణి హత్య కేసు

ఎగ్జుక్యూట్వ్ కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమగుట

సాక్షుల విచారణ

తిరువల్లిక్కేణి నీలి పిరాసామిశెట్టి పీఠిలో నీహత్య జరిగినది. ఆ పీఠికి ప్రక్కనీదియగు మత్తుకలూరి పెట్టిపిఠి రెండు నంబరు గృహమునందు నివసించుచున్న గౌరవరాజుగారు బాయి అను విద్యార్థియను నాతడు ప్రధమ సాక్షిగా విచారించబడెను. సాక్షి ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ కు చెప్పి మొదట విచారించబడి యిట్లు చెప్పెను. 26-9-28 తేదీన నుమారు సాయంత్రం 8 గంటలకు, నేను తమ లభాను అంగడివద్ద నిలచి యుండగా చాలిని బోలు వాడు కొందరి హత్య విషయమై నాకు తెలియజేసిరి. అంతట నేను వాత్సలక బడిన యింటవద్ద కేగితిని. ఇంటిముందు గొప్ప జన సమూహముండెను. నేను యింటిలోనికి ప్రవేశించి చూచితిని 2 వ ముద్దయి మేడమెట్ల చావున నిలచియుండెను. 1 వ ముద్దయి తొందరపాటుమీయిలేక నెమ్మదిగా కాఫీపుచ్చుకొనుచుండెను. 2 వ ముద్దయి సమాచారమేమిని అడిగితినిగాని యింటిలో ఆడవాండ్రెవరో కలసిందుకొనిరిగాని వేరేమియు జేరేమను లేదని తెలియెను.

విద్యార్థి సాక్ష్యము
తిరువల్లిక్కేణి నీలి పిరాసామిశెట్టి పీఠిలో నీహత్య జరిగినది. ఆ పీఠికి ప్రక్కనీదియగు మత్తుకలూరి పెట్టిపిఠి రెండు నంబరు గృహమునందు నివసించుచున్న గౌరవరాజుగారు బాయి అను విద్యార్థియను నాతడు ప్రధమ సాక్షిగా విచారించబడెను. సాక్షి ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ కు చెప్పి మొదట విచారించబడి యిట్లు చెప్పెను. 26-9-28 తేదీన నుమారు సాయంత్రం 8 గంటలకు, నేను తమ లభాను అంగడివద్ద నిలచి యుండగా చాలిని బోలు వాడు కొందరి హత్య విషయమై నాకు తెలియజేసిరి. అంతట నేను వాత్సలక బడిన యింటవద్ద కేగితిని. ఇంటిముందు గొప్ప జన సమూహముండెను. నేను యింటిలోనికి ప్రవేశించి చూచితిని 2 వ ముద్దయి మేడమెట్ల చావున నిలచియుండెను. 1 వ ముద్దయి తొందరపాటుమీయిలేక నెమ్మదిగా కాఫీపుచ్చుకొనుచుండెను. 2 వ ముద్దయి సమాచారమేమిని అడిగితినిగాని యింటిలో ఆడవాండ్రెవరో కలసిందుకొనిరిగాని వేరేమియు జేరేమను లేదని తెలియెను.

నేను పీఠిలో హత్యనుగూర్చి విచారించుచున్నప్పుడు ఆసమాచార మేమని 2 వ ముద్దయి నడిగితిని కామత్తుమ్మలో కాఫీ తయారుచేయుచుండగా నిప్పుంటుకొనికాలిపొయెనని 2 వ ముద్దయి చెప్పెను అమె ఎప్పుడున్నదో చూపవలసినిదిగ నేనడిగితిని గానిమద్దయి అట్లుచేయ నిరాకరించెను తరువాత అత్యంత మేడపైన గదిలోనుంచు బడి ననియు తలుపు తాళము నేయబడియుండెననియు తెలిసికొంటిని. ఆయింటివద్ద నుమారు రాకగంటనేపుంటిని. 2 వ ముద్దయి తలుపుతీయుటకు నిరాకరించెను. అంతట నేను బి. రి పోలీసు స్టేషనుకువెళ్లి నేనుచూచిన విషయమంతయు కాగితముపై వ్రాసితిని. నెలవారీకివచ్చిచూచు నరీకి 2-వ ముద్దయిలుయున్న వరీకొక్కడను రైటుకకుకాబూలు మొదలగుచున్నట్లు చూచితిని. పిదప పోలీసు జవాను కొరగా పోలీసువారితో గలిసి తిరిగి హత్యజరిగిన యింటివద్దకు వెళ్ళితిని. బాలికను లోపలకెట్టి తాళము నేయబడిగతి తెలు నబడెను. ఆబాలిక నేను చూచునరీకి దేహముపై ప్రస్తుతములే మియు లేక, కర్రమంతయు కాలితడియుండెను. యింతప్రక్కలందును తలక్రిందను మూడు రుగడలుమాత్రముండెను. ఊపిరి యూడక కొట్టు కొనుచు మెల్లగా "చాచాను, చాచాను నేను." ఎవరో యొక బ్రాహ్మణుడు కాఫీతెచ్చెను. నురొక్కరూడ కాఫీగొనివచ్చెను. పిదప కామత్తుమ్మలో బండిలో వాల్చునానిచే గోమెత్తపత్రికి గొంబడెను. నేను గూడ వెంటవెళ్ళితిని. రెండుగంటలు జీవించి పిదప ఆబాలిక వరణించెను" అనివల్లెను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి ముద్దయిలరవు శ్వాసయవాది ప్రశ్నలకు సమాధానమొసంగుచు క్రైశ్టియన్ పరీక్షలకు చదువుచున్నామనగాని ప్రస్తుతము కళాశాలయందు చదువుటలేదనియు, 28-9-28 తేది ఈ హత్యవిషయమై చూచినదానినంతయు ఒక పోలీసుకోర్టులో కాగితముపై వ్రాసితినినియు అంతకు పూర్వము ముద్దయిలనుగాని, ఆ ముద్దయిలు

నేను మధ్యాహ్నము వారిని ప్రతికూలాభిప్రాయము గలవారలీ ప్రత్యేక క్రాసుపరీక్ష జేసిరి. ఇతర ప్రభుత్వ పర్యవేక్షకు సాక్ష్యమియ బలమొనలేదు.

ప్రభుత్వాభిప్రాయము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి సాక్ష్యపత్రము రచనాత్మకము గనవచ్చునదిగా విచారణ పందర్భావము వచ్చుచున్నది. సాక్షి గొంతవరకు తెలియవచ్చెను. స్థానిక పండ్లలయందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానము అనుసరించుటవలన పరిపాలనపర్యవేక్షకు లోపమగుచున్నదియు, ఈ దాహరణగా రాష్ట్రములో దుమ్మరిపాలనగల పండ్లలకు నిలిపివేయబడిన పండ్లలను గొన్నింటిని నూచించి రనియు తెలియగలదు. (ఆ. ప్రె. కు)

పెప్స్ PEPS

దగ్గులకు, జలుబుకు, శైత్యములకు, గొంతునొప్పులకు, ఆమోఘమైన మందు.

దగ్గులకు, శైత్యవడిశములకు గొంతునొప్పులు, తొమ్మిదవశము తత్వబంధమైన వాటిని నయమొనర్చగలది పెప్స్ బిల్ల కంటే వేరే ఏమి లేదు.

శ్వాసనాళములోని లోభాగములు నొప్పిగాను గొంతు రాసుకుపోయినట్లు నుండిన వాటిని పెప్స్ నయమొనర్చి, ఉపశమనము గలిగించును. విషక్రిములను సంహరించి పారదోలును. శ్వాసకోశమును, ఊపిరి తీపులను చెమవాయువులనుండి రక్షింప గలుగును. ఆరోగ్యము చెడలీయకుండ కాపాడును.

పెప్స్ బిల్ల యందిమిడియున్న మహత్తరమైన శక్తి, దానిని నోటిలో వేసుకొనినవెంటనే వైకగువరచును. శ్వాసతోకూడ లోనికిపోయి, శ్వాసనాళముల ద్వారా లోనికిపోయి బాధనుపశమించును. ఇదియే పెప్స్ యొక్క జగత్ విఖ్యాతికి రహస్య సూత్రము. నేడే ఒక నీసాను కొననిచ్చియుంపుడు.

పీల్చదగిన చిన్న పెప్స్ బిల్లులు.

నివసించు యింటినిగాని నేనుచూచి ఎరుగననెను. ఆకాశమున ఒక మారత పుకపుని జూచితిని. అతడు బ్రాహ్మణుడునంట వాడని నాకు తోచెను. నేను యింటిలోనికి వెళ్లి చూచు నరీకి 1 వ ముద్దయి ఏమియు జరిగి యుండవట్లు నెమ్మదిగా కాఫీ త్రాగుచుండెను. ఆసమయమున యింటిలో నేనును 1, 2 ముద్దయిలు తప్ప వేరొకరును కనపడలేదు. ఈహత్య జరిగినపిదప రి దినములకు ఘోషాత్పత్రిలో డిప్యూటీ కమిషనరుగారిచే నిచారించ బడితిని. ముద్దయిలు బంధువులు నాదానినమన అచట కాఫీ తీసుకొనుచుండిరిని డిప్యూటీ కమిషనరుగారి కొనగిన సాక్ష్యముతో చెప్పినట్లు నాకు జ్ఞాపకములేదు. 1 వ ముద్దయి తప్ప మరెవ్వరుగాని కాఫీ పుచ్చుకొనుచుండి నట్లు నేను జూచియుండలేదు. 2 వ ముద్దయి ఆసమయమున యింటిలో పడికట్టు సమీపమున నిలచి యున్నట్లు నేనింతకు ముందు విచారించబడినప్పుడు చెప్పి యుండలేదు. నేను పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళుచు పోలీసువారు తప్ప మరెవ్వరు నా నావంట రాలేదు. 2 వ ముద్దయి తో బాటు పోలీసు స్టేషనుకు కలిసి వెళ్ళిన మనిషిని నేను పోలీసువారికి కనపర్చియుండలేదు. బాలిక తనినించున్న విషయవీధి పథముగాని, మంచముగానిలేవు. 1 వ ముద్దయి రెండుమూడు నిమిషములు కాఫీ పుచ్చుకొనుచుండెను. పిదప ఎచ్చటి కరిగినో నాకు తెలియదు. కాఫీపుచ్చుకొనుచుండగా రెండుమూడు నిమిషములవరకు తప్ప ఆకాశమున మరెవ్వరును చూచియున్నట్లు జ్ఞప్తి లేదు." అని వల్లెను.

రాజులక్ష్మి అమ్మమ్మ

ముద్దయిలు నివసించు యింటియందే వేరొక భాగములోని వ నిం చుచున్న ఏ. యస్. రామచంద్రయ్యగారి భార్య రాజులక్ష్మి అమ్మమ్మ అనునామెసాక్ష్య మొసంగుచు 1-వ ముద్దయి గలిగిన భార్యను తానెగనడవనియు, గలిగిన కామత్తుమ్మతో భర్తయున్న, విగతయింటిలోని ఆడవారు వనితేయులు లేదనియు, వంటచేయుడనియు నెప్పుడునూనేదో పోరాటముకలిగియుండెదవారు. అక్కడవచ్చు తలుపు బిగించి కొట్టుచుండుట గూడ గలదు. గలిగిన కామత్తుమ్మతో నేనెప్పుడును మాట్లాడి యుండలేదు. ఆ బాలికయైన నాతో నేనెప్పుడు నేమియును చెప్పయిండలేదు. ఈసంఘటనము జరిగియుండిన 3 వ ముదు మధ్యాహ్నము నుమారు 2 గంటలకు ముద్దయిల వెళ్లెను పరస్పరి అమ్మమ్మ అను నామె ఏదోవికారముగ అతరులకు బంటిని. కామత్తు అమ్మమ్మ అతరుగారు (ముద్దయిలరవు) పరస్పరి అమ్మమ్మల ప్రక్కనే నిలు

నీలు కేయబడిన నీసాలలో మండలంగళ్లన్నిటి యందును ఈ 1/-వెలకు అమ్ముబడును. చేతికి పీల్చవచ్చిన కాదక్క నూర్చు అనుపరగవద్ధకులు ప్రతి పాకెట్ నందుండును.

చుండి "యెట్లో మంటుండుచున్నది" అని అరచెను. అమాట చెప్పి 1 వ ముద్దయి యున్న, ఆతని తల్లియున్న పరస్పరినోడను తమ చెతులతో మూసి, "ఏమి అనవద్దు" చు తోనికి గొంపొండరి. వారి నెనుకనే నేనుగూడ యింటిలోనికి వెళ్ళితిని. అచ్చటికి వెళ్ళిమాడగ గలిగిన కామత్తుమ్మ, కర్రమంతయుకాలి పొడి తలవెండ్రుకలు లేక వికారిముగ యున్నట్లు చూచితిని. ఆమెభర్త (2-వ ముద్దయి) ఆమెను చేతులతో తేవనైతే గోడకు నిజవల్లెబ్బయిండెను. "అయ్యో, ఇదియేమి ఇట్లు పంభ విం చె న నీ" నే న న గా కామత్తుమ్మలో నిప్పుపెట్టె, అరకొ లాంతరము అచ్చట పెట్టికంటున దానివలన నిట్లు పంభించెనని 1 వ ముద్దయి చెప్పెను. అంతట నేను తిరిగి వచ్చితి. నేను మాభాగమునకు తిరిగి వచ్చి "అయ్యో యింటిలో మంటు, ఆత్మ వారెవరును లేరా" అని అరచితిని. అంతట 1 వ ముద్దయి వచ్చి "ఈ సమయమున కామనమును సంగక్షింపవలసి యున్నది ఆవచన జయమునన్నమియ అవమానవరవరకు, కాబట్టి ఏమియు శ్చ ముచేయవలదు. మీరు చిన్నవారెవ్వరికి విషములను నేను విక్రియిద్దనడుగ ప్రార్థించుచున్నాను" అని బ్రతిమాలెను. నేనాబాలికయవ్వనుచూచి బాలికెండ్ "ఘోషాత్పత్రికి తీసుక పోరాదా! తీవ్రంకలదేమో!" అనిఅంటి. ఆసమయమున 1 వ ముద్దయి తల్లి అచ్చటికివచ్చి "ఏంకేమి బ్రతుకగుండు?" అని సావకాశముగ, ఆతురత ఏమిన్ని లేకండా తెప్పెను. "ఘోషాత్పత్రికి తీసుకవెళ్ళనచో కేనురాగలకు. కాబట్టి ఈ రాత్రికిమాచి రేపుకడనుముననే తీసుకవెళ్లెదను" అని ముద్దయి, కామత్తు భర్త అనెను. "మీరేమి కల్లుచుచేయవద్ద" చెప్పి అంతట 1 వ ముద్దయి పీఠికితలుపుమూసివేసెను. 1 వ ముద్దయి మూడుమూర్లు పీఠికితలుపుమూసివేసెను. మూడుమూర్లు నేను తలుపుకు తిరచితిని, అగుచేత ముద్దయి తనభాగములోని వెల్లి తమయింటికితలుపుగొల్లెమను బిగించుకొనెను. మునుపులే కలుగుంపులుగా పీఠికితలుపువద్ద నిలచియుండిరి అనిరి. విచారం జరుగుచున్నది.

గట్టికితైలము
వల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. సి. నవీ 0-9-0
ఈ తైలమును నాలుగు పూలులు రాచిన పిద, గట్టికితైలము, తా మొంతలపని వరకును. తక్కువ తనితయియును. అమ్మకొనబసం డిపో, బొంబాయి-మద్రాసు

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఇంటర్మీడియట్ ఫలితములు

గత సెప్టెంబరులో జరిగిన ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలో నీ క్రింది రీతిప్రకారము కలవారు కృతార్థులై.

1 గ్రూపు

1 క్లాసు 92, 915, 988.

2 క్లాసు:

36 43 59 80 105 124 148 157 158 167 168 183 195 208 209 487 572 653 659 688 720 743 744 830 837 842 903 906 962 991 1004 1034 1056 1084 1161 1239 1257 1273 1278 1422 1425 1428 1431 1445 1450.

1 పాఠ్యశాస్త్రము

3 10 15 20 22 23 25 28 31 33 34 39 40 42 44 48 50 53 57 61 64 69 70 72 78 81 82 87 88 94 97 98 99 107 109 111 113 117 119 131 134 137 138 139 140 142 145 154 155 156 159 166 169 170 176 177 178 180 181 184 186 189 203 204 206 207 212 214 455 456 457 458 486 509 510 513 515 517 521 523 524 525 527 557 561 562 563 564 566 567 569 573 576 577 582 611 613 616 654 656 658 660 687 689 690 746 748 775 776 777 785 817 822 825 826 831 835 840 843 890 891 892 893 894 897 899 905 908 909 912 913 914 916 986 987 993 994 996 1002 1003 1036 1038 1040 1041 1054 1055 1075 1076 1077 1078 1079 1100 1110 1119 1129 1135 1151 1152 1156 1166 1168 1190 1198 1228 1229 1232 1237 1241 1245 1248 1249 1250 1256 1265 1266 1271 1277 1279 1280 1281 1285 1287 1289 1290 1291 1375 1376 1380 1386 1413 1418 1421 1426 1434 1435 1438 1440 1441 1443 1447 1448 1503 1504 1505 1516 1520.

2 పాఠ్యశాస్త్రము

6 35 46 67 84 101 125 135 164 172 201 213 514 528 604 615 618 649 655 781 784 824 841 846 902 957 968 1042 1043 1052 1082 1196 1246 1254 1259 1420 1437 1506.

భాగములో పాఠ్యశాస్త్ర పూర్తిగా పాఠ్యశాస్త్రమునకు

219 221 225 227 229 233 238 240 244 246 248 252 255 258 259 260 261 273 276 279 281 283 284 286 296 300 301 302 303 304 309 312 313 319 320 324 326 327 328 330 331 333 335 342 344 348 353 355 364 365 367 369 378 380 381 385 387 388 389 395 397 399 401 403 404 408 410 417 418 419 420 422 423 425 425 428 431 433 434 435 436 439 440 442 444 450 460 462 463 466 468 469 470 471 472 474 475 477 478 496 497 498 499 504 506 507 508 530 531 534 535 536 537 538 540 544 545 548 586 588 589 593 595 599 621 622 624 626 628 632 635 637 640 645 661 662 664 669 670 671 672 677 697 698 701 702 703 710 713 723 726 727 728 729 730 731 732 740 751 757 759 760 763 790 791 793 794 795 796 799 801 802 803 805 807 809 813 852 853 856 857 858 863 864 867 868 870 878 881 884 885 886 919 920 921 923 924 926 927 928 927 928 929 920 931 932 933 934 936 939 940 943 945 946 948 952 954 955 971 973 976 977 978 979 980 984 1006 1003 1009 1010 1013 1017 1020 1024 1057 1058 1061 1063 1064 1066 1067 1068 1069 1072 1073 1086 1087 1039 1090 1091 1092 1097 1098 1115 1117 1118 1120 1122 1127 1137 1147 1149 1150 1169 1172 1173 1178 1182 1183 1184 1189 1203 1204 1205 1207 1211 1212 1213 1217 1299 1301 1303 1306 1307 1313 1315 1322 1326 1327 1339 1340 1342 1343 1347 1351 1352 1355 1356 1357 1363 1364 1366 1373 1387 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1397 1399 1400 1409 1412 1454 1455 1456 1458 1459 1463 1466 1467 1468 1469 1470 1481 1482 1483 1491 1493 1496 1497 1500 1501 1502 1522 1526 1527 1529 and 1531.

2 గ్రూపు

1 క్లాసు:

1859 only.

2 క్లాసు:

1539 1542 1544 1557 1562 1563 1583 1585 1594 1714 1751 1756 1768 1770 1771 1836 1842 1857 1861 1869 1879 1883 1900 1918.

1 పాఠ్యశాస్త్రము

1535 1543 1546 1552 1554 1555 1556 1572 1574 1575 1579 1580 1581 1582 1584 1588 1590 1593 1596 1599 1678 1679 1680 1681 1697 1703 1705 1706 1710 1713 1717 1718 1719 1728 1731 1754 1766 1767 1769 1793 1821 1822 1823 1837 1838 1840 1854 1856 1865 1868 1871 1872 1876 1901 1902 1917 1958 1959 1960 1963 1965 1966 1972 1980 1983.

2. పాఠ్యశాస్త్రము

1550 1551 1566 1569 1577 1732 1824 1870 1905 1919 1930.

పాఠ్యశాస్త్రము పరీక్ష పూర్తిగా పాఠ్యశాస్త్రమునకు

1600 1601 1602 1603 1604 1606 1608 1611 1613 1616 1617 1620 1622 1625 1626 1628 1629 1630 1632 1634 1638 1639 1641 1642 1643 1647 1651 1653 1654 1655 1657 1659 1660 1663 1665 1668 1670 1672 1674 1677 1686 1692 1693 1695 1696 1735 1738 1739 1739A 1740 1741 1742 1746 1759 1762 1763 1772 1773 1776 1777 1796 1798 1803 1804 1806 1807 1809 1811 1813 1814 1844 1847 1849 1850 1884 1885 1886 1888 1889 1894 1895 1896 1897 1898 1906 1907 1911 1914 1922 1927 1932 1934 1935 1938 1939 1940 1941 1990 1991 1994 2001 2005 2006 2008 2009 2012 2013 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2022 2023 2031 2037 2041 and 2044.

3. గ్రూపు

1 క్లాసు

2361 and 2768.

2 క్లాసు

2045 2061 2062 2058 2074 2075 2080 2090 2121 2122 2124 2125 2131 2143 2145 2152 2158 2167 2176 2178 2183 2189 2193 2195 2198 2353 2377 2407 2412 2447 2515 2542 2550 2610 2636 2652 2686 2691 2761 to 2765 2771 2789 2794 2818 2845 2850 2892 2947 2986 3002 3005 3016 3022 3024 3025 3029 3034 3036 3038 3103 3125 3159 3167 and 3226.

1. పాఠ్యశాస్త్రము

2055 2064 2065 2067 2069 2079 2084 2089 2095 2100 2105 2107 2115 2119 2120 2123 2126 2137 2142 2144 2149 2157 2173 2174 2178 2188 2194 2375 2379 2382 2408 2411 2414 2448 2478 2481 2490 2516 2520 2535 2537 2538 2543 2544 2547 2548 2576 2579 2581 2583 2584 2612 2620 2621 2637 2638 2642 2684 2688 2710 2711 2759 2760 2808 2809 2813 to 2816 2819 2820 2844 4848 2872 2874 2893 2901 2905 2920 2953 2988 2994 3000 3001 3006 3009 3015 3018 to 3021 3031 3040 3114 3115 3117 3119 3123 3124 3126 3157 3160 3161 3166 3172 3176 3178 3222 3227 3231 3233.

రెండవ పాఠ్యశాస్త్రము

2057 2059 2070 2072 2076 2087 2094 2123 2179 2185 2187 2192 2360 2383 2409 2442 2445 2446 2450 2485 2489 2546 2582 2587 2633 2645 2647 2649 2651 2687 2692 2704 2706 2707 2709 2769 2775 2869 2870 3028 3121 3156 3158.

పాఠ్యశాస్త్రము పరీక్ష పూర్తిగా పాఠ్యశాస్త్రమునకు

2203 2204 2207 2208 2210 2211 2212 2214 2220 2224 2225 2227 2228 2232 2235 2236 2239 2240 2242 2243 2251 2252 2254 2257 2260 2262 2263 2264 2265 to 2273 2275 2277 2278 2279 2287 2289 2290 2293 2295 2300 2301 2312 2313 2316 2319 2320 2321 2323 2324 2330 2332 to 2339 2343 2345 2347 2349 2350 2351 2353 2355 2362 2364 2365 2367 2368 2369 2372 2373 2386 2388 2392 2393 2395 2397 2398 2402 2404 2417 2418 2424 2425 2427 2428 2429 2432 2433 2437 2439 2455 2458 2459 2463 2469 2471 2473 2475 2477 2492 2493 2494 2496 2498 2502 2503 2504 2505 2513 2522 2526 2527 2529 2552 2553 2555 2556 2557 2559 2561 2564 2566 2568 2570 2571 2589 2590 2591 2594 2597 2600 2606 2607 2624 2625 2626 2630 2654 2657 2558 2662 2663 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2679 2715 2718 2722 2725 2731 2734 2746 2748 2749 2750 2752 2755 2777 2778 2779 2780 2783 2785 2786 2795 2798 2799 2800 2801 2802 2827 2828 2832 2833 2834 2841 2854 2855 2856 2857 2858 2859 2860 2863 2868 2877 2878 2279 2889 2890 2895 2896 2899 2900

2922 2923 2925 to 2929 2932 2938 2939 2960 2962 2963 2956 2967 2971 2973 2974 2978 2980 2982 to 2985 3041 3043 3045 3046 3047 3049 3052 3053 3055 3061 3464 to 3069 3071 3072 3073 3075 3077 3080 3082 3083 3085 3087 3090 3094 3097 3098 3099 3101 3103 3105 3106 3129 to 3137 3141 3143 3148 3151 3179 3184 3186 to 3191 3193 3194 3202 3204 3208 3209 3214 to 3218 3238 3240 to 3243 3247 3252 3258 3253 and 3264.

ఎల్. టి. డిగ్రీ ఫలితములు

2 క్లాసు: 2,9,18,48.

3 క్లాసు: 1,4,5,6,7,8,10,11,12,13,14,15,19, 20,21,22,24,25,26,28,80,81,88,85,86,88,89,40, 48, 47, 56,57,58,59,61,62,64,65,66,67,68,69,71.

ఏలూరులో దసరా మహోత్సవములు

సంతర్పణలు-గొప్పవారివిందులు

మాహేంద్రపురమున ప్రతివత్సరము కొన్ని సంఘములవారి కలిపి భవముగా దసరా మహోత్సవములు, మున్నగునానిని జరుపుచున్నాడు. కొందరు స్వంతస్వములందు వారి వారసత్వ భావములతో నిట్టి పుత్సవములను జరిపి పురజలలందరి శాసనాన్ని ని నోలొడించుచున్నారు. ముఖ్యముగా పడమరదిగినిన్ని వ్యాపారము సంఘములందు యాదవరాజులకులలో క్రియించు మోతే శారాయణరావు జరిపించారు (యం. యల్. సి.) వారి యాజమాన్యము క్రింద ప్రతివత్సరము పోటీపరీక్షలు, సంగీతపరీక్షలు మున్నగువేడుకలు అతివైభవముగా జరుగుచుండుటయు, ఏలూరు ప్రభుత్వము యావిష్కరించుచు ఆశాల్పకాల్పనల వచ్చటనే నిసోదములనుజూచుచు ఉల్లాసముగా కాలము గడుపుచుండుటయు యెల్ల కెరిగిరిగియున్నాడు. ఈ మహోత్సవము జరుగడముగా జరిపుటయు నిరాదరణకరమును, దేశీయసంస్కారకే తమదేశములను ధారవోయును నిరంతరము తోడ్పడుచున్న వారునగు మోతే జరిపించారును, తదితర పురత్రములును, సంఘసభ్యులును యనేకవిధముల వ్యాపారము కళాభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయమైన విషయము.

ఈ దసరా మహోత్సవానంతరము ప్రతివత్సరము దసర వంతులను గౌరవోద్యోగులను భోజనములకు బిలిచి నిందును సంతర్పణలు చేయుచున్నారు. ఆటలు పిలువబడిన గొప్ప వారిలో నెవరు రాకపోయినను వారి కొరకు కలుపుకంటి గుర్రపుబండ్ల మీదను మోహార్ల మీదను నట్టి వారిని రాబించి సన్మానించి గౌరవింపటలో సంఘసభ్యులకు గలగుచున్న శ్రమ వ్యర్థ శాతీయము యంత శ్రమకులోనై యింత ధనమును వెచ్చించి యిట్టి శ్రమంతులకు సంతర్పణలు విందును చేయుటకంటే బీదజలల గ్రుడ్డి కుంటి మొదలగు వికలాంగులను అట్లు మోరాయదండ్రా యని కాలనగట్లమీద చెతపుగట్లమీద చెల్లకింద అయిపాంచ నివశించు నిరక్షరపుట్టుకు దగి దసరాయణులకు కడుపు నిండ నొక్కపూట యన్నయను తెచ్చిన చాలపుణ్యము లభించు నగవా ఆండులకు వీరే ప్రయత్నించుకో తెలియవచ్చును ఈ సంతర్పణల ప్రతిసంఘమువారును తప్పక గొప్పవారి సంతర్పణలు మానివేసి బీదజలలకు సంతర్పణలు చేసి గాంధీసహాయుని దీవెలు పొందుదురగాక.

ప్రతివారము యాదవరా ఉత్సవములకు ధనమొసగ న పుత్తు గొప్పవారి విందులగాక బీదజలల సంతర్పణకై వినియోగపరమ శేనేర్పాటుతో ధన మొసగ దేశమున దల్లాదులకు దసరా దసరాయణులకు సహాయము చేసి పరాత్పరుని కరుణాపాత్రము పొందుదురగాక.

యం. కోటయ్యనాయుడు.

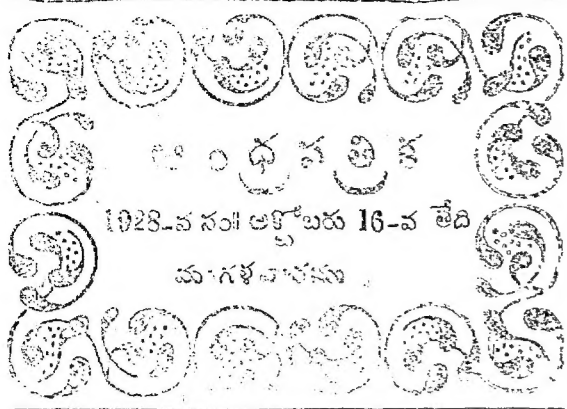
ఏలూరు 15 10 28.

అఖిలపక్ష మహాసభ

కోయంబత్తూరు, ఆక్టోబరు 15: కోయంబత్తూరు జిల్లాలో ఈ నెలఖిలపక్ష మహాసభను సమావేశపరచు ఆర్. కె. నయ్యగారి కెట్టిగారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. (అ. నె.)

గోపన ప్రభువు

సినిమా, ఆక్టోబరు 15: పార్వతీరావుని అనుమతిపై గోపన ప్రభువు గారు 1929 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలవరకు మద్రాసు గవర్నమెంట్ పరిషత్తు నియమించుకొని, రి సంతర్పణల కాలవరమిది ఏప్రిల్ నెల 18-వ తేదీలో అంతమొందును.

నిచారణ

శాంతి

పైమనుకమిషను విచారణ వట్టితంత్రని అప్పుడే వెల్లడియగలనున్నది. పైమనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము పలువిధములగు అభిప్రాయముల కెడమిచ్చుచున్నది. పైమనుకమిషనువారు ప్రజాప్రతినిధిసభ లెట్లుల పని చేసెనో కనుగొనదురట. విద్యకు సంబంధించిన విషయముల గూర్చి హర్తాగు కమిటీవారు విచారణ నలుపుచున్నారని గాన కమిషనువారు విషయములను విచారించరట. విద్య ప్రధానవిషయ మైనపుడు మరియొక కమిటీ కి విషయమును వదిలిపెట్టుటవలన పైమను కమిషను విచారించదగిన యంశములు చాల తక్కువగ నుండును. ఇందుకుగాను ఇరువదిముగ్గురు సభ్యులే గూడవలయునో తెలియదు. స్వదేశసంస్థాన వ్యవహారములు బట్లరు కమిటీకి విడిచిపెట్టబడెను. కొన్ని విషయముల నొకచోటను మరికొన్ని విషయముల నిొకచోటను విచారించుటకు పైమను కమిషనువారు సమకట్టిరి. యూరపియనుల కోర్టులను కలకత్తాలోను మెప్టను పరిష్కారమును బొంబాయిలోను నిమ్నజాతులసమస్యను చెన్నపురిలోను సాంఘికపు ఎడబాటును బెంగాలు పంజాబులలోను విచారించెదరట. వివిధ రాష్ట్రీయ సంఘములకును ముఖ్యప్రశ్నల నన్నిటిని విచారించుట కవకాశము దప్పిపోయినది.

భావసంస్కరణము లెటు లుండ వలయునో అవిషయమును గాక, ప్రస్తుతసంస్కరణముల స్థితిని పైమను కమిషనువారు ముఖ్యముగా విచారించెదరు. స్వరాజ్యవిధానముగూర్చి వీ రంతగ విచారించజోరు. ప్రస్తుతసంస్కరణములు విఫలమయినట్లుల స్పష్టమే. ఈ సంస్కరణములను కొనసాగించుట కేరికిని సాధ్యపడదని మంత్రులు పలువురు మడ్డిమెనుకమిటీవారియెడట తేటపరచిరి. ద్వంద్వపరిపాలనమును కొనసాగించుట యనంభవ మని పలికిరి. ఇప్పుడును అట్టి ద్వంద్వసానమే లేదు. ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించుటలో పాసిన సామర్థ్యము బట్టి, హిందూదేశ స్వపరిపాలనా సామర్థ్యమును నిర్ణయించుట, అర్థబుడేని కార్యము. పైమనుగారిండుకు పూనుటవలన, వీరి విచారణ నిష్ఫలమని చెప్పవచ్చును. మొదటనే బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు టర్నరుగారు విచారించబడిరి. ప్రభుత్వపువారి విజ్ఞప్తిమూలము రహస్యముగ నుంచబడెను. సంస్కరణములకు బిమ్మట, స్థానికసంఘములపై ప్రభుత్వమువారికి తగిన అధికారము లేకున్నదని, టర్నరుగారు వగచిరి. లోకలు బోద్దులకు అధికారాధ్యక్షులు లేకుండుటవలన, నష్టము గలిగెనని టర్నరుగారు విచారించుటబట్టి, వీరిసంకుచిత

వృష్టిని గ్రహింపవచ్చును. స్థానిక సంఘములలో, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నిచ్చుటచే పరిపాలన సౌఖ్యము కీణించినదని, టర్నరుగారు చెప్పిరి.

టర్నరుగారివాదము, సాంఘికవాదుల కాళ్ళ ర్యము గలిగించి యుండును. ప్రభుత్వకార్యదర్శి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నిరసించుట, వీరికి వింత గొలిపెను. మహమ్మదీయమంత్రి యిట్టి ముఖప్రాయములతో నేకీభవింపకున్నను, టర్నరుగారు నిట్టియభిప్రాయమును అచందగ్ధముగ దెలిపిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములవలన, స్థానికసంఘములు చెడిపోవుచున్నవని, వీరితలంపు హిందూమహమ్మదీయవిభేదముమాత్రము ఇట్టిదుస్థితికి కారణము గాలేదట. ఏది ఎటుల న్నను, ప్రభుత్వమువారే సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన చెడుగలు గలుగుచున్నవని చెప్పట, గమనింపదగిన విషయము. బొంబాయి మంత్రియగు సర్ హిదయతుల్లాగారిని రహస్యముగ విచారించుట కేమి కారణము గలదో తెలియదు. వీరికిని ప్రభుత్వకార్యదర్శికిని మధ్య భేదాభిప్రాయములు గలవట. ఇకముందు రహస్యవిచారణ యే విశేషముగ జరుగునని తలంపవచ్చును. ఇట్టి విచారణలో పాల్గొనువారు, తమకుగాని దేశమానకుగాని లాభమొనర్పజాలరు. పైమనుకమిషనువారు సూచించజోవు సంస్కరణముల స్వభావ మెటులుండునో ఇప్పుడే చెప్పవచ్చును. వీరిద్వారా స్వపరిపాలనము లభించుట కల్ల. ప్రజల అసామర్థ్యమును జూపుటకు వీరు తమశక్తిని వినియోగించెదరు. భారతీయులు స్వపరిపాలనమును బడయుటకు పైమనుకమిషనును బహిష్కరించి, స్వతంత్ర పై నాధారపడుట పితేకము.

బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు

బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారి రాజీనామా ఫలితముగ, కన్పర్వటిపు పత్రికలు వీరి పరిపాలనమును కొనియాడుచుండ, లిబరలు పత్రిక లంతగ పొగడకున్నవట. లండను డెయిలీ న్యూసు పత్రిక చేసిన వ్యాఖ్యానము కడు సమంజసముగ నున్నది. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు చేసిన ఘన కార్యము లెవ్వియు లేవని, యీపత్రిక వ్రాసినది. “బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు అనేకోద్యమములను చేపట్టెనుగాని, ఒక్కదానిని ఉన్నతస్థితికి చేలేదని” డెయిలీ పత్రికచేసిన వ్యాఖ్య సార్థకముగ నున్నది. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు గొప్ప న్యాయవాదులు, పత్రికానిర్వాహకులు, పత్రికా విశ్లేషకులు, వర్తకులు, రాజ్యాంగవేత్తలు. ఇంత యేల, కిరికి వివిధ వృత్తులను చేట్టగల సామర్థ్యము గలదు. కాని ఒక్కదానియందును, వీరు ఉదారస్వభావము గనుపెడిది ఎవగరు. వీరు ఐదైదుకు హోంరూలునిచ్చు విషయమున తీవ్రప్రతిఘటనకు బూనుకొనిరి ఐదైదుకు హోంరూలు నిచ్చిన పిమ్మట, దాని నామోదించిరి. వీరు ఏయెడ కాగొడుగు బట్టువారని దీనినిబట్టియే తెలియగలదు. ఇండియా మంత్రి యైననాటినుండియు హైందవ ప్రజాశయములను విఫలపరచుటకు వీరు తమశక్తిసంతను వినియోగించిరి. విశాలమగు రిజర్వుబ్యాంకుచట్టము ఇండియాకు లభింపకుండజేసిరి. హాజీ గారి కోస్తా వ్యాపారచట్టమునకు వీరు అడ్డుపడుచున్నారు. భారతదేశమునకు కలగలుపు కమిషను పనికిరాదని

చెప్పి తెల్లక మిషనును బంపి, ప్రజలలో తీరని యంతృత్తి గలుగ జేసిరి. హిందూదేశమును సర్వకాలము లందును పరాధీనముగ నుంచుటకు వీరు నంతల్పించిరి. వీరు మితవాదులనుగూడ ప్రతిపక్షులుగ జేసికొనిరి. స్వపరిపాలనము భారతీయులకు బనికేరాదని సంస్కరణములకు బూర్వము జెప్పిన హేతువులను వీరు మరల ఏకకపు బెట్టుచున్నారు. బాల్లివిష్టు చట్టమును ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టుటకు వీరు దృఢమించిరి. హైందవ కార్మికోద్యమమునకు వీరు అసాధ్యముల గల్పించిరి బ్రన్టీ సిద్ధాంతమును వీరు ఎప్పుడుపట్టిన నప్పుడు చాట మొదలిడిరి. వీరు నక్షాడైయు పత్రికకు అధిపతు లయ్యెదరట. హిందూదేశస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతికూలముగ వీరు పత్రికలను నడిపెదరని నమ్మవచ్చును. మున్ముందుగూడ హిందూదేశము వీరిదాడి నెదుర్కొనక దప్పదు. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు పరిపాలనమువలన పైమనుకమిషను నియమింపబడెను. ఇయ్యది లేనిపోని అంతఃకలహములకు హేతుభూతమయ్యెను. ఇకనయినను భారతీయులు వివేకవంతులై దేశభక్తి ప్రధానముగ నుంచుకొని మాతృదేశోద్ధరణ గావించుట యవసరము.

నెహ్రూరిపోర్టు

కాంగ్రెసువత్తుమువా రందరును మొత్తము మీద లక్నో తీర్మానములను బలపరచుచున్నారు. వీరియందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాభిమానము తగ్గలేదు. అయినను, నెహ్రూకమిటీ సూత్రములను వీరు బలపరచుచున్నారు. తమిళనాడు రాష్ట్రీయసంఘముగూడ నెహ్రూకమిటీ సూచనలగూర్చి ప్రచారము నలుపనిశ్చయించెను. ఇటులనే డిల్లీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమావేశము వారును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాశించుచున్నను, నెహ్రూకమిటీ రిపోర్టును బలపరచుచున్నారు. కాంగ్రెసుసంఘములన్నియు నెహ్రూకమిటీరిపోర్టు కనుకూలముగ ప్రచారము జేయకమానవు. కాని, మహమ్మదీయులు కొందరు, ప్రతిపక్షులచే ప్రేరేతులై, అనవసరముగ నెహ్రూరిపోర్టును నిరసించు చున్నారు. చెన్నపురి బీబీలో జరిగిన మహమ్మదీయసభలో, అధ్యక్షుల నెహ్రూరిపోర్టు నాడేపించుచు, సంయుక్త నియోజక వర్గములు, భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగము, యుక్త వయస్సు వచ్చినవారికి వోటునిచ్చుట మున్నగు సూచనలు మహమ్మదీయ డేమమునకు భంగకరములని దెలిపిరి. వీరిసంకుచిత దృక్పథము నిందుమూలమున గ్రహింప వచ్చును. నెహ్రూరిపోర్టుకు వన్నె జెట్టిన సూచనలనే, వీరు నిరసించుట కడు శోచనీయము. పైమను కమిషనుకు స్వాగత మొనగు తీర్మానమును నడుల్లా బాచ్ఛాసా హేబుగారు ప్రతిపాదించుచు హిందూ మహమ్మదీయ సంఘము సాధ్యపడదనియు హిందూ దేశమున స్వరాజ్యమునుగాని స్వపరిపాలనమునుగాని స్థాపింప వీలులేదనియు, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట హిందూదేశమునకు వినాశ హేతువగు ననియు, సంయుక్త నియోజక వర్గములుగాని, స్థానములను ప్రత్యేకించుట గాని మహమ్మదీయుల కవసరము గావనియు, నుడిపిరి. స్వపరిపాలనా ప్రతిపక్షులగు మహమ్మదీయులు నెహ్రూరిపోర్టు నెదిరించుటబట్టి దాని ప్రాశస్త్యమును గ్రహింప

వచ్చును. సుస్రిద్ధులగు అబ్దుల్ లతీఫ్ ఘాజీగారు అధినేత రాజ్య స్వాతంత్ర్య మక్కరలేదని నడల్లా బాచ్చాసాహేబుగారి వాదమును ఖండించిరి. ఇట్టి స్థితిలో మద్రాసు మహమ్మదీయ సభాతీర్థానముల కెట్టి విలువ గలదో గ్రహింపవచ్చును. నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టుకల్ల గల ప్రాతికూల్యము త్వరలో సంతరింపకమానదు.

కొయలిపను ప్రభుత్వము

లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగమునందు కొయలిపను ప్రభుత్వపు సూచనగలదు. ఇట్టిప్రభుత్వము నందు లేబరుశక్తిమువారు పాల్గొనరని లాన్సుబరీ గారు స్పష్ట పరచిరి. కాని వీరి యభిప్రాయము లేబరుపక్షము వారందరి చే నంగీకరింపబడునని తోచదు. లేబరుప్రభుత్వము వీరు, ఆర్థికమంత్రిగ బనిచేసిన ఫిలిప్ స్నోడను గారు, కార్డిఫ్లో ముచ్చటించుచు, ఎన్నికలలో నేతమునకును తగిన సంఖ్యబలము చేకూర్చినచో, ఇతరపక్షములతోద్వాదను దీని కొనకుండ పీలుండదని, నడిపిరి. లేబరు లేబరుపక్షముల కలయిక అవసరమని వీరితలంపు. లేబరుప్రభుత్వమువా రెట్టి నవాయమున తీవ్రసంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టగూడదని, స్నోడనుగారు మందలించుచున్నారు. లేబరు ప్రముఖులకు కొందరకు, ఏతరునయినను పరిపాలనాధికారమును చేపట్టవలయునను, సంకల్ప మున్నటుల దోచును. పక్షబలమున్నను లేకున్నను, వీరు అధికారమును చలాయించజూతురు. న్యవహారముల కెట్టి విఘ్నము వాటిల్లినను, స్నోడనుగారికి చింతలేదు. అధికారాభిమానమే, వీరిని ముఖ్యముగ ప్రోద్బలపరచుచున్నది.

సంస్థానాధీశులు : బట్లరుకమిటీ

బట్లరు కమిటీవారి యెదుట సంస్థానాధీశులు భావినంబంధమును సూచింప మొదట నమకట్టిరిగాని ఆ ప్రయత్నము నిపుడు వదలుకొనినటుల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వముతో సంస్థానములకు గల సంబంధము గూర్చి మాత్రమే స్కాటుగారు వాదించెదరట. సంస్థానాధీశుల యార్థాటమంతయు తుదకు వృథాయెయ్యను. కాని హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము నీయదలచుచో మాత్రము వీరు మరల సంబంధమును త్రొంపుకొన జూచెదరట. వీరివిచిత్రవైఖరిని పరికింప వచ్చును. ఇటీవల సంస్థానప్రజల తరపున ముచ్చటిం చుట కు అభయంకరు గారు ను మురియొకరును ఇంగ్లండుకు బోయి యుండిరి. వీరిరువురను బట్లరు కమిటీవారు, తమ యెదుటకు రానియలేదని, నేటివార్తలు తెలుపుచున్నవి. విచారణ రహస్యమని, కమిటీవారు తెలిపిరి. సంస్థానాధీశుల యభిప్రాయమును మాత్రమే బట్లరు కమిటీవారు వినదలచిరిగాని, సంస్థాన ప్రజలమొరల నాలకింప దలంపలేదు. ఇంతకన్నను హస్తాన్వదమగు విచారణ వేరుండునా?

కృష్ణామండలము : తాగుడు దురభ్యాసము

కాననసభలో కాశ్వరరావు పంతులగారడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పుచు, కృష్ణామండలములో త్రాగినమనుష్యులసంఖ్యను జెప్పటకు వీలులేదనియు, కృష్ణా జిల్లాలో మద్యపానమును నిర్మూలపరచుట

కు, వన్నులు వృద్ధి చేయబడెననియు, మంత్రిగారు బదులుజెప్పిరి. పన్నులను వృద్ధి చేయుటవలన తాగుడు తగ్గునను సిద్ధాంతము నిలువనేరదు. మద్యపాననిషేధమును ప్రవేశ పెట్టుటకు ముంద, ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగింపవలయునని, మంత్రిగారు చెప్పుచున్నారు. తాగువలదని ప్రభుత్వప్రచారకులు చెప్పరట. కల్లు పాటలలో పాల్గొన గూడదనియు, వీరు బోధింపరు. మితముగ తాగువలయునని మాత్రము వీరు ప్రజలకు బోధించెదరట. తాగుడు విషయమున, మితత్వమును బోధించుటవలన ప్రయోజన ముండునా? మితముగ తాగువారు, కొలదికాలములో మితముతప్పి తాగెదరు. ప్రభుత్వ దృక్పథము, మద్యపాన నిషేధమున కేమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ లేదని చెప్పవచ్చును.

గోశ్వేక ప్రభువుగారు

మద్రాసు గవర్నరు గోశ్వేక ప్రభువుగారి కాలపరిమితి, 1929 సంవత్సరము 13 వ ఏప్రిలుతో ముగియును. అప్పటికి అయిదు సంవత్సరములు గడచిపోవును. క్రొత్త గవర్నరుగారి స్థానము నాక్రమింపవలసియుండును. కాని, 1929 సంవత్సరమున ఆకురాలుకాలము వచ్చువరకు గోశ్వేకు ప్రభువుగారినే గవర్నరు పదవి నాక్రమింపవలయునని ఇండియామంత్రిగారు గోరగ, వారందుల కంగీకరించినని, ప్రభుత్వప్రకటనము దెలుపుచున్నది. వీరినే మరి కొంతకాలము గవర్నరుగ నుండవలయునని కోరుట కవసరమేమి గలిగెనో తెలియదు. ఈపదవి నాక్రమింపగలవారు, లభింపరా? గవర్నరు తలవరయినను, పరిపాలనా విధానము మారనిది ప్రజలకు లాభముండదని తెలిసినవిషయమే యయినను, అయిదుసంవత్సరములకు పిమ్మటగూడ ఒకరినే గవర్నరుపదవిని నాక్రమింపగోరుట, భావ్యము గదోపదు.

ఇండియాప్రభుత్వము : సరకుల గొనుట

ఇండియాప్రభుత్వమువారు సరకుల గొనుటలో, చవుకగ దొరకు సరకులను కొనక, ఇంగ్లండులో ప్రియముగ లభించుసరకులను గొనుటచే, హిందూదేశము నకు ద్రవ్య నష్టము చాలగలుగుచున్నదని, హైందవవాణిజ్య సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. అధినివేతరాజ్యములు చవుకగ దొరకుచోటుల సరకులను గొనుచుండ, హిందూదేశమునందు అందుకు విరుద్ధముగ నేల జరుగవలయునని వీరు అడుగుచున్నారు. కారణము స్పష్టమే. అధినివేతరాజ్యములు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నవి. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుటలేదు. అందుచే ఈదేశమునకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము లేకున్నది.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టునందు పార్లమెంటు సభ రద్దుచేయబడెను. అప్పటినుండియు జాతీయభావము నణచివైచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నటుల వఫ్ ద్ పక్షపు కార్యదర్శి తెలుపుచున్నాడు. ప్రజల స్వాతంత్ర్యము తొలగింపబడెను. జాతీయ వార్తాపత్రికలు ఆణిదివేయబడినవి. బహిరంగ సభలు నిషేధింపబడినవి. పలువురు అరెస్టుచేయబడిరి. నిర్బంధము లధికమగుచున్నవి. అయినను నిర్బంధ విధానము

తప్పక విఫలమగునని వఫ్ ద్ పక్ష కార్యదర్శి దెలుపుచున్నాడు. ఈజిప్టుకల్ల కస్పర్వేటిపు పక్షము చూపిన వైఖరి మిగుల అవమానకరముగ నున్నది. ఇట్టి వైఖరివలన ఈజిప్టులో ప్రజల స్వాతంత్ర్యతృష్ణ అరికయించునుగాని తగ్గిపోజాలదు.

హిందూదేశపు మార్కెటు

బొంబాయి గవర్నరుగారు హిందూదేశపు మార్కెట్టునందు బ్రిటీషు సరకులు తగ్గుచున్నవని వగచిరి. బ్రిటీషు దిగుమతులను ఎచ్చుజేయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. హిందూదేశపు కొనుగోలుశక్తిని వృద్ధిజేసి బ్రిటీషు సరకులను భారతీయులచే సధికముగ కొనిపింప వలయునని వీరియుద్దేశ్యము. హిందూదేశములో నిదీవరకు భోగములుగ పరిగణించుట వస్తువులు నేడు అవసరము లగుచున్నవట. అట్టి యవసరముల నికను వృద్ధిజేయవలయు నని వీరితలంపు. గవర్నరుపదవి నాక్రమింప బోవువాని హిందూ దేశక్షేమమును గాక బ్రిటీషుక్షేమముకే ప్రధానముగ నెంచుటబట్టి, వీరి పరిపాలన మెటులుండునో యా హింప వచ్చును

లిపోవా కార్మికుల కష్టములు తీరలేదు

10 వేలమంది కార్మికులు ఏకముఖముగా మొరపెట్టుకొనిరి.

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 11—ఈక్రు యండియను రైల్వే తాలూకు లిపోవాలోని కర్మాగారములలో పనిచేయుచుండిన కార్మికులు ఇటీవల కొన్ని నెలలు సమ్మిచేసి తిరిగి పనిలో చేరిరి. కాని వారి స్థితి యధా ప్రకారముగానే యున్నది. పూర్వమువలె పనివాండ్లు బర్తరపు చేయబడుచున్నాడు. ఇంకను అధికార్లు పనివాండ్లను తగ్గించుచునేయున్నాడు.

గత నాలుగు మాసములనుండియు వారిగతి యీ రీతిగనే యున్నది—

అందుకల్ల యీ సంగతులను తమ రైల్వే యూనియను కార్యదర్శుడు శే. సి. మిత్రుగారికి నివేదించుటకై 4 వేలమంది కార్మికులు లూయూరేగింపువలె బయలుదేరిరి. వీరితో ముగ్గురందరు కార్మికులుకేరిరి. ఈ గుంపులో నుడుగు 10వేలమంది కార్మికులు పోగైరి. వీరందరు మిత్రుగారికి నివేదించిన మొదలను మిత్రుగారువారి వాగదానిని కాంగ్రెసులో జేరవలసినవిగా సలహానిచ్చిరి. తేపు జరుగబోవు కలకత్తా కాంగ్రెసు సందర్భమున కార్మికసభగూడ కాంగ్రెసువారిచే జరపబడునని తెలియజేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

చిత్తరంజనుని త్యాగము

జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి ప్రశంస
మిరట్, ఆక్టోబరు 13:—కార్మిక, కృషివహాసభలో జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు, చిత్తరంజను ఛాయాపటమును బహిరంగమున మహాశాయము కుగూసంపత్తి, త్యాగమును, బీదబారీయెవల నమరాగమును దేశాభిమానమున ప్రశంసించిరి. పాంచాలమున సముద్రకరీపాలన ముగిసిన తరువాత నాధీశుడు చేసిన దేశసేవ పలువిధముల సుగ్గరించి, దేశసంఘపాదకములను నడుపించవలసినవని ప్రజలకు కోరెడు. (ప్రీ ప్రెసు.)

బర్రెను హెడ్ ప్రభువురాజీనామ

మిటరుటను ప్రభువు రి నెలలు
ఇండియామంత్రిగ పనిచేయుచున్న
సిన్హ, ఆక్టోబరు 16:—బర్రెను హెడ్ ప్రభువుగారి రాజీనామవార్త సిన్హావారికి ఆశ్చర్యము కలగజేసింది. రి నెలలవరకు వింటుంటును ప్రభువుగారే ఇండియామంత్రిగ పనిచేయదురను వదలి గలదు. (ప్రీ ప్రెసు.)

విదేశవార్తలు

సంస్థానాధీశ్వరులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 15:— సంస్థానాధీశ్వరుల కోరికల తామే తీర్చుకొనవలెనని ప్రభుత్వముతో రాయబారములు పన్నెండు సంవత్సరముల కంటెంట్తో విస్తారముగా భావి సంబంధమును గూర్చి ఏర్పాటు చేయు విషయము ఆలోచించుటకు ముందుకొనిరి. బట్లరు కమిటీ విచారణసంఘమేగాని రాయబారము సలహానుసంఘముగాదు. కాన సంస్థానాధీశ్వరుల జెప్పు విషయమును పూర్తిగా ఆలోచించెదరు.

బట్లరు కమిటీ

సంస్థాన ప్రజలకు అవకాశము నీయలేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 15:— సంస్థానాధీశ్వరుల తరపున ఇంగ్లండుకుపోయిన అధ్యక్షులకు చదువగార్లకు బట్లరు కమిటీ వారు లోపలికి వెళ్ళుటకు అంగీకరింపలేదు. రహస్య సమావేశమున, ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటులను చేసినగాని లోపల రాక్షాడ దగ్గరి.

ఇరాకు రాష్ట్రముపై దాడి

నిజముగాదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 15:— బురీడియాను బలపరిచి ఇరాక్ రాష్ట్రముపై దాడులు వాహినీలు ప్రయత్నములను సలహానుసంఘము వారు అసత్యమని ఇరాక్ సాఫుదుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

జపాను సేన

మ్యాంటంగును ఖాళీ చేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 15:— మ్యాంటంగులో నన్న జపాను రిజర్వు 6000 సైన్యమును ఖాళీ చేసిపోయి యుక్తతవు చేసిరి.

భారతీయులు-స్వాతంత్ర్యోత్సవము

లండన్, అక్టోబరు 18:— భారతదేశీయ సహజసభా తీర్మానము ప్రకారము స్వాతంత్ర్య భావము పెద్దయో సభా జనీనాయకు సరి చేరినెను. జాతిమతభేదములు లేక ఒక రివల్యూషనరీ ఆధారపడి స్వేచ్ఛగా ఆలోచించి ఆనందిం యుధి కారము స్వాతంత్ర్యమును భారతీయులు గోరుచున్నారనెను.

లాయర్డ్ జార్జిగారు

ఎన్నికల పద్ధతిని ఖండించుట

లండన్, అక్టోబరు 12:— నియోజకవర్గ పద్ధతి చాల అసహ్యముగాను అన్యాయముగాను ఉన్నదనియు ప్రభాస్వామ్యముగాదనియు ఉత్తమాసము, పెక్కిరింపనియు లాయర్డ్ జార్జి గారు 1924 లో చెప్పినట్లు మరల చెబుచున్నారు. సమాకారపు వరకులు అందరకు గౌరవ ప్రదముగను, ఎవరికిని స్వయంత్రము సంపాదనరి. లిబరలు ప్రభుత్వము వారు పిలువేసిచో పురోవృద్ధి పాలుబడుచు రండును కలిసి వ్యవసాయము చేసికొనుటకు సారవంతముల భూమిగలవనిరి. లిబరలుపక్షమును ఎటులైన ఫీక నోక్సుటకు కట్టలను బండ్లు పన్నులు వారు వాడెట్లు ఏమియు చేయజాలవనిరి.

బర్మెక్ హెడ్ ప్రభుని

రాజీనామా

(బీము సర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 15:— బర్మెక్ హెడ్ ప్రభుని రాజీనామా ప్రకటనయైనది. బ్రిటిషు ప్రతికూల గొని యాడుటకు ప్రారంభించినది. లిబరలు పక్షమువారుగూడ ను తిందుచున్నారు. ఆయన స్వక్రిత్యమున, వైఖరి ఆమోదించుచు కన్నర్యేటిపు ప్రతికూల చేసిన పొగడకు బహుశాశంబలేదు. పూర్వములె బర్మెక్ హెడ్ ప్రభుని స్థానీ ఎరిని నియమించెదరొయని కనుగొను ఆరురతి ఏర్పాటు కల్పించలేదు. పీట ప్రభువే ఇండియామ్యూరిగ యందునని అందరను అనుచున్నారు.

దెబ్బల న్యూమెట్రెక్ ప్రభుత్వమునకు గొప్ప అందగ నన్న బర్మెక్ హెడ్ ప్రభుని గోల్డ్స్టెన్ బి నచ్చెను. అంత ఆర్థికమునకు తగినట్టి యభ్యుద్ధి ఏదియు కన్పించదు. బర్మెక్ హెడ్ ప్రభువు ఎన్ని పనులనో జరిపెనాడు. ఒకటియు సగ్గ లేదని హేళన చేయుచున్నది.

లిబరలు కార్మిక పక్షసంయోగము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 15:— ఫిలిప్స్ స్పీడర్ గారు లిబరలు కార్మిక పక్ష సంయోగ సందర్భము నుంచిరి. రాబోవు ఎన్నికలలో ఏర్పాటుగల ఎక్కువలను లేవన వీరో ఒడం జడికను చేసికొనవలసివచ్చును. ఇతర పక్ష సహాయము లేకుండ ప్రభుత్వము తరఫునను సాగించలేదు. అందుచే కార్మిక పక్షమువారు తీవ్ర చర్యను దీసికొనరాదనిరి.

ఇండియా కార్మిక నమస్క

(బీము సర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 12:— ఇండియాలో యుధాధ్యాయకాళి కార్యయోవాది కాళయందును జనసమ్మతి ఎక్కువగలచే అందేయు కార్యకర్తల తేకపోయినందున విద్యాభివృద్ధి (ప్రైడ్ యూనియన్ యుద్ధమును) స్వలాభమునకు దిగుచున్నారని నార్మిటోన్ గారు చెబుచున్నారు. న్యాయవాదులు, ఉపాధ్యాయులు, వార్తాపత్రికా ప్రచారకులు తమ వృత్తిలాభమునకు ప్రైడ్ యూనియన్లతో ప్రతీతిండుచున్నారు. కొందరు శ్రీమంతులు ప్రైడ్ యూనియన్లను తమ లాభమునకు కుట్రయోగించుకొనుచున్నారు. కార్మికపరిస్థితుల దుస్థితిని జూచి జాలి పడు విద్యావంతులు కొందరున్నారు.

కాన్ఫరెన్స్ తీర్పుల నష్టము

లండన్, అక్టోబరు 12:— ట్రాన్సిస్టావ ఎన్నికలు పోను 50 ఎన్నికలనుగూడ జరిగెను. అంత 1924 సం॥ 26 కాన్ఫరెన్స్ తీర్పులు, 16 కార్మిక పక్ష, 8 గురు లిబరల్ గెల్చిరి ప్రభుత్వమునకి ఎన్నికలలో 9 స్థానములు సాగు కాక పక్షమునకు 8 స్థానములు లభించిరి. లిబరల్స్ ఒక స్థానము కలిసి వచ్చెను.

కాన్ఫరెన్స్ తీర్పు కార్మిక పక్షమునకు రద్దులకు లిబరల్స్ కు గోసినానా చేసెటటు ఆలోచించుచున్నామని ట్రాన్సిస్టావ ఎన్నికల తీర్పులను.

నూగిన్స్ ముఖో బింబె దుడుటెట్లంధవయో ట్రాన్సిస్టావ ఎన్నికలలో కార్మిక పక్షము వారు గెలుచుట అతనిజను నియమ, లాయర్డ్ జార్జి గారు. ఈ బ్రిటిషు ఎన్నికలలో లిబరల్స్ ముఖ్యమే ట్రాన్సిస్టావ ఎన్నికలలో గెల్చెనని ప్రతిభలు ఆశాజించుచున్నారు.

బ్రిటనులో ఘోరమగు రైలు ప్రమాదము

లండన్, అక్టోబరు 13:— బార్లీల్ గుర్ర మెయిలు రైలు ఖాళీనామాడు బండితో డిగొని భిన్నుని మండిపోయి భిన్నభూతమైనది. 21 మంది చనిపోయిరి.

చీనా జపాను సంబంధములు

అభివృద్ధియగుచున్నది. 1896 సం॥ నో - జపాను ఒడంబడిక నందజేయవలె నని చీనా జాతీయుల ప్రభుత్వము గూడనిచో జపాను చీనావారిలో రాయబారములను సలపట కిచ్కొన నట.

చైమానికము 12 తేదీ బడ్జెటు తేరను. ఇండియా నాడే బయలుదేరుచున్నాడు.

ఆస్ట్రేలియా కార్మిక చిక్కులు

బొంబాయి వేయట

మెల్బోర్న్ అక్టోబరు 18:— ఇండియాలో నవీర బాంబుల కుత్తరవాడు లెంకో కట్టి యచ్చిన 1 కి 5.0 పానులు బహుముఖ ఇన్వెస్టుమెంట్ పోలిసువారు ప్రకటించిన ఇంకొక బాంబు మరల స్వివిడోడ ఫోర్మల్ ఇంటిపైబడెను. ఇల్లు చాల నరకు తగలడెను ప్రభుత్వమువారి 100 పానుల బహుముఖ 2000 పానులను తేజువలెనని పోలిసువారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ప్రేతు యానయను కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి తమకు జయము అసంభవమని చెప్పగా, ప్రేతుకులు ఆరనిని ఖండించిరి. ప్రేతు యానియరలో ఉన్న వారందఱు పీడింపంద లనిరి.

జిన్నా గారు

లండన్, అక్టోబరు 12:— జిన్నా గారి కార్యము ముండుగానే ఇండియాకు బయలుదేరెనరు. 12 తేదీ బయలుదేరి.

జర్మనీ జనలిను అమెరికా తేరను. ప్రెసిడెంటు మాలిడ్డి గారు ఆఫ్రికానందనం జరిపిరి.

చీనాలో ఓక దొంగ యరంతము మరల తలస్థించి తమి మ్యాంగుపా వార్తలు చెబుచున్నది.

గ్లాస్టర్ ప్రమాదములో ఇద్దరు చనిపోయిరి. 10 మంది తీరగాత్రులైరి.

ఆఫ్రిక

(చివితేపు)

మరణము

మల్ రా|| శ్రీ గాదె సృనిహస్వామి పంతులుగారు 10 తేదీ సాయంకాలము 80-వ సంవత్సరమున "గోపాలగృహము" నందు మరణించిరి. తేలుపుటకు నీనెంతయు చింతిల్లుచున్నాను. ఈయన కీర్తిశేషులైన ఒకటి గాదె గోపాలస్వామిగారి పితామహులు. ఈయన గొప్ప వేదాంత తేర్పరును, మత విషయములందు అఖండ బౌద్ధియు కలిగి యుండుటచే తమ గోలుకొండ వ్యాపారశాల వారందరం యాయనను గురువునలె భావించుచుండెదవారు. ఇంతయు, తమకాళి వారే గాక ఇతర కాళివారలకుడ శ్రీ పంతులవారి వద్దకువచ్చి తమ మతసంబంధమైన తగువులను తీర్చుచేయుచుకొనుచు పోయెదవారు. ఈయన మరణము వృద్ధాప్యముతోనైనను, తమ యొక్క కాళియందేగాక ఇతర కాళియందుగూడ మా ఆకాశపురమునను లోయ కలిగినదని చెప్పుట నిష్పందేహము. ఈయనకు కుమారులు ఒక్కరైనన, కుమార్తెలు ఏమిరగుటచే ఈయన వంశానికి తరిమియిన చెక్కరాజధానిలో ఎన్నో సంవత్సరాల విరాజిల్లుచున్నాడు ఈయన మొన్న, మొన్నటి వరకు గొప్ప బలదాంధ్యము కలిగి వందల కిడివారు కాన తమ ఏకకుమారులు పోయినందున, వృద్ధి సంవత్సరములు క్రిందటి నందీ లెంగుచే శ్రీ మునుడెడిరు. ఆయన కొమారులే యెన్నచో నెండుల పా మెంతులు గారు నూరు సంవత్సరముల వరకు జీవించి యుండుని చెప్పు నిరతియొక్కరాడు. ఈయన మరణమునకి పా మెంతులె ఎక్కు బంధువులు, స్నేహితులు విడిచి ఉన్నాడు. శ్రీ పంతులవారి ఆత్మిక పరమేష్వరులు శాంతి నొపంగురక!

నెందలూరు డి|| షు|| కోర్టులో

స్థూలు నెం 116/28 రు

యీనెందలూరు వాది కశిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి. ప్రతివాది. పి. కన్నయ్య శైలిపై రు 64-14-7 లకు రావా దాఖలుచేయగా. ప్రతివాది హాజరగుటకు. 18-10-23 తేదీకి నాయదావున్నది. ఆ తేదిన ప్రతివాది హాజరుకానంతట ప్రతివాదిని యెక్కుపార్చి, చేసి చర్యజరుపబడును.

నెం ద లూ రు } గజ్జల సుందరరావు
5-10-28 } వ కీ లు.

మదరాసువార్త

కార్పొరేషను మహమ్మదీయ బాలికాపాఠశాల:—ఈ నెల 18 తేదీన ఉదయం 10 గంటలకు నెం 83 రు హరిన్ కోడ్లలో తెరవబడును.

వెంటనానాయక పార్కు:—ఈ పేరుతో నొక కొత్త పార్కును చాలాలో అప్పటినుండి నెం 83 రు. బి. ఎఫ్. కృష్ణన్ నాయకులుగా యానెల 20 తేదీ నాయం త్రము 5 గంటలకు తెరచెదరు.

వేటపాలెం యూనియనుబోర్డు:—ఈ బోర్డు అధ్యక్షులుగ వి. వెంకటసూర్యులు ప్రేక్షిగారు యానెల 15 తేదీన జరిగిన యూనియనుబోర్డు ప్రత్యేక సభలో శేక్ గ్రీవ ముగ నెన్నుకొనబడిరి.

కార్లెకార్లు సర్క్యులు:—ఈసర్క్యులు కంపెనీలో ఎస్. ఎస్. మున్నాఅను నాతడు బాడ్ డ్రెస్సుల బాగుగబా యించి నందులకు తెచ్చాడటో హె. ఎ. ఆచారిగారికి ను న్న పతకమును బహుమానముగ నిచ్చిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—ఈ విశ్వవిద్యాలయముచే గత సెప్టెంబరులో జరుపబడిన బి. ఏ. పరీక్ష ఫలితములు ఇడి. రక ప్రచురించబడు యా నెల 20 తేదీన గాఁ యానెల 18 తేదీ ట్యూచరుల సాయంత్రము 4 గంటలకు సెనేటు మంజురమున ప్రచురింపబడును.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:—ఈ నెల 18 తేదీలో అంతముగ వారమున మద్రాసులో తేయికి 476 చొ॥ మరణించిరి, అందు 12 గరు కలరావలనను, 7 గరు మ కూచివలనను 1 గరు ఇకాపుమెంబులవలనను, 2 గరు ఎంపెరిక్ జ్వరమువలనను 28 గరు మలేరియావలనను 67 గరు తదితర జ్వరము వలనను మరణించిరి.

రాకపోకలు:—ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే జనరలు బ్రాఫిక్కు మేజరు ఏ. డబ్ల్యు. పార్సన్స్ పార్సన్స్ సతిగార్లు నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

టి ప్రజాశాం, కే, నాగేశ్వరరావుపంతులుగార్లు నేడు దయము మద్రాసువచ్చిరి.

బి. ఎఫ్. రైల్వేమెడికలు డిపార్టుమెంటుకు చెందిన డా॥ సీనెల్ లెటెనెంట్ గార్లు కలకత్తానుండి నేటియందు య మద్రాసువచ్చిరి. వీరు నేడు మద్రాసువిడిచి మైసూరుకు కేగెదరు.

గంటి లక్ష్మన్న పంతులుగారు నిన్నరాత్రి బెజవాడ సెల్లెరి.

మద్రాసు ఎలెక్షన్స్ ప్రాంతీయూనియన్లు:—ఈయూనియన్ల 24-10-28 తేదీన మద్రాసు ఆర్గనైజేషన్ యధ్యక్షులైన జరిగెను. ఈక్రింది తీర్మానము లామోక్షంబ బడెను. 1. ఈసంఘపు కార్యదర్శియగు ఎస్. శ్రీరామలూనా యుడుగారియెడల యాసభవారు తమ సంపూర్ణ శ్రద్ధాసమును వెల్లడించుచు వారి నే కార్యదర్శిగనుండువలెనని కోరుచున్నారు. 2. ఈసంఘమువారికి బి. ఎఫ్. అయ్యరుగారు కార్యదర్శి యున్న సామ్యము నమలు చేయుటకై కార్యదర్శిగారు కోర్టు లో దావా చేయవలెనని సభవారు కోరుచున్నారు.

3. మద్రాసు ఎలెక్షన్స్ ప్రాంతీయ కంపెనీవారి తనవైన షీటులు ఎడ్యుకేషన్ గా పరిచేసినందుకు యాసంఘమువారు ఆ య్యరుగారి చుట్టము ఖండించుచున్నారు.

మదరాసు గవర్నరుగారు

క్రొత్త వయస్రాముగా నుండును

బీమా, అక్టోబరు 18:—ఇప్పుడు వైస్రాయిగారిని యిర్విస్ ప్రభువుగారు చాలాపు కేసంగిలో యాంగ్లాండుకువల్ల వచ్చెదరనియు ఇప్పుడు మదరాసు గవర్నరుగానున్న గోవక్ ప్రభువుగారి యిర్విస్ కాలపరిమితి హెచ్చింపబడుటకల్ల గోవక్ ప్రభువుగారి అప్పుడు వైస్రాయిగారి న్యవహరింతురని యు ఆసానియోలేడు ప్రెస్సుకు దెలియవచ్చెను. (అ. ప్రెస్)

బహిరంగసభ:—17-10-28 తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు గోల్డే హాల్లో మద్రాసు మహాజన సభ వారి యాజమాన్యమున నొక బహిరంగసభ జరుగుచు శ్రీయ ములు ఎస్. శ్రీరామయ్యగారు ఎస్. ఇత్యమూర్తి పి. రత్నవల్లభ గారు యు. టి. ఆచార్యులు సయ్యదు టి. పి. మిశ్రా టి. గుండరాంసేలై మోక్షియ్యయ్య కె. నాగేశ్వరరావుగార్లు ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగూర్చి యుత్సవ సింఛెదరు. డా॥ పి. వరదరాజుగారు యుగముగా కథ్యక్షత వహించెదరు.

డా॥ బి. సెంటుగారి వర్యటనము

శివారాత్రురాత్రి మద్రాసువిడిచి, కాలిక్టేటుకేగెదరు. అదివారమున జనగణమున పశ్చిమతీక ఆభివృద్ధిచేసేసభ కథ్యక్షతవహించుచు సోమవారమున ఎల్. కృష్ణమూర్తి కేడెరు. ఆరు రోపటిదికమున కొయ్యబొత్తూ కన్న నొక బహిరంగసభలో నెహ్రూగోష్ఠి రూర్చి ఉపన్యసించెదరు. బుధవారమునకొడం బత్తూకవిడిచి మద్రాసుకు తిరిగెదరు. (అ. ప్రెస్)

శ్రీదేవీవరాత్రపూజా మహోత్సవము:

శ్రీమత్సరమంప పరిశ్రామకాచార్య శ్రీశివదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారనెను శ్రీమానానందస్వామిలవారచే లొకసం రత్నాంధ్రా సామంపబడియుండు దత్తాత్రేయ [తిరుమలాల] మందిములో గతభాగవారం 14-10-28 మొదలు ప్రారంభించ బడి జరుగుచుండు శ్రీపూజాదయన, సహస్రనామోపాస మును, శివార్చనము, అభిషేకము మున్నగు వానిని భక్తు లందఱునచ్చి శ్రీత్రవర్ణముగ ద్యోచి ప్రసాదమును బహుమ దుడుగాకయి ప్రార్థించుచున్నాము.

నెహ్రూనిజేదికా ప్రశంస

నాగపుర యధోచిత సహకారుల సభ

మద్ది ముద్దుమోక్షికి కిగుట

నాగపురము, అక్టోబరు 18:—రాత్రి యధోచిత సహకారవాదుల సభల గురించి నిశ్చయము తెలియవచ్చినది. ఈ సభ నెహ్రూ నిజేదికను ప్రకటించుట కార్యనిర్వహణను, మూడోకా రధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులుగా రొకసవరణ ప్రతిపాదించెదనది సభవారికి తెలిపియుండిరి. సభలో 5000 ప్రజలకంటె హెచ్చుగా నుండిరి.

యధోచిత సహకార పక్ష కార్యదర్శియగు భోలోకార్ గారు నెహ్రూనిజేదికను దేశమందు ప్రచారము చేయుటకు గూడ తమ పార్టీ వారొకపనిగా బెట్టుకొనరనిశిక్షను.

దేశమభ్యంతరము తీర్మానమును సుఖపాడించిరి. నియోగిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. నియోగిగారు ప్రపంగము నావగానే అభియంతరంగాను ఆధ్యక్షుని పీఠమువద్దకు బోయి తా నొక సవరణ ప్రతిపాదించెదనని చెప్పెను కాని అధ్యక్షుడు వివాద నెను. సవరణను ప్రతిపాదించుటకు కాడుగదా, నోరు మొద లించుటకు గూడ వీలు లేదని యతడు చెప్పెను. ఈ చర్యకు సభితులు కుమిటులైరి. సభలో అల్లకల్లోలము గలిగెను. అభియంతరగానిని మాట్లాడినవచ్చినగాని తా మింకొక యభిప్రాయమును వివరించి సభితులు చెప్పిరి. అధ్యక్షుడును మూడోకాగు రుకర్ గారి నితన సవరణ ప్రతిపాదించవలె నననని కోరెను. కాని యితడుగూడ అభియంతరగానిని మాట్లాడినవచ్చినగాని తానుసవరణ సుఖపాడించనని చెప్పెను.

తీర్మాన ముమోదించబడుట

అంతట ఆధ్యక్షుడు తీర్మాన ముమోదించబడినదని చెప్పి వెడలిపోయెను.

కాంగ్రెస్ వాదులసభ

లేరువారి కాంగ్రెస్ వాదులసభ జరిగెను. సభలో ప్రపం గించ బడినదని అభియంతరగానిని సభాసభకులకోరిరి. కాని యధోచిత సహకారవాదులు వెడలిపోయినందున తామ మట్లా డి లాభములేదని యతడు చెప్పి ఎవరొకడైన వారిని వెళ్లమని చెప్పెను. ఈసందర్భంలో నొకసభ్యులయ్య ఆభియంతరు నొక కట్టకో మోడెను. పోలీసులువచ్చి యతనిని పట్టుకొనిరి. అభియంతర గారిని వెల్లెక్స్ పేరు చెప్పునగా ఉదారస్వభావ మతో నతడు నిరాకరించెను. దండెకారుగారి గొంతుకన్నెక్కో పిడుగునుండించిగాని సభాసభు లతనిని రక్షించిరి. (అ. ప్రెస్)

స్వాతంత్ర్యవర్ణమును విడుదల

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రకటన

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు డా॥ అన్నాగారి ప్రోత్సాహమున నే డిల్లీ రాష్ట్రీయ మహాసభ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును భాటువర చివరకు నేను సంతసించుచున్నాను. (బిల్) సుబంధము విడిచిపోయినగాని భారతదేశమునకు నిజమున స్వేచ్ఛయుండజాల దనియు ఆభిలషితుమహాభా తీర్మానములు కాంగ్రెసుస్వాతంత్ర్యవర్ణమును వెనుకకు మరలజాలవనియు డా॥ అన్నాగారు వ్యవస్థ గావించినందుకుగూడ నేను సంతోషించుచున్నాను. సరియగు నాయకత్వ విషయము యేర్పడినందుకొ కాంగ్రెసులో పరిభ్రమించు గలగుప్రమాదముక లేదని నేను నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసులో పరిభ్రమింతుమే అన్నియొకమత్తములలో నెల్ల ము ఖిల్లములు న. ఆభిలషితు వహోభయొక్క తీర్మానములు స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునకు లోబడియుండియే ఆమోదింపబడునట్లు గావించబడుటవలన, ప్రస్తుత సిరి పుష్టముగావించబడినందుకు గూడ నేను సంతోషించుచున్నాను. సంగ్రహముయందు డా॥ అన్నాగారి, పండిత జనమాలియ్య, మున్నగువారు కాంగ్రెసువాదులందరకు ప్రస్తుత సిరిని పుష్టము గావించుట నాకు పంత్రిమకరముగా నున్నది. తమిళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ గత అదివారమున సమావేశమై స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నేకగ్రీవముగా ఖ్యాతపరిచి దీనిని లోబడియుండునట్లుగా నే నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు నామోదించెను. స్వాతంత్ర్య వర్ణమునకు ప్రతిపక్షముగను డొవినియను ప్రతిపక్షి కనుకలము గను కొందరు స్వార్థపరులచే యారాష్ట్రీయమును యితరప్రాంతములందును పట్టుదలతో ననవలయునట్లు ప్రచారము సంకల్పము ననుకొంగ్రెసులో పరిచితి క యేర్పరచు ను దైతముతో వికముత్యము చేతను ఆభిలషితు మహాసభపేరు పట్టుదలతో గావించబడుచున్న ప్రయత్నము సందర్భమునను, మాత్రమే నేకు భయపడుచున్నాను. డిల్లీ రాష్ట్రీయ మహాసభ ప్రస్తుత వివాదము నంతయుం దించునని నేను నడచెను. తమిళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానమును కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిచేతను, డిల్లీ రాష్ట్రీయ మహాసభచేతను, ఆంగ్ల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ చేతనుగూడ బలపరచబడుటచే, తమిళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువారు అందరును సదకు తీర్మానమును కార్యరూపమున బెట్టెనకు గాక.

(అ. ప్రెస్)

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

శారీరక విద్యాకమిటీ

ఏ. కాశ్యపరావుగారు

(ప్రశ్న:—ఏ) 24-1-29 తేదీ శాసనసభలో గావించ బడిన తీర్మానము ననుసరించి యారాజధానిలో శారీరక విద్యాసమస్యను విచారించుటకు నియమించబడిన కమిటీయొక్క సభ్యులు కేర్లను వెలిపెదరా?

బి. సదకు కమిటీ యేదైన రిపోర్టును పంపినదా? అట్లగునో, దానిని సభయందు బెట్టెనదా?

జవాబు:—(ఏ) బాలర సెకండరీ పాఠశాలలలో శారీరక విద్యగూర్చి రిపోర్టు గావించ నియమించబడిన కమిటీయొక్క సభ్యుల పేర్లు.

- (1) గో॥ నాగ్గి హెచ్. టి. సి. లీన్ (అధ్యక్షుడు)
- (2) హెచ్. టి. కెర్నా (యూరోపియను స్కూలుస్ యిన్స్పెక్టరు)
- (3) ఎస్. ఇ. రంగనాథం (మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రొఫెసరు)
- (4) సి. రామస్వామి నాయుడు (ప్రొఫెసరు అసిస్టెంటు డైరెక్టరు, క్లారి)
- (5) హెచ్. ఎఫ్. సాండర్స్ (మద్రాసు పబ్లిక్ యిన్స్పెక్టరు డిప్టీ డైరెక్టరు) 6 హెచ్. సి. పక్క (గవర్నమెంటు ఫీజికలు అడ్వైజరు) 7 ఆర్. ఫోల్కన్ (గవర్నమెంటు ఫీజికలు అడ్వైజరు) 8 రా॥ బి. వి. మునుస్వామి నాయుడు (కొత్తూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) 9 జనార్ద ఆల్బుక్ మోసాహాయి జహూరు ఎం. ఎల్. సి 10 రెవల్ ఏ. ఆర్. వెక్ (సెంట్రాల్స్ కాలేజీ పాలింకో) 11 ఏ. బి. కెట్టి ఎం. ఎల్. సి. 12. ఆర్. ఎస్. రామచంద్రరావు (బాల్కెలి సెనానం నైస్కూలు హెడ్ మాస్టరు) 13 జి. టి. కె. తాడేయన్ (మద్రాసు బాలభటసంఘ కార్యదర్శి) 14 తెల్లెల సి. కె. లక్ష్మను సెంటుభానను మాంటు 15 మద్రాసు జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ లు ఆఫీసరుగార్లు.

(బి) కమిటీ యొక్క రిపోర్టు పంపలేదు. ఆడిచేరిన గరువార దానిని సభయందు బెట్ట విషయములో చింపబడు.

నైమను సంఘ ప్రయోజనము- ఎండమావుల నీరు

నైమనుగారి కర్తవ్యమును నైమనుగాక నిర్వహించిరి

(ప్రత్యేక విశ్లేషణ)

పూర్వా, అక్టోబరు 18:- పూర్వా నగరములో నైమను సంఘమువారు తమ విచారణ ప్రారంభించిరి. విచారణ వ్యవహారంలోకి వచ్చి బాటకముగా నన్నది. నైమను సంఘ పథ్యంలోకి తమ విచారణ ప్రయోజనమునందు విశ్వాసములేదు. నైమను సంఘ పథ్యమును, శాసనసభా నియోజితోప సంఘ పథ్యమును ఆన్వేష్య విశ్వాసము కన్పించుట లేదు. అంత్యావము అపనయనము పూర్తిగా కమ్యూనికేషన్లను పంపింపుములో ఈ నైమను కమిషన్ యొక్క విచారణ వ్యవహారంలోకి నున్న కర్తవ్యమును పరీక్షించి నైమనుగారు నిర్వహించుటల కంటాటకము మరింత ప్రబలమైనది. దేశములో గల రాజకీయ పరిస్థితుల యొక్క నిజస్వరూపమును లిఖితరూపముగా నివేదించుటయు తమ ప్రథమ కర్తవ్యమని స్పష్టముగా నైమనుగారు నిర్వహించిరి ఏదైనను ప్రభుత్వవిధానలోపము అన్న యెడల అందులకు వలయు ప్రతిక్రియ చికిత్సలను చూపించుటయు తమ రెండవ కర్తవ్యమని చెప్పిరి:-

1917 నవంబరు 18:- నైమనుగారి ప్రభుత్వ ప్రకటనయందు భారతీయుల కొరతగలదిన అభివృద్ధి పనుల వాగ్దానమును నెరవేర్చుటకై ఏర్పడిన యీ విచారణ సంఘము యొక్క ప్రయోజనము, నైమనుగారి కర్తవ్యము చెప్పిన మాటలను బట్టి భారతదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణములో ప్రతినిధిత్వ వ్యాధులను పరీక్ష చేయుటలో ముగియుచున్నది. మృత కశేబ రమలను కొనిచూచి తీర్పు చెప్పినట్లుగా యీ నైమనుగారు కూడా మనదేశపు రాజకీయ వేత్తలను పరీక్షించి చూచి మన దేశపు ప్రభుత్వములో ఫలానా లోపములను వ్యాధులను ఉన్నవని తీర్పు చెప్పి యెడల, భారతీయ ప్రతినిధులు వీరితో కూడ కలిసి సంప్రదించవలసిన యవసరమే లేదు. ఎందుకంటే ననగా, పరీక్షించుచున్న భారతీయులని నైమనుగారి కర్తవ్యము ప్రకటించిరి. వీరికి తోడ్పడుటకై వచ్చిన శాసనసభా నియోజిత భారతీయ ప్రతినిధులు గూడ పరీక్షించబడుటకై యుద్దేశించబడిన వారే యగమ్యార్థము శివమలను పరీక్షించే దాకై యున్న నైమను సంఘము వ్యవహారంలోకి వచ్చును. భారతీయ ప్రతినిధులు వీరికి సహాయముగా సమాన హోదావలాయించెడి పంచాయతీ దారులు కావాలి. ఈ భారతీయ ప్రతినిధులు గూడ పరీక్షించబడు మృత కశేబరములే యగుచున్నారు. కాబట్టి విరక్తూడ పరీక్షించిన గదిలో నుండవలయునని నైమను సంఘములో సాటివారై సమానీకృత యండగడకు.

నైమనుగారు తమ కర్తవ్యము నీరీతిగా పథ్యలో నిర్వహించినపుడు భారతీయ పథ్యము మాకు మాటాడక యుంటుంది యవసరముడు చిక్రముగా నున్నది. నయి వనుగారు యీ మాటలను బహిరంగ సభామండలములో విప్పి చెప్పునంతవరకు, నయిమను సంఘోదేశమును నీరీతిగా వివరితావ్యయము చేసెదరని భారతీయపథ్య లెవరను ఊహించలేదు.

నయిమనుగారి కర్తవ్యము ననుసరించి వారు నిర్వహించిన కర్తవ్య నిరూపణము పరీక్షించునది కావచ్చును. కాని, యీ విచారణా సంఘ కర్తవ్యమునుగూర్చి నయిమనుగారి స్వంత అభిప్రాయమును, అభ్యయమును యీ బహిరంగసభలో నయి వనుగారు యాక్రంది వాక్యములలో ప్రారంభించి చెప్పవలసిన యవసరము కన్పించుటలేదు.

"నేనిప్పుడు చేయవలసిన ప్రకటనలోని మాఖ్యాంశమును ప్రస్తావించెదను. ఈ విచారణాసంఘముయొక్క మాఖ్యాంశమును గూర్చి శాసనసభలకు భారతీయులకు బోధపరచుచున్నాను. ఆనమాటలలో నయిమనుగారు యీ విషయమును ప్రారంభించి ప్రస్తావించిరి.

తమ భారతీయ సహచరుల కీ విచారణాసంఘ కర్తవ్యమునుగూర్చి బోధపరచవలసిన యవసర మింతకు పూర్వము కలగ లేదనియు ఇప్పుడే కలిగినదనియు నయిమనుగారు తలంచుచు ఏమి? ఈ కర్తవ్యమునుగూర్చి భారతీయ సహచరులకే వీరు బోధించుటలించుచు వారు చెప్పినా? ఈ విషయమై యిటు ప్రతినిధు సహచరుల కిదివరకే తెలిసియుండెననియు భారతీయ సహచరులమాత్ర మిప్పుడు వివరించునంతవరకు తెలిసి యుండవలయు వీరి భావమై యున్నదా?

ఈ ప్రశ్నలకు పరీక్షా సయిమనుగారే జవాబుల నివ్వవలసింది.

భారతీయుల కీ వాక్యముల కలగ జరిగిన ఆగౌరవము టుండగా, నేడు జరిగిన కార్యకలాపమునందు గూడ కృత్రిమ భావాభివ్యయము చాలవరకు గలదు.

నోటీసు

బేబీ ఆప్టిన్ కారు W 571 ఛాస్ A-2-2854 ను గురించి ఎవరైన ఎట్టి ఆచూకీయైనను యీ క్రింది అడ్రసుకు తెలిపిన బహుముఖి యొనంగబడును. ప్రజలు నడరుకారును కొనకుందురుగాక అని హెచ్చరించడమైనది.

అడిసన్ అండ్ కంపెనీ, మద్రాసు.

నూతన

FRIGIDAIRE

ELECTRIC REFRIGERATION

నుచూచినారా

పంపకవార్డు

ఏకెంటు:- వాల్ కార్ట్ బ్రదర్స్

రెన్ థెనెట్ అండు కో. లిమిటెడ్,

మద్రాసు, బెంగళూరు, కలకత్తా, బొంబాయి.

టి. డబ్ల్యూ. డియర్ బెంగళూరు.

వక్రత్వమునందు నైమనుగారు పభాగర్థణ చేయగల వారు. నేడు నయిమనుగారు రూపగిల యంతశ్యాసము మండర సాయలో నుండెనుగాని లయ తప్పక ఆరోపణావహానముల పొడిచి మాట్లాడిరి. సభాపదు లందరిని వారి యంత శ్యాసము వివరియెను. వారి భావయందు వివరము వ్రుత పూర్తిగా యుండెను. ఈవ్రుత సాధకముచేసి ప్రకటించిన టుండుట యే గాక అతి విషయముగా నుండెను. సభికుల కాగ్రహము కలిగించక వారి మనమును ను రంజితచేయవలెనను ఆతురతచే వారట్టి వివ్రుతభావముతో మాట్లాడియుండవచ్చును. ప్రాచ్యదేశ వాసులయందు మాట్లాడు నవ్వకు సభావీరరామునకు వివ్రుతభావమునే ఎట్లయినను సాధకముచేసి ప్రకటించవలయునని పరీక్షా సయిమనుగారికి యవకేంద్రబయి యుండవచ్చును.

పరీక్షా సయిమనుగారి వివరములుచూచి, యీ విచారణాసంఘములో ప్రాముఖ్యత వహించెడివారి నిర్దేశించెప్ప మనియున్నది. బర్నూచేము ప్రభువుగారుక, హర్షన్ హర్షన్ గారును ముఖ్యులు పరీక్షా సయిమనుగారి చిత్తవృత్తి యందును పై చెప్పినయెడల ప్రముఖుల చిత్తవృత్తియందును కన్పించెడి కేవలములనుబట్టి యీ విచారణసంఘముయొక్క కార్యధోరణి నిర్ణయించవచ్చును. విచారణసంఘములో విగిలిన పథ్యము పై చెప్పినవారి మాటలకు తలబాచెడివారే.

బర్నూచేము ప్రభువుగారికి సీమదేశములో చెవకపాం నుగా అశచరవర్తము అధికపంఖ్యాకమై ప్రబలముగా నున్నది. వారియొక్క తీర్పు నిర్ణయములు నిర్ణయవాంఛములనియు నే భావపవన్నములనియు సవరించగల అశచరవర్తము గలదు. హర్షన్ హర్షన్ గారికి సీమదేశములోని కార్మికవత్తుచువారు అండ యొయున్నారు.

భారతీయులకు నూతన రాజ్యాధికారముల నెంతవరకు ఎట్లుకొలిచి యియ్యవలయునో నిర్ణయించుటయందు పరీక్షా సైమనుగారికి, బర్నూచేము ప్రభువుగారికిని, హర్షన్ హర్షన్ గారికిని అభిప్రాయ తర్కము చాలవరకు కలియుచున్నది. కాబట్టి వారందరు కూడబలుకుకొని పిక్కమాట మీదనుండువారేగాని, మనయిచ్చము వచ్చిన కోర్కెలను వారివద్ద సాధించుటకు వీలులేదు.

నైమనుసంఘమును బహిష్కరించుచున్నట్టియు భారతదేశములో రాజకీయాంధారా ని ముగ్ధమైనట్టియు ప్రజా సంఘమునకు ప్రతినిధులుగా పరీక్షా కంకరశ్యాయరుగా రును పరీక్షా పరిగెగడగారును రాజానవాబాలిగారును గొప్పకార్యభారమును నిర్వహించవలసియున్నారు. వీరి సహచరులుగానన్న మహమ్మదీయ పక్షమునకు చెందిన ప్రతినిధులు తమకు విధింపబడియున్న కర్తవ్యమును నెరవేర్చవలసియున్నారు. కికాభాయగారు మాత్రము వాణిజ్యవ్యాపార సంఘముల శ్రేయమునకై ప్రతినిధులైయున్నారు. పర్రాడు యూబెరా యే గారు ను యం. సి. రాజా గారు ను కొన్ని అల్పజన సంఖ్యాక సంఘముల శ్రేయమునకై ప్రాతినిధ్యము వహించి యున్నారు. వీరి కర్తవ్యము కూడ స్పష్టముగా తెలిసియే యున్నది.

మొదటికోజా కార్యక్రమమును చూడగా యీ నైమను కమిషన్ వ్యవహారముల కొంచెము చాకచ్యుతముతోనే జరిగినది ఈ నైమను సంఘమువారు తమ విచారణావ్యవహారమును యీ దేశములో పూర్తి చేయునప్పటికీ, గవర్నమెంటు వారికిని, యీ విచారణ సంఘమునకును, ప్రజలకును గూడ వింతగొల్పు పరిస్థితులు జరగగలవని చెప్పుటయందు బోధ్యమేమియు లేదు.

నైమనుసంఘ విచారణ

రేపుజరుగదు

పూనానగరములో నైమనుసంఘ

నహకారవాదులకు విందులానంగబడెను

పూర్వా అక్టోబరు 18:- నైమను సహకార సభాసమావేశ మగుటకు పూర్వము పథ్యము పోట్లాటాపుతీయబడును. విద్యాకాఖామంత్రిగారు మాతీయరీయద్దీను అనమ్మరుగారు నిన్నరాత్రి విద్యాసంఘపథ్యలక్షణ, నయిమను సహకారసంఘ వాదులపథ్యలోని కొంతమంది ప్రత్యేకపథ్యలక్షణ విందాసంగిరి, నైమనుసంఘము రేపటిదినము బహిరంగ

విచారణ జరుపరు, (ప్రీప్రెస్)

కార్మికకర్తక మహాసభ

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానము నామోదించుట

కార్మికకర్తక మహాసభలో పథ్యకావశ్యాసము మొదలగును, కేదార్ శాధు నైమనుగారు కార్మికులయొక్కయు, కర్షకుల యొక్కయు దుస్థితిని ప్రమాణముగా వివరించెను. నైన్ రాయగారి జీతమునకు 8000 మంది ప్రజలు బ్రదుకవచ్చుననెను. భారతదేశమునకు నిజమునకు క్రైస్తవులు, ఆంగ్ల నిరంకుశ ప్రభుత్వము. ఈ ప్రభుత్వమునకు సాయముచేయుచున్న భారత వాయుకులు, మరగుచువులని పేరుపెట్టుకొనిన బండిపోటుదొంగ లని వారు చెప్పిరి.

నైమనుసంఘము

భారతదేశములో నైమనుసంఘము ఈజిప్టులో మిల్లర్ కమిషన్ పొందిన గౌరవమునే పొందునని చెప్పెను. నైమను నీవేరకు అధ్యక్షుడు సంపూర్ణముగా నామోదించెను.

రమ్యా-భారతదేశము

మాస్కోపట్టణమున విద్య సర్వసింది వచ్చిన అబ్దుల్ మజిద్ అను నతడు భారతదేశములోని పరిస్థితులను, రమ్యా దేశములోని పరిస్థితులను పోల్చుచు, రమ్యాలో జైల్లో భారతదేశములోకంటె హెచ్చుస్వేచ్ఛ యున్నదని తెల్పెను.

స్వాతంత్ర్య తీర్మానామోదించబడుట

డాక్టరు సత్యపాణి, స్పాట్ మొదలగు నాయకులు మాట్లాడిన తరువాత సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మాన నామోదించబడెను. (ఆ. ప్రెస్.)

పర్రాడులు:- మచిలీకట్టుయలో 0.4" వర్షించెను. కాకినాడలోన, విశాఖపట్టుయలోను చివకులు జడెను. మచిలీ పట్టుయలో వబ్బు డట్టుయగ నున్నది. గోపాలపురంలో కగటి వడిమి రి దిగ్గిలు తక్కువ.

డక్క:- రాత్రివేడిమి చూములకంటె ఎక్కువ.

కర్నాటకము:- కడపలో 2.1" - మద్రాసులో 0.5" కరించెను. వబ్బు విస్తారముగ నున్నది. కడపలో పగటివేడిమి రి దిగ్గిలు తక్కువ, నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి రి దిగ్గిలు ఎక్కువ.

గుంటూరుమండల సర్వపక్ష మహాసభ

జయప్రదముగ ముగియుట

(స్వకీయపత్రిక)

గుంటూరు, ఆగ్స్టు 12:— దాక్షిణ్య దినముగారి యాంధ్ర దేశపర్యటనమునకు బయలుదేరిన మహాత్మా మహాశయ్య (పరమభుజుల కొండరు యీ మండల సర్వపక్ష మహాసభకు గూడ జయప్రదముగ నెరవేర్చిరి. ఈ దినము రి. 3) గంటలకు బిసెంటు దొరసానిగారు, శివరావుగారు తెనాలినుండి యిచ్చుకు మోటారుపై దురుచేసి జిల్లా అటవీకాభివృద్ధి కార్యమున దివ్యజ్ఞాన సమాజ అధ్యక్షులు అగు అబ్దుల్ కరీంగారి సంగాభియందు వెంచేసిరి. ఉదయమున దివ్యజ్ఞాన మండలమున బిసెంటుమార్త తత్వోన్మాదస్వాసము జేయునది దెలిసి తలుపురచు జేరిరి భవన మంతయు రమ్యముగ నలంకరింపబడినది, వినతి ప్రముఖులూడ పందిట్టబడినది. కాని బిసెంటుగారు రసస్థితగా నుండుటచే రాజాలక బోయెను. వచ్చినారందరు నిస్వహులైరి.

సాయంత్రము నాడుగుంటలకు పురపాలక పుస్తకాక్షయమున మహాసభ జయప్రదముగ జరిగెను. నియమితకాలము నకు పూర్వమే హాజరయి నిండుటచే ప్రాంగణ ప్రదేశమున సభా సమావేశము జేయబడినది. జిల్లాలోని పలుకావులనుండి కొలదినుండి పెద్దలువచ్చిరి. వచ్చినవారిలో శ్రీయుతులు దేశ భక్త నంకటప్రయ్య, శీతారామకృష్ణ, భావనాచార్యులు, ఉన్నప లక్ష్మీనారాయణ, చెరుకును నరసింహారావు రత్న నండ్ల కె. నువ్రాహ్మణ్యకృష్ణ, బాపట్ల మల్లాదియజ్ఞ శారా యణకృష్ణ, తెనాలి, నారయిది కుబ్జారావు, శరణ రామస్వామిచాదరి, చింతమనేని భావయ్యగార్లు ముఖ్యులు.

బిసెంటుగారు రాజాలకబోవుటచే వారి కిష్టకోటి లోని వారును, వారిపరియందు విశేషసహాయధూతులుగా నుండువారునుగూడ శ్రీయుత బి. శివరావుగారు, న్యాయతి హనుమంతరావుగారి ప్రతిపాదనపై సభ్యత్వమునొందిరి. ఆహ్వా నసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత పాటిబండ్ల నారాయణరావుగారు రావుగారికిరన వారి యుపన్యాసమును గావించిరి.

తదుపరి శివరావుగారు నువ్రాహ్మణ్యగంటసేపు వారి సహజ మృదుమధుర వాక్కుతో గంభీరస్వాసమును గావించిరి. వారి యుపన్యాససందర్భమున బిసెంటుగారు అశారంగ్యముచే రాజాలకబోయెననియు కాని యామె యచి ర కాలములో తిరిగి గుంటూరు నగరమున పునర్వర్తన మొనంగుననియు చెల్చిరి. గుంటూరు నగరమున శ్రీదొక పర్యవసము. ఈ తేదీననే బొం బాయిలో బహిష్కరణ గొప్పసంఘము చేయుదురని ధ్వని వచ్చెదనన నియమితకాలమునకు ముందే నైమను సప్రక ము నెక్కించుకొనిన నానను త్వరగా నడపించి వెంటనే పూనాకు పయనముజేసినది. ఇప్పుడే యీ సర్వపక్షమహాసభ మీమండలమున జరుగట గొప్ప విశేషము. మండల సభల ప్రారంభించి నెహ్రూనివేదికను ప్రజాసామాన్యమునకు గొంపొ వుటలో ఆంధ్రదేశమే ముందంజవేసినది. లక్ష్మీ తీర్థాన మునకు దోపాద విచ్చుటకు ఆంధ్రావనియే ప్రధమమున గడం గినరాష్ట్రము. రంగయ్యగారు చిత్తూరులో నుపన్యసించుచు నెహ్రూనివేదిక దేశమునకు గొప్పముప్పు దెచ్చినదనిజెప్పెను. కాని యిది సత్యముగారు. చెన్నపట్నములో జరిగిన రాష్ట్ర సర్వ పక్షమహాసభకు కాలగ్రెనువాదుల నాహ్వానింపలేదనిరి. అదియు నపోహయే నాహ్వానములతో నేను శ్రీయుతులు సభ్యులై, శ్రీనివాసఅయ్యగార్లకు నాహ్వానముల వ్రాసి తిని. కాని వారు సకాలములో యూనివర్సిటీ కమిషన్, కిష్టా నుండివచ్చియుండలేదు. తదుపరి నువ్రాహ్మణ్యగారు సర్వపక్షసభ ఏలసమావేశము జేయబడినది దెల్పిరి. శ్రీనివాసఅయ్యగారిని బిసెంటుమార్త జూచినది. వారు ఆమెకుయిచ్చినజవాబు లోక విదితము. రంగయ్యగారు బొంబాయి నేషనల్ హెరాల్డులో వ్రాసినటులు 4 వ తేదీననే శ్రీనివాస అయ్యగారికి మోతీలాల్ వండితుడు సయముకొసంఘమునకీ రిపోర్టు మెమోరాండముగా నుండుటకు తయారజేసెనని చెప్పుట కెటుల దెలిసెను? కాం గ్రెసు సంస్థలో వండితమోతీలాల్కు పలుకుబడి తగ్గుటకు జే యుటకై యొక కుట్ర జరుగుచున్నది. దాదాపు మహమ్మదీయు లంద రినివేదికను నొప్పుకొనిరి. వారితో నా సంఘభావమును దొలగించుటకై ప్రజల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆగా ఖానుగారిని రప్పించి వారి యాజమాన్యమున కాకాఫర్త్య నొకదానిని నేర్పాటుజేయుచున్నార. అట్టిదే నేటిపుట్టెట్లు లో గూడ జరుగనున్నది. పర్ మాల్కం హైలీగారు జమీందారులకు వారి హక్కుల విషయమై కమిటీవారి విచారణగాకమునపే ఆధిపత్యప్రతిపత్తియు దెలియచున్నది. అఖిలదేశ సర్వపక్షమహాసభతో జరుగనున్న సమయ ముననే ఖరగపూరులో పోట్లాటులు, యలకాకచోట కొట్లాటులు ప్రభుత్వమువారిచే కొండంకరిగ జేయబడినవి.

(తత్వోక ప్రాచీనస్వరూపు నెహ్రూ నివేదిక కల ప్రాచీ) నిస్వమును వంతరింపజేసినది. ఇది పర్యవస పన్నుకము కాకబో నవచ్చును. ఖరగ పూరులోని కొందరు కాంగ్రెసు వాదులు, పం పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే కావలయుననుచున్నారు. సామాజ్యస్థ స్వరాజ్యమును నిరసించెదరు. వారిలో మరికొందరు ఆసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంకాపనయును నమ్మకము లేదనుచున్నారు. అట్లయ్యును వారి నివేదికను నిరసించెదరు. పర్ శంకర్ కా యరగారకృష్ణదేవరాయానై మకాకు సమావేశ విద్రోగు లున్నారు. వారి ప్రత్యేకపు బండితో వారు సంతోషించు చున్నారు. మన హిందూదేశ పరిపాలనా సంఘమునం దగ్ని రకముల మనస్సులుండుటచే యొందరు గలలో అన్ని నివేదిక లుండగలవు. ఇది పరియైన సంఘముని జేర్చుట నిందాకరము. ఎనెంట్ల యభిప్రాయముల మంట్లకలిపి ఏవో బొమ్మల నియమించిన వై నె రాముగారు ఎనెంట్ల సంతకు ముగించి, వండితుర, ఆయన రికీ మంది యనుచుటకు ఏ యదవులతో బంపియండిన చాల గొప్పసేవజేసి యుండెడినాడు. కాని ఆయన యిట్లు యేల చేయును. తన కొలదినుండి యాచర్యులు తిరిగి ఎన్నికలలో వచ్చునో, రాజోయన భయనూయనను లేకబోలేను. ప్రస్తుత కు ప్రభుత్వమువారిచే చేయుచున్నది మరయు గమనింపవలసి యున్నది. స్వరాజ్యము అగ్నిగంతకీ వచ్చునదిగాదు. ఇదివర లో మనసుందరము బ్రతిమలాని రాజకీయ వాగ్దానములపై నాధారపడుచుండెడివారము కాని యిది తప్పదు. దేశమున మనము చేయుచున్న కార్యక్రమము నుండియే యున్నది. మన కార్యక్రమమునకు యేయూదోశనకైనను దాని నెవరినందు జర సమూహమున బట్టియే దాని విజయమునున్నది. మహాత్మాకీ చేసెడుపనిన య స హోయో ద్య మ ము య కే మ జ న సమ్యక్తమును బడసెను. లిబరల్ పార్టీవారు గూడ బహిష్కర మును పూర్తిగాపూని యూనివేదికను మనస్ఫూర్తిగా నా మోదించినారు. ఏకాగ్రక్రమప్రచారక నైనను సర్వపక్ష సభ వారొసగ నలసినదేగాని యేకాభా సభవారును నొకగూలరు. తదుపరి లక్ష్మీ తీర్థానములు కొలంరాజు రాజేశ్వరరావు గారిచే ప్రతిపాదనపై దేవరగారిచే నామోదించబడి, శరణ రామస్వామి చాదరి, ఉ. లక్ష్మీకారాయగార్లచే బలపరప బడి సర్వజనామోదమును బడసెను.

తీర్థానము వోటుకు బెట్టబడకపూర్వము సభలో కొందరు దేశభక్తులు, శీతారామకృష్ణగారు యీ విషయమై మాట్లాడిన బాగుండునని దెల్పిరి. అంత దేశభక్త కొండ నంక టప్రయ్య వంటలుగారు, కాంగ్రెసు వాదులు కొందరు పం పూర్ణ స్వరాజ్య వాదులైనను యిచ్చి పార్టీ లగులసి తయారు జేసిన యీ నివేదికకు తాన గూడ సమ్మతిని యిచ్చుచున్నా నని దెల్పిరి మహాత్ములవారు గూడ దానిని ఆమోదించిరి. కా ని పిరికి కార్య ప్రణాళిక యుండినటుల లేదు. బహిష్కరణ విషయము గూడ బిసెంటుగా చెవటకు దెల్పినటుల గాన్పించ ను. తదుపరి యభ్యక్షులు బిసెంటుగారు బహిష్కరమును గూర్చి యెల్లప్పుడు చెప్పుచునే యున్నారనియు, న్యాయుండి యా పత్రికలో బహిష్కర మును గూర్చి యామె పూర్తిగా యనుదినము వ్రాయుచున్నదనియు దెల్పిరి. తదుపరి తీర్థానమువోటుకు బెట్టగా సర్వజనాంగీకృతమయ్యెను. తదుపరి శ్రీయుతదేశభక్తులు దేశమునందొక కార్యక్ర మమునులాగుం జేయుమని యాసభవారు నవంబరులో ఢిల్లీ లో సమావేశముగానున్న సంస్కృతసభవారికి నిర్ధారముజేయు చున్నారను తీర్థానమును ఆవహించిరి దేశమునందన్ని పక్షములవారిచే నీంవేదిక నొప్పుకొనబడుట కుభవిషయము. కాని దానిని ప్రజాసామాన్యములో పూర్తిగా వ్యాపింపజేయ వలెనన నొక కార్యక్రమముండవలెను. సర్వపక్షసభ లక్ష్మీ ప్ర దేశములందును జరిగెను. కాని ఈవిషయము చలించినవారులేను. గుంటూరుమార్త మల్లుదిరుగుచు, స్వరాజ్యపంపాదనకట్టి కప్ప ప్రణాళిక నొసంగిన యంతమరునగ నీమండలము దశజేయును. అట్టి సాంక్షనులేకబోయిన యీ తీర్థాన ము పట్టికాగితము తీర్థానముగానుండుచుగాని దానికి జీ వ ముం డి సంచలనము గావించలేదు. ఈపలసరాజ్య స్వరాజ్యపంపాదనకైనను తన వ్రాధత్వమునవసరము. ఈకార్యక్రమమును సర్వపక్షముల వారు నిర్ణయించుటగాక.

శీతారామకృష్ణగారి యుపన్యాసము. తీర్థానమును శ్రీనివాసకృష్ణగారు జలపరచిరి. వారు గూడ కార్యక్రమ మేదియు లేకబోయిన యిట్టి పట్టితీర్థానములలో లాభము లేదని దెల్పిరి

ఈజిప్తు దేశమునకు విల్సన్ కమిషను వచ్చినపుడు విద్యార్థుల కిట్టిముఖండ్ల కృషిని సల్పిరో యిప్పుడుగూడ విద్యా ర్థులట్టి త్యాగమును జావవలసి యున్నది. తదుపరి తీర్థానము వోటుకు బెట్టబడి సర్వజనాంగీ కృతమును బడసెను.

మండలములో యీవిషయమై ప్రచారము జేయుటకై నాయకులతో నొకసంఘ మేర్పరుపబడినది. సభ ముగియుటకు పూర్వము శ్రీ నడింపల్లి నరసింహారావు వంటలుగారు పురపాల క సంఘము తరపున నొక విసతి పత్రమును పంపించిరి. దా నితో నాటిసభ ముగిసెను.

అప్పాపుర ప్రాజెక్టు

రైతులకు హెచ్చరిక

ప్రభుత్వమునాడు ఇ. 1930లో ఈ ప్రాజెక్టు నివ.యమై కొంతవఱకు బికిరించి యింగుకింద గొన్ని వేల ఎకరములు సాగు అగునని అంచనావేయబడి తదనంతరముగా చాలభాగము భూములు కంపెనీనేషన్ యిచ్చి కొని రాష్ట్ర కైరాయి పాలి యున్నారు ఇంతవఱకుకైరాయి యేకాగమచేతకో ప్రభు త్వమునాడు దీనివిషయము రుపెట్టెనై. నేనీవిషయమై తాన సవస్థలయాలమున గొంతకృషిచేసి యుంటిరి. ప్రత్యేకము ఈ చనిమీన కొండ హిల్సు, కాతూరు, నాల్గుహిల్సు, కొ మ్మూరు, భల్లంఖానుమహాలె, మొదలగు గ్రామములవల్లె రైతు సోదరులతో హెచ్చరించి వారి యభిప్రాయమును తన గొంటిరి. యకరమునకు రు 2, 4 రూపకలయినను కాల్యంగై రాల్వెడ్డి సాగు ప్రారంభించుటకు యిత్తురుమను, ఈ ఆద నపు ప్రవ్యము ప్రభుత్వమునాడు వనూని చేయుచున్నా కలిపి పుచ్చుకొన వచ్చుననియు తక్కిన ప్రవ్యము ప్రభుత్వమువారే యిచ్చుకొన వలెననియు ఆయా గ్రామముల రైతులు నాతో చెప్పిరి. ఈయుద్దేశమునకు ప్రభుత్వము వారైనను అంగీకరింతు రనియే ప్రముఖుల యభిప్రాయము. ఈవిషయమై చర్చించుట కు త్వరతో నొక ప్రదేశమున సమావేశము కావలసియున్నది.

ఈ ప్రాజెక్టు పంపంకార్తమునకీ నుండి బికిరించుటకై నా లులోచిరి చేత్రోలు మల్లార వల్లూరు వ.గి.పురము కొమ్మూరు గార్లపాడు, వీరప్పహిల్సు గ్రామములయినానాలోయ కాసం చేసు వద్ద మరుల బికిరించుటకై నాలో కలియును. ఈ మధ్య నుండు ప్రదేశము భూము 3) వేల ఎకరములుండును. నమను యొకటి రెండులాకులను నాల్గునై నుం తెరలను గట్టులని యు న్నది. పంపంకార్త మూడినుండికారంచేరుకు వ్రాతెవోనుం డి లోకవోకు) నీరుపాటు నుగువు అది ఏ. డచ్చియనా రు చెక్కచున్నాను. ఇదివఱకు న్యాయకాఖా ఎప్పుడుగనున్న పర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారికో ఈవిషయమై ప్రశ్నించి నత్తుకు మేము చూపిన పూనుజూచి పైవారి యభిప్రాయ మతో నేకీభవించి యాంవోశన మొనర్చిన ఫలితము చక్కనని నెలవిచ్చిరి. కాబట్టి మిగిలందరికొనూడె యీ విషయమై తగిన కట్టుదిట్టములతో బనిచేయ వలకల్పించుట విన్నవించుచు న్నాను.

కొన వేంకటరాయశర్మ

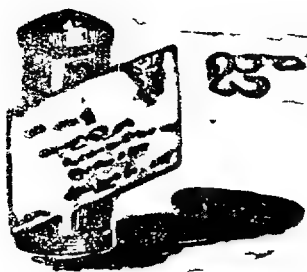
శ్రీ లలితా శ్రమము

ధవళేశ్వరం తూర్పు గోదావరిజిల్లా

సకాతనములర జీవితమార్గములను, ఆచారములను, భారతవర్షి యులు విశవానుబంధు జేవామింకరబలుకు, క్రియా సిద్ధి ఈదేశమున చెడినది. ఈయచార విముఖతను ఆపి సదా చరియమును ఆతత్వోప పంపాదనమార్గములను గరపుచు యొక్త మును విద్యను చెప్పించిననే చేకూయు బాగుపడవలెను. పూర్వాచారపరాయణత అన్ని సామాజిక దునితులకును దివ్యా మధము, మరస్పృహధానమునకు హేతువు. సదాచారోజ్జీవక మును అంతత్వేకి పంపాదకమును అగు జేదకాస్త్రాభ్యాసముతో ఆధునికజీవితావశ్యకతలను గూడ కలిపి బాలకుల విద్యాభ్యాస మొనరింపబడవలెను. యొక్తకీర్తిని యావదంతములను పర్యా లోచన జేసి శ్రీలలితాశ్రమమున ఆశ్రమవాసుల క్రియాశ్రమము నిర్ణయింపబడినది. ఇందు జేదము, వ్యాకరణాది, కాస్త్రములు, కావ్యములు, ఇంగ్లీషు, గణితము, ప్రకృతికాస్త్రములు, వ్యవ సాయము మొదలగు సామ్రామికవిద్యలు గరపబడును. 18 సం లోపు వయస్సుగల బ్రాహ్మణ మొగిల వాండై ప్రస్తుతము చేచ్చుకొనబడుచురు వారు ఆశ్రమవాసులుగా నుండవలెను. ప్రతిబాలని బుద్ధిపాటవము అభ్యాసరీతినిబట్టి అభ్యాసావధి మొదలగు నవిక్రమతో నిర్ణయింపబడును. యొక్తవయస్సులగు పిల్లలను జేర్చగోరువారటుల చేయుచురుగాక. విశేషద్రవ్య సాధ్యమును నీహాద్యమునును చేకూయు ప్రతివారును తమ శక్తికొలది సహాయముచేతురు గాక! ఆశ్రమము బహుమంది చనుటతో, గూడ తగిన సానుధూరిని గనపరచుండిన మహాద్య మములు స్పృహిండుట కష్టమై ఊడించును. గాన యెల్లరును వారివిధిని నిర్వర్తించురు గాక.

శ్రీ లలితాశ్రమముయొక్క ధర్మోద్ధరణోద్యమము యొక్కయు సావకులను ధర్మభాస్కర బిరుదాంకితులు నగు శ్రీజయంతి మంగయ్యగారి సర్వజనోపయోగములగు నీకింకి గ్రంథములు ఆశ్రమమున దొరుకును. వలయువారు మ్యానేజరు నకు వ్రాయుడు.

Simple Essays.	Re. 1
Beauty	As. 4
Practical Yoga	As. 12
Soul of Sweetness	Re. 1
Path of Life	Rs. 2/8
Voice of the Spirit	As. 8

జాబ్బులు

భగవద్ గీతా ఉపన్యాసములు

బందరు రాజ్య సర్కారు శ్రీరామలింగేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో నామాలు ప్రకారము ప్రతిఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు గీతా ఉపన్యాసములు శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ వేంకటరామేశ్వరగారిచే జరుపబడునగాన యల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

నరహరి శేషగిరి.

సందలూర్ లేంజి ఎయిడెడు టీచర్స్ నేజరుల ఆవనర మహాసభ-కోడూరు

పై మహాసభ 27-10-28 నీన కోడూర్ టౌన్ యూనియన్ మిడిల్ స్కూలు భవనముందు సమావేశమౌను.

జి. దక్షిణామూర్తి, కార్యదర్శి.

గుంటూరుజిల్లా కాలెగ్రేసు నభ్యులకు హెచ్చరిక

కలకత్తాలో జనగణాభివృద్ధి 48 వ తేదీయ మహాసభకు వెళ్లగోరు ప్రతినిధులు 1 రూ రుసుముతో దరఖాస్తులు పంపు లేదీ ఈ నెల 31 వ తేదీనకు హెచ్చరిక కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తీర్మానించినట్లుగా. గాన ప్రతినిధులు ఆలస్యము చేయక వెంటనే 31 వ తేదీనకు దరఖాస్తుల పంపుటకు కోరిండుచున్నాము

మద్ది వెంకటరంగయ్య కొల్లూ కాశీవిశ్వనాథం

గుంటూరు } గుంటూరుజిల్లా కాలెగ్రేసుసంఘము
15-10-1928 } కార్యదర్శులు

కమ్మమహాసభ సాధారణ సభ

ఆయా, 20-10-28 వ తేదీ (శనివారం) బెజవాడ గండికోటభవనము (కమ్మమహాసభ) లో సాయంత్రము 2 గంటలకు సభసాధారణ సభ జరుగును. తత్ సభయందు యాదీన హాంకములు చర్చింపబడును.

1. ఆడిటరును యేర్పరచుట
2. విద్యార్థులు వేతనములకు పెట్టుకొన్న 200 దరఖాస్తులలో వేతనము పొందటకు అర్హుడారెవరు యను ముఖ్యవిషయము.
3. కార్యనిర్వాహక వర్గమును యెక్కుకొనుట.
4. సంఘ మూలధనమును ఎన్నుకొనెయ్యు ఆవసరవిషయము.

యలమంచిలి సూర్యరాయణ వర్మ, కమ్మమహాసభ సంఘకార్యదర్శి.

ప్రథమరాష్ట్రీత రాంధ్రమహాసభ

ఆంధ్రులలో నూతనోత్తేజము బహుబలవనది రాజోవు కిసిమిసి నెలవులలో కలకత్తాలో జరుగనున్న ప్రథమ రాష్ట్రీత రాంధ్రమహాసభ ఆంధ్రుల ప్రతినిధులకు భద్రసూచకము. ఇట్టి తరి ఆంధ్రుల సంఘటనము యశస్వీకము. వారియభివృద్ధి ఆనంద వాయకము. రాష్ట్రీత రాంధ్రులు సాంఘిక కారీక విద్యావిషయక సంస్థలలో కమిటీనికొనియున్నార వారిప్రస్తుత పరిస్థితులను విచారించుటకు ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము స్థిరపలముటకు ఆంధ్రభాషాసాహిత్యము మభివృద్ధికి ఏతర్హత ముఖ్య ప్రచారకము.

ఈసంవత్సరము అఖిలభారతమహాసభ కలకత్తాలో జరుగలు ఆంధ్రులయద్యుత్తము. ఏలనన ఆచ్యుటనే ప్రేమభిమాన జరిగించి సమంజసముగా నుండును. ఆచ్యుట ప్రధానసాకర్యములుండుటయే కాక ఆంధ్రదేశమునుండియు తక్షితర ప్రదేశములనుండియు ఎచ్చు ఆంధ్రజాతులు సభయందు పాల్గొనుటకు ఏలందును కనుక కలకత్తాలో నివసించు ఆంధ్ర సోదరులు తమయ మించనీయక వ్యయ ప్రయాసములకు పరకు తేయక శీఘ్రముగా ఆహ్వానసంఘ మేర్పరిచి ఏతర్హత జయప్రథముగా జరుపుటకు ఎలయు ప్రయత్నములు తే సేవరని సమ్మచున్నాడను.

జి. గణపతిరాష్ట్రీ

సహాయకార్యదర్శి హితకాణిసంఘము జంపెడపురం.

కార్లను భరించుటకు ఎక్కువ ఖర్చుగు చున్నదని చెప్పుటతో

నిజమును అనుభవజ్ఞులైన మోటారిస్టులు కనుగొనిరి. కారునకగు రిపేర్లు, మరమ్మత్తులే హెచ్చుమొత్త మగుచున్నదిగాని, పెట్రోల్, టైర్లు, మోటారుఆయిల్ కగుఖర్చు ఎక్కువగుటలేదని గ్రహించిరి.

రిపేర్లు తరచుగా సంభవించుట లూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్ మంచిది వాడకపోవుటయే కారణం. వేక్ ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్ మోటారు ఆయిల్ నుపయోగించిన ప్రైయిబ్బందులు తొలగి పోగలవు.

సినలైన కాస్ట్రోల్ నూనెనే వాడిన రిపేర్లకు పెట్టు అనవసరపు ఖర్చులు పూర్తిగా తగ్గి పోవును. అప్పుడు మోటారు మంచి యిన్ పెన్స్ మొట్టని గనుగొనెదరు.

Wakefield Castrol Motor Oil

సీలు చేయబడిన డబ్బీలలో పెద్దవర్తకు లందఃర్లకు దొరకను.
సి.సి. వేక్ ఫీల్డ్ & కో, లిమిటెడ్.
లూబ్రికేషన్ సైవలిస్టులు,
వేక్ ఫీల్డ్ హౌసు బాంబాయి
[రాచి లన్ని చొట్టకు గలవు.

శ్రీరామాలయ శంఖసావన మహోత్సవాహ్వానపత్రక రంగూన్

ఆయా, స్వస్తి శ్రీ చాంద్రహాస విభవనామసంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ త్రయోదశి శనివారం (27-10-28) ఉదయం 6 1/2 గంటల లగాయకు 7 1/2 గంటలవరకు శ్రీరామాలయ శంఖసావన సత్కారము తుల్యగృమందు శ్రీరామాలయ శైలిబలిజ సంఘము వారిచే, కిషిందామ స్ట్రాండ్ కోడ్డుపక్కను ఏర్పాటుచేయ బడిన స్థలమునందు సంఘా స్థులగు మహారాజశ్రీ శ్రీనామ్మేటి వెంకటస్వామి యం. యల్ సి గారిచే శ్రీరామాలయ శంఖ సావన మహోత్సవము జరుపుటకు పెద్దలు నిశ్చయించినార గాన భక్తగ్రేవతలందరు బంధుమిత్రాదులతో ఈమహోత్సవ సమయమునకు విజయముచేసి కార్యనిర్వాహమునకు తోడ్పడి జయప్రథముగా జరిపించి మహాసందీపితేయ ప్రార్థించుచు న్నారము.

రంగూన్ } కడలి బుల్లెయ్య కార్యదర్శి,
11-10-28 } శ్రీరామాలయ శైలిబలిజ సంఘము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాదేవులమను కమిటి ప్రెసిడెంటులైన ఈవారములో శ్రీ విద్యాకాళాంగ మంత్రిగారియొద్దకు దేవులమను వెడలవలెనని తలచబడెను. గాని దేవులమను కమిటి సభ్యులలో అధిక సంఖ్య తాము ప్రస్తుతము మద్రాసునకు విచ్చేయుటకు వసతిలేదని తెలుపుటచే ప్రస్తుతము దేవులమను నిలుపుచేయబడినది. నూతన ప్రాథమిక విద్యాబిల్లు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న శాసనసభలో చర్చకురాదని తెలియుచున్నది. బిల్లు చర్చకు వచ్చినపుడు తగు సహాయ మొనర్చెదమని కలుపుకు శాసనసభ్యులు వాగ్దత్త మొనర్చిరి. నవంబరుమాసములో బాపట్లలోగాని తెనాలిలోగాని కమిటి సమావేశము జరుపబడును. శాయొక్క స్వంత ఇబ్బందులను ఈదేవులమను కన్వెనరు వదలి మరయొకరికి బిచ్చదేవునున్నాడను. సమర్థులగు వారిని ఎన్నుకొనుటకు కమిటివారు యోచింప ప్రార్థించుచున్నాడను.

జో. సుబ్బరామయ్య కన్వెనరు.

దెందులూరు నెంటరు

ప్రాథమిక విద్యాసభ

నూతన ప్రాథమికవిద్యాబిల్లుకు చర్చింబుటకై, ప్రెమహాసభ 6-10-28 తేదీన దేశభక్తులను, ప్రాథమికవిద్యాభిమానులను మ. రా. శ్రీ వైదివాటి, వెంకటసారాయణగారి యాజమాన్యమున జరుపబడెను. సభకు వెంటరునందున్న ఉపాధ్యాయలేగాక, పెత్తన గ్రామములను దయచేసి, రాష్ట్రసమావేశమునందు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములే కొద్ది సవరణలతో ఆమోదింపబడినవి. రాష్ట్రసమావేశమునందు అవు సరమైనవర్తకులతో లేహాడి ప్రాథమికవిద్యాప్రతినిధులు, ఉపాధ్యాయ మేనేజర్ల ప్రతినిధులు సభ్యులతో సగమువుండు నట్లు ఏర్పాటుగావింపబడెను. గాని, శ్రీయుత మొట్టపర్తి చిన వెంకయ్యచౌసరిగారు ఆట్టుండరాదనియు, ఉపాధ్యాయ వర్గము మేనేజర్లతో సహా నూటికి 42, ఇతరులు 58 చొప్పున ఉండవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి. తీవ్రముగవర్చ జరిగినతరువాత సవరణ ఆమోదింపబడినది. అంతరము అభ్యుత్థులు పైతీ ర్యాకములపై పదభిప్రాయము నొసగిరి. వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

తల్లాప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.

జాతక మార్తాండము

3 వ భాగము అమృతయూరైనది. యందు ఏలగ్నముకు ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవిసర మంతయు మేవలగ్నములగాయితు మీసలగ్నము అఖిలవరకు యావత్తు ఫలములు పంపూర్ణముగా వ్లోకార్యములతో సహా వ్రాయబడినవి. తెల య 1-8-0. పోష్టుఖర్చులువేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం. కొత్తకటపాళ్లు, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

7, తంబు శెట్టిపేటి, చెన్నపురి

ఎప్పటికీరైన రాజభోవు శుక్ల సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపబోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడుచు. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి అమూల్యములగుతమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయు ద్యమునునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గాంచి విచి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధుల కర్పింప దలచిరాము. నియమితకాలమునకు బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకు జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలముగానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదప బంపు వ్యాసములను సంచికయందు జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 30 నవంబరు 1928-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతిరచిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుబూర్వమే మాకు బంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము,

చిత్తగింపుడు

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్ర పత్రికాధిపతి.

ప్రాధేనరు శంకరరావుగారి
కార్తీకార్కు గ్రాండు సర్కసు
రాజమండ్రిలో 16-10-28 తేది

నుండి 6 దినములవరకు

ప్రదర్శింతురు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, పశువులు మున్నగు
వాటి అద్భుతపనులు చూడతగినవి.

బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు

మ॥ పార్వతీపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 265/1926

E. P. 236/1928

వాదులు:—అధికారి లక్ష్మన్నాయుడు వగైరా

ప్రతివాదులు:—అధికారి సోమనాథులు వగైరా

యీ నెంబరు ప్రతివాదుల తొలి శిరినిగ్రామం

లో నున్నటువంటిన్ని మెట్టుయం. 92 ట్లన్నూ,

వల్లం య 7-43 ట్లన్నూ పరిమితి గల జిరాయితి

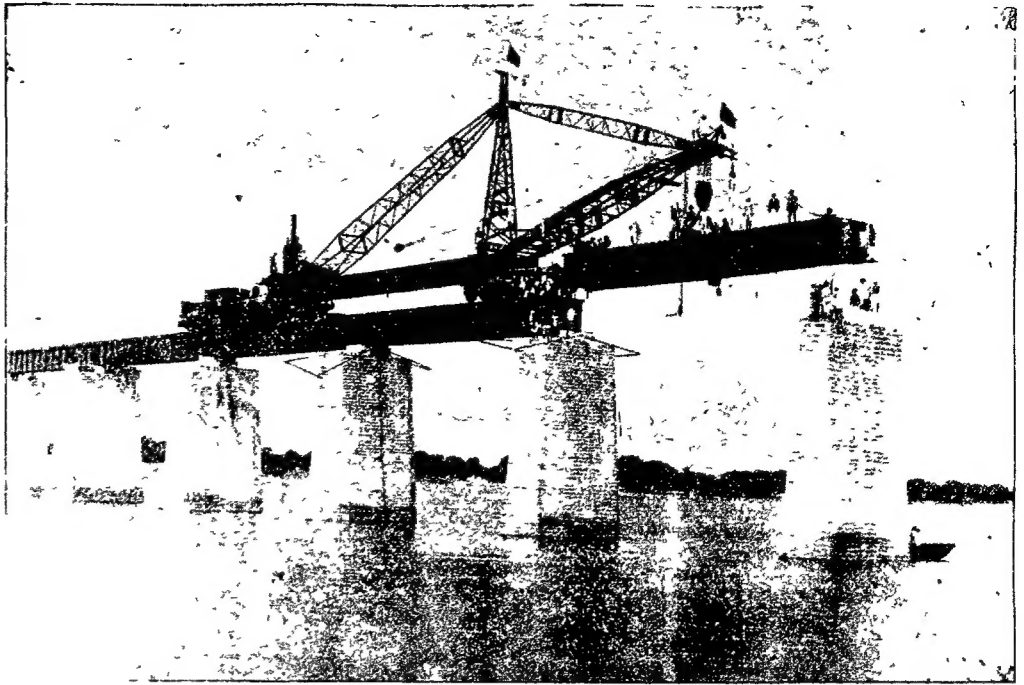
భూములు తే 22-10-28 దిని వగలు 11 గంటలు

లగాయతు సదరు కోర్టువారివల్ల వేలంకాబడును.

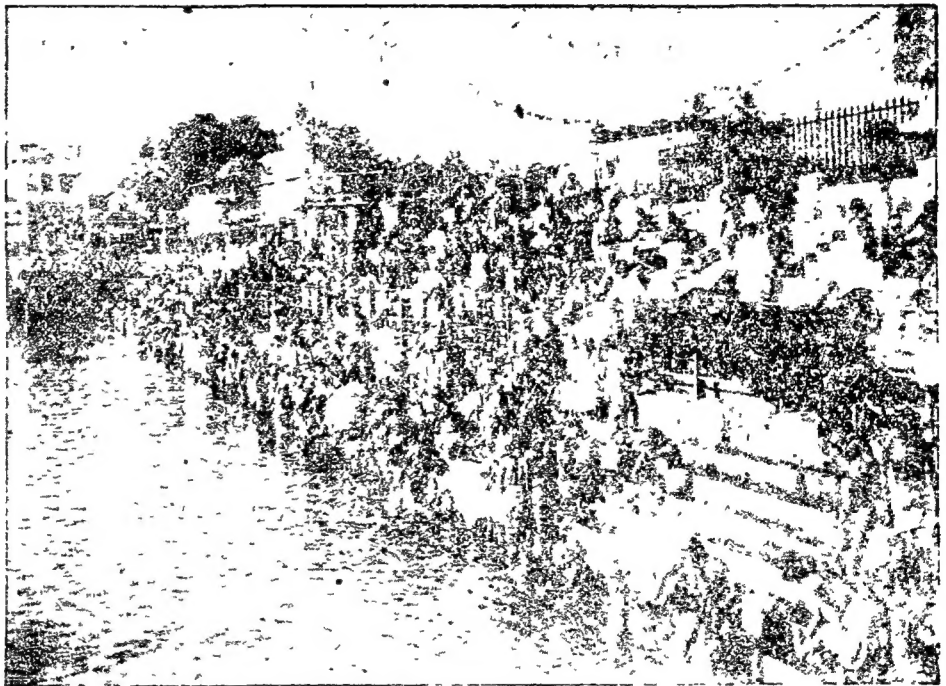
గనుక యీ సంగతి ప్రచురపరచడమయినది.

ఎస్. నరసింహం,

వాది వకీళ్లు.

కర్నూలు పురమునకు సమీపమున తుంగభద్రానదిపై కల రైల్వేవంతెన దిమ్మలపై ఇనుప దూలముల నిలుపు సమయమున తీయబడిన ఛాయాపటము. (ఫోటో-ఎం. వెంకట్రామయ్యగారు)

మహాలయ అమావాస్య స్నానము

తిరువళ్ళిక్కేణి శ్రీ పార్థసారథిస్వామి గుండమునందు బ్రాహ్మణులు తర్పణములు విడుచుట. (పి. ఎఫ్. ఎ)

గుంటూరులో అఖిలపక్ష సమావేశము

ఆదివి సెంటుగారి అన్వేషణ చే బి. శివ రావుగారు

సభాధ్యక్షత వహించిరి

గుంటూరు, అక్టోబరు 18.—పి. మార్యశారాయణ రావుగారిచే సమావేశపరచబడిన అఖిలపక్ష సమావేశమునకు ఆదివి సెంటుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. వారి ఆమె అన్వేషణగానుటచే బి శివరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

బి శివరావుగారు సెహ్సానివేదిక ప్రకటనాపూర్వక డిప్లొమ శ్యాసము నొసరించిరి.

వనంబరు నెలయందు డిల్లీలో సమావేశమున సర్వపక్ష సమావేశమునందు సెహ్సానివేదికా అంతర్గతమున జాతీయాభివృద్ధి సీధించుటకు ఎలయు సాధనోపాయములను నిర్ణయించవలసినదిగా కోరుచు నొకతీర్మానము కొండ వెంకటప్పయ్యగారిచే సుపాదించబడి ఆమోదించబడెను.

సెహ్సానివేదికనుగూర్చి ప్రచారముపల్పటకై యొక ప్రచారక పంపును ఏర్పరచబడెను.

గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీవారు ఆది వి సెంటుగారికి సన్మానపత్రము పంపించిరి. (ఫీ. (వె.))

1. పగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన రు. 0-8-0
2. జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి రు. 0-4-0
3. దైవబలము (భక్తిప్రధానమునువిన్నవద్యకావ్యము)రు. 0-8-0

(ఈ పుస్తకములు వాపవసినవారు ఈ కిందిచిరునామాకు వ్రాయవలె అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, కొత్తూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా)

రాజమహేంద్రవరములో సర్వపక్షసమావేశము

సెహ్సానివేదిక ప్రచారక సంఘనియామకము

రాజమండ్రి, అక్టోబరు 18:—డాక్టరు ఆనీబినెంటు గారు రాజమండ్రి విచ్చేసినపుడు సెహ్సానివేదికనుగూర్చి ప్రచారము చేయగలందులకు యీక్రింది ప్రముఖు లొకపంపు ముగా నిర్ణయించబడిరి.

డా॥ యస్. వి. రామరావుగారు, యా॥ యోగా నందరావుగారు కార్యదర్శులుగాను శ్యాతలి శుబ్బారావు వంతులుగారు అధ్యక్షులుగాను నియమించబడిరి. (ఫీ. (వె.))

సింగార్యేలుశెట్టి ముకుందలాలు గారి కేసు

ముద్దాయిలు చాలాజబ్బుస్థితిలో నున్నారు.

తిరుమనాపల్లి, అక్టోబరు 12:—దక్షిణ ఇండియా రైల్వే పమ్మి పందచ్చులలో రైల్వే విధ్వంసమునకై కట్టిన పన్ని యుండిరను నేర మాహాపింపబడిన ముద్దాయిలగు సింగార్యేలుశెట్టి ముకుందలాలుగారి కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

ముకుందలాలు సర్కారుగారు సింగార్యేలుశెట్టిగారు చాలా బలహీనస్థితిలో నుండుటవల్ల వడువబాలమని కోర్టువారితో విన్నవించిరి. వారిని కోర్టునుండి జైలులునకు గొనిపోవుటకై బండిపపము చేయుటకు కోర్టుచా రంగీకరించిరి.

(ఆ. (వెన్.))

ధిల్ల రాష్ట్రీయ మహాసభ మీరట్ లో సమావేశ మగుట

నైమన్ సంఘముమాటయే నేను తలపెట్టను

నైమన్ నివేదిక నా మోదింపుడు

పండిత జవహర్లాల్ గారి అధ్యక్షతన నైమన్ సంఘము

(అస్సామీయేట్ తిరిగివార్త)

మీరట్, ఆగస్టు 18:—ధిల్ల రాష్ట్రీయ మహాసభ మీరట్ నగరమున నీచుభూమియందు, దాని కై నిర్మింప బడి యున్నంతరములేదుకనుకగా నలంకరింపబడిన పండితయందు కూడెను. ఆగస్టుపందిరి ప్రతినిధులతోడను ప్రేక్షకులతోడను క్రిష్టినిసియండ్లను, మూడువేలకుపైగా జనులు సభ నలంకరించిరి.

మహాసభయందు మహాత్ముగాంధి, పండితమోతీలాల్, వేదబంధు చిత్తరంజనదాసు, లోకమాన్య బాలగంగాధరతిల్క్ మొదలగువారి చాయాపటములు పథలో (పేటేజీయ)కూడా నమర్చబడినవి. అనేక లోకాత్ములగుట ప్రేలాడకట్టబడినవి. స్త్రీలకు ఘోషావర్ణననుసరించి ప్రత్యేకసలమలమర్చబడినవి. కాని స్త్రీలట్టి యాహుమవర్ణనకి లోసి, ఈభేదములను తీసి వేసినగాని విభావనమును ప్రోత్సహించిరి. పరజాలన్నియుతీసి వేయబడినవి. స్త్రీలందరు సంతోషపూర్వకముగా సభలోనికి వచ్చిరి. పభావనపై నుపరిష్కృతమైన నాయకులలో దా. ఎమ్. పి. అశ్వనీ, పండిత జవహర్లాల్, జాగత్ కిషోర్, పండితుడు, అభినవ్ బింద్రా, కోడిరామమూర్తి శాయకుగారు, కృపా లింగ, యామినీ భాస్కర్, (మె. లి. పి) ముక్తార్ సింగ్, మె. లి. సి, ధారాచీర్ సింగ్, మె. లి. సి బిజయచౌదరింగ్, మె. లి. సి మాలానాజుగర్ అలీ, శ్రీమతి పార్వతీదేవి, బేహరిలాల్ గార లుండిరి.

గాంధీన హాత్ముడును, శ్రీరామచంద్రునిగాను సభ జను ప్రవర్తనముగా జరుగునాక యిది తిరిగివార్త నిచ్చిరి. శ్రీమూర్తిగా గా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే ఆశయముగా నుండవలసిని సభ వారు తీర్మానము నామోదించుననెను గాని, అధినివేత ప్రతిపత్తి నొప్పుకొనరాదని తిరిగినిచ్చెను.

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

పండిత జవహర్లాల్ గారు అధ్యక్షునికను నలంకరించి సభాకార్యక్రమమును నిర్వహించవలసినదని డాక్టర్ అశ్వనీ గారు సూచించిరి. అనంతరము కోడిరామమూర్తి గారు రామోదించిరి. జవహర్లాల్ గారు చెన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షునికొనసాగినము

శ్రీయత జవహర్లాల్ గారు హిందూసానీ భావయం భవస్థనియమ ముఖ్యముగా నైహూనివేదిక, అఖిలవత్ స మావేళమువారి తీర్మానములు, నైమన్ సంఘ జహిమ్యరముల ను గురించి చెప్పిరి. వారి యువశ్యాసంగ్రహ మీ క్రింద పొం దుపడుచున్నాము.

నైమన్ సంఘము

నైమన్ సంఘముతో శ్యాకేపంబంధమును లేదు. దాని మాట తలపెట్టటకే నేను మానుకొంటి. మాట్లాడుట అంతకు ముందే లేదు.

నైహూ నివేదిక

నైహూనివేదికను మూడు భాగములుగా విభజింపవచ్చును. ఒకటి సాంఘికము, రెండు వాతీయము మూడు స్వా తంత్ర్యము, అధినివేత ప్రతిపత్తియనునవిగాదా?

సాంఘిక సమస్య

ఈవిషయమును నైహూసంఘమువారి రత్నంకరకార్యక్రమతో విచారించి అందరకు సమ్మతమును మార్చును నూచించిరి. ఈ విషయమై మూడు సమస్యలను సంఘమువారు పరిష్కరించవలసివచ్చెను. (1) సింధు రాష్ట్ర విభజన (2) పాంచాల లంగ దేశములయందు అధికజన సంత్యాక సంఘములకు కాపనసభ్యత్వములను ప్రత్యేకించుట (3) సంయుక్త నియోజకవర్గములు. ఈ మూడువిషయములను తగాదాపడుచున్నవారిచే నొప్పుకొనబడినవి. సింధు రాష్ట్ర విభజనను హిందువులను మహమ్మదీయులను నొప్పుకొనిరి. మాలానా సోకతో అలీ, హఫీదాఫుద్దీ గారలు కూడి దీనివిషయమై ఒడంబడికలో సంతకములు చేసిరి. ఇప్పుడు వారిద్దరే ఆయోజంబడికకు వ్యతిరేకప్రచారము చేయుచున్నార. వారింతర్వరగా సందర్శనలను మరతురా!

సాంచాలము

పాంచాలములో సాంఘికసమస్యకూడ పరిష్కార మయ్యెను. హిందువులను మహమ్మదీయులను నైహూనివేదిక నామోదించిరి నిత్యలాక్ష్మను మాత్ర మొక్క వ్యతిరేకాభిప్రాయము నిచ్చిరి. సరీనా రీ విషయమై యొప్పుకొనెనరని నేను కోరుచున్నాను. దీనికికొందరు వ్యతిరేకప్రచారము నేల చేయవలెనో నాకు బోధపడుటలేదు.

లక్నో తీర్మానములు

నివేదికలోని ఈ తీర్మానములకున్న లక్ష్యాపురమున కూడిన పత్తి ములన్నియు కనబరిచిన సమర్థన భావము చాల వర్ణనాతీతము. ప్రజల దృక్పథమిప్పుడు మారినది. అందరకు ఇష్టమగువిధమున నొకపద్ధతి కనుగొనవలసిని దేశమునకు త్రేయమలేదనట యందరు గమనించుట కుభదాయకము. తనివారి జీవనధృతిని గారంటిచేయుదు సార్యజనిక హక్కులలో నిర్వచించినపద్ధతిని నే నొప్పుకొనుచున్నాను. కాని యీ నిబంధన పెట్టు విచారణపంపుమన రాచరణయందుంచ దశో మాడవలసియున్నది. దీనికి కావలసినధనము నెక్కడనుండి వారు సమకూర్చెదరు. ధనికులనుండి తెచ్చురా? సార్యజనిక హక్కులలో ధనికులహక్కులకు హామీ యివ్వబడినది. దేశపంప తి వృద్ధియుగులులను హెచ్చుధనము వచ్చునందురా? ఆ ధన మంతయు ధనికులే యర్జించెదరుగాని, దీనిని కేటాయించుదు. ప్రభుత్వమునకురాదు. ఒక్కసాధనమే కలదు. సోషలిస్టు తత్వ మన దేశమునకు మోక్షములేదు. సోషలిస్టు అనగా ఉత్పత్తిని, విభజనను ప్రభుత్వవేళమనే యందుకొని దేశము లందరకు శ్యామమున పద్ధతులపై ఆధనమును వెంచిపెట్టుట. పెద్ద జమీందారులుగాని, పెద్దకర్షాగారములుగాని కొద్దిమందిచేతు లలో మాత్రమే యుండవు అందరకు జీవనధృతిని ఒసగుట కిది యొక్కటే పద్ధతి. స్వలాభము కోరువారి హక్కులను రక్షించియెవల నందరకు రక్షణయొట్టు గలుగునా?

అధినివేత ప్రతిపత్తి-సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

నైహూనివేదికా నిర్మాణం, తమ అధినివేత గమ్యస్థానమునే ప్రకటించుచు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదుల ప్రయత్నముల కాలంకము కలుగజేయుచున్నార. ఇతరకారణములగుట సం పూర్ణ స్వాతంత్ర్య గమ్యస్థానమున కాలంకములుగా నున్నవి. వైస్రాయగాలిచే నిర్ణయింపబడిన రిజిస్టరులో సంతకములు చేసి, వైస్రాయగారి అతిథులుగా నుండుటకు భారతశాసనసభ లోని కాంగ్రెసువాదులకుగూడ సావకాశములందునని నిర్ణయం పబడినది. మెల్లగా సామ్రాజ్యభావము కాంగ్రెస్ వాదులను గూడ, సాలెగూడు పురుగును బంధించునట్లు, బంధించుచు న్నుది. శ్యామవాదులు తీయలసాయుంట్టువలన స్వాతంత్ర్యము చేయరానా! అధికారమును సంగ్రహించుటకై మనోదార్ధ్య మనలవలకుకొనుటవలన మాత్రమే స్వాతంత్ర్యముచేయవలసి. డొమినియన్ ప్రతిపత్తి మాత్రము మనోదార్ధ్యములేక లభించు నా? అధినివేత ప్రతిపత్తి లభించుటవలన సామ్రాజ్యభావము నశించునని గాని, తగ్గుననిగాని చెప్పవీలులేదు. వివిధదేశము లును కలసి ఆంగ్లాసామ్రాజ్య మైనది. ఈరాజ్యముల సమానా మ్న సామ్రాజ్యభావమునకు పట్టుగొమ్మ. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదులు తీవ్రప్రచారములు పలికినయెడల వచ్చుచున్నావలెము లకు భయమండ, అధినివేత ప్రతిపత్తికై కోరుటయు నాకిష్టము లేదు. బలవంతముమీద దేనినీకూడ అనుగరాదు. స్వరాజ్యము లభించిన తరువాత మనకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెనా, అధినివేత స్వాతంత్ర్యముకావలెనా యిది మనము నిరారణచేయ వచ్చును. డొమినియన్ ప్రతిపత్తి యిది నిర్వచించుట చే త నింకొక యు బృంధి కలదు. స్వాతంత్ర్యమునకై యా, కష్టపహిష్టాశయము నది వృద్ధిపరచదు. ప్రయత్నము లేకుండ అరటిపండువలె మనచేతులలో పడునను దురభిమానమును వృద్ధిపరచును.

దౌర్జన్యమా? శాంతిసాధనమా?

దౌర్జన్యపద్ధతి నుపయోగించుట శ్రేయమా కాదా యన కూడ దేశములో చర్చ జరుగుచున్నది. మరణిషయకముగా నా లోచించినచో దౌర్జన్యము వర్ణనీయమే. సోషలిస్టు కావలెనను వారు పెట్టుబడిదాడులను దౌర్జన్యపద్ధతిచే హింసించిరి. సాధ్య మయినంతవరకు ప్రపంచములో యుద్ధములు లేకుండుటయే శ్రేయము. కాని బానిసత్వము వలన కలుగు ప్రమాదములకంటె దౌర్జన్యపద్ధతి హెచ్చుప్రమాదము కలుగజేయును. దౌర్జన్యముచే మాత్రమే భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము బడయగలవని నిశ్చయముయొనో నాకద్ధతి యవలంబించుటకు భారతదేశము నకు సంపూర్ణమున హక్కు కలదు. కాని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వవేళమననున్న మారణాస్త్రప్రయోగములవలన ప్రభుత్వములు అమితమున బలమును సంపాదించినవి. వీనిని మనము దౌర్జన్య పద్ధతులవలన నెదుర్కొనట దుర్మలము. విశ్వా రాష్ట్రము నందు ప్రభుత్వములనొందుట దౌర్జన్యపద్ధతులవలనగాక శాంతి యుతమునగగతులవలననే యొ యొన్నది. భారతదేశమునకు గూడ నీ పద్ధతి కన్న వేరమార్గములేదు. వివరములయందు భేదములందైనను సహాయ నిరాకరణ నడుపరిచియే మనము ప్రయత్నించవలసియుండును. దేశీయులందరు ఏకమైవచో ఏ ప్రభుత్వమైనను మనకు లొంగవలసినదే. బాగ్దాద్ లో జరిగిన సత్యాగ్రహము ప్రజల సాంఘికశక్తిని వ్యక్తముచేసితి. టెట్టి కద్దరిని దేశమునందరికలనలంబించితిమా జయము తప్పదు. స్వాతంత్ర్యము కరతలామతమునను.

స్వాతంత్ర్యసమితి

స్వాతంత్ర్యసమితి నవంబరులో ఢిల్లీలో కూడి దాని కుండవలసిన నిబంధనల నాలోచించును.

తీర్మానములు

ధిల్ల రాష్ట్రీయ మహాసభవారి క్రింది తీర్మానములను జేసిరి—

- (1) బాగ్దాద్ సత్యాగ్రహమును జయప్రథముగా కొనసాగించి భారతభావములను కొనియాడుట.
- (2) కళాశిక్షా వైదిలను విడుదల చేయవలయుట (ప్రభుత్వ వైఖరిని ఖండించుట)
- (3) హిందూసానీ నేనాదేశము నేర్పరచుట
- (4) ఢిల్లీలో స్థాపించబడిన గాంధీ ఆశ్రమమునకు సహాయము చేడుట.
- (5) పంజాబ్ సంఘమును బహిష్కరించి సంఘమువిచారణకై ఆయా నగరములకు పవ్తినప్పము అన్ని పత్తిములవారు కూడి హితోత్సములు మొదలగునవి కొనసాగించుట.
- (6) చాదరీ ముక్తార్ సింగుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. పండిత గోపీనాథ సిన్హాగారు ఆమోదించిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.
- (7) డాక్టరు అశ్వనీగారు స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నుక సాదించిరి. ఆ తీర్మాన మెట్లున్నది:—

మనకు కాంగ్రెస్ వారు చేసిన స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నీ సభవారంగీకరించుచున్నాం. ఆంగ్లా సామ్రాజ్యముతో సంబంధము తొలగువరకు నిజమగు స్వేచ్ఛనునకుండదు. తీర్మానము నుకపాదించుచు అశ్వనీగారిక్రింది భావములను వెలిబుచ్చిరి.

“అఖిలవత్ మహాసభవారి అధినివేతస్వాతంత్ర్యశయము కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యశయమున. కెన్నటికిని ప్రతిబంధకముకాలదు. ఈ విషయమై శ్రీమత్ శ్రీనివాసయ్యగారి భయమునకు కారణమేమియులేదు. దురభిప్రాయములపై యాధారపడి యున్నవి వీరయజ్జో సింగుగారు బలపరచిరి. తీర్మానముంగీకరింపబడినది.

సాంఘిక సమస్య

“అఖిలవత్ మహాసభవారు సాంఘిక సమస్యవరే హెచ్చరమునకు మావినమార్గములనీపథవారు ఆమోదించుచున్నార.” మాలానా జఫర్ ఆలీఖాన్ గారు ప్రతిపాదించిరి. పండిత నర్దర్ కాష్ట్రీగారు బలపరచిరి. గోవింద్ బల్లభభాయి పథకగారు మరల బలపరచిరి. తీర్మానమామోదంపబడినది.

(8) నిమ్నజాతుల అధికహక్కులను పంక్షించుటకు డాక్టర్ అశ్వనీ జ్యోతిప్రసాద్, బలదేవ్ గోఖగారు కల సినసంఘమేర్పాటు చేయబడినది.

కార్మిక కర్షక సంఘమునకు సహాయము

కార్మిక, కర్షకసంఘమువారి కొరకై ప్రచారముచేసి, వారి రాజకీయార్థిక లాభములకై రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము తగుప్రచారము చేయవలెననికూడ సభవారు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమునకు సిఫారసుచేసిరి.

సభ మరల లేవుమానును. [అ. (పెన్.)]

దేశీయవార్తలు

అస్సామీగారు ఖాదీ ప్రదర్శనమును
బహిరంగపరుచుట

మిరాట్, ఆక్టోబరు 18:—భారతవారీయ మహాసభా
ధ్యక్షులగు డాక్టరు అస్సామీగారు నిర్వహింపబడుచున్న మిరా
ట్ ప్రదర్శన ఖాదీ ప్రదర్శనమును బహిరంగపరచిరి. తాతీయ త
లకనుగూడ ప్రలాదగట్టిరి. ఖాదీవలన దేశీయులకు గలగులా
భవలకు గురించి బోధించి, ఉద్ధరధారణలను విరాడంబర చేస
వలసినదనియు, వాతీయపంపద వృద్ధియగుననియు చెప్పిరి.
(అ. ప్ర.)

వృద్ధిచారమునకు బలాత్కరించిన రాజా కిషక్ గారికి శిక్ష

యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసమును
వేయిరూపాయలు జరిమానాయును విధింపబడినది
ధిల్లీ, ఆక్టోబరు 11:—భరతపూరు పండ్లనోట్లోగోయు
అలో ప్రధానిగానడిన రాజా కిషక్ గారు ఆస్పత్రిలోనుంట్రి
పానిగానుండిన వాసవిలాసవిధిగారిని అర్ధరాత్రి తన భార్య
కు వైద్యునికి తాన్తము తనయింటికి గొని
వచ్చి వ్యభిచారమున కై బలాత్కరించెను. ఈ కేరమేగాక మరొకని కేరములనుకూడ యాయన
చేసెను. భరతపూరు జిల్లా జడ్జిగారు యాయనపై ఆరోపింప
బడిన కేరములనుబట్టిని విచారించి యావజ్జీవ ద్వీపాంతర వాస
మును వేయిరూపాయలు జరిమానాయును విధించిరి. జిల్లా
జడ్జిగారు తమ తీర్పులో నిట్లు వ్రాసిరి. రాజా కిషక్ చాలా
అమానుషమైన కేరములనుకూడ చేసెను. అతడు చాలా అస
హ్యమైన నీచకార్యములను చేసెను. అందువలన యావజ్జీవ
ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింపబడునను. (ఫీ. ప్రెస్)

రాజోవు కలకత్తా కాంగ్రెసు

బ్రిటిష్ వస్తువులు ప్రదర్శింపబడవు-బ్రిటిష్
వస్తుప్రకటనలు చేయబడవు

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 12:—రాజోవు కలకత్తా కాంగ్రెసు
సమితి ఆహ్వానసంఘమునకు చెందిన కార్యనిర్వాహక
జ్వమువారు కాంగ్రెసు కాలావరణములోనికి ఏవిధమున బ్రిటిష్
వస్తువులను రాసీయబడవనియు బ్రిటిష్ వస్తువులకు గూర్చిన
ప్రకటనలనుగూడ ఏవియు కాంగ్రెసు మైదానములో ప్రకటించ
బడగూడదనియు తీర్మానించిరి.

కాంగ్రెసు ఏర్పాటు అన్నిటిని మరుగుగా జేయుటకై
నేత్యేయ కాఖలు నిర్ణయించబడినవి.

కాంగ్రెసు సభామందిరములో 20 వేల మంది కూర్చుం
డుటకు తగిన వైకార్యమును. సభామందిరమును ప్రతినిధుల
బసలను నిర్మించుటకై కంట్రాక్టువారులకు కంట్రాక్టులు త్వర
లో యివ్వబడును. ఆహ్వానసంఘసభ్యులను చేర్చుటకును ద్రవ్య
సహాయము వసూలు చేయుటకును కమిటీలు ఏర్పాటు అయి
నవి.

ఆరాబియా కేవలము కాంగ్రెసు సభవారికిని, యాజ
ప్తులొని వాఘను పార్టీవారికిని, ఆఫ్రికాలోని వాతీయసభ
వారికిని తరిషియాలోని సోషలిస్టు పార్టీవారికిని, పర్షియా
నెను ఇండోనేషియావారికిని ప్రత్యేకాహ్వానము లంపబడినవి.
షకాయట్ నేనుగారి భార్యకు ఆహ్వానముపబడినది. బ్రిటిషు
ఇంపీరియలిజమునకు ప్రతిహేతులుగా ఏర్పడియున్న సంఘములకు
గూడ ఆహ్వానము లంపబడినది.

అఖిలభారత యువజన సమితిసభ

పైసభ కలకత్తా కాంగ్రెసు సందర్భమున జరుగును. ఆ
హ్వానసంఘ మేర్పడినది. ఆహ్వాన సంఘానికి భూపతి ముజాం
దాదగారు దీనికి అధ్యక్షులు.

వివరములు తెలియ గోరువారు కార్యదర్శి శ్రీ 88/2
శివనారాయణ దాసులే కలకత్తా అని వ్రాయవలెను.

(ఫీ. ప్రెస్)

ధిల్లీ మహమ్మదీయుల సభ

సభలో అల్లరి

ధిల్లీ, ఆక్టోబరు 18:—సెహ్రూకమిటివారి సూచనలను
మహమ్మదీయులు ఆమోదించుచున్న మై ప్రచారము పలుకు
కీర్త్యు గార్హస్థ్యంతు శేటికినము సాయం కాలము
దాల్చి అస్సామీగారి అధ్యక్షతన ఒక మహమ్మదీయ పారసభ
సమావేశ పడుపబడినది. పథియందు మాట్లాడుటకు మువ్వీ
జఫర్ ఆలిగారిని అధ్యక్షుడు నియమించెను. మువ్వీజఫర్ ఆలి
గారు ఇట్లు చెప్పిరి. సెహ్రూకమిటివారి సూచన కీర్త్యును
మహమ్మదీయుల లాభకరమైనది వివరించుటకు ఈ సమావేశము
జరుపబడినది. సెహ్రూకమిటివారి సూచనలను ఆమోదించు
వాళే కాక ఈవిషయమై ప్రతిహేతులై ప్రాయము గలవారు
కూడ ఈసభయందు పాల్గొనినచెడు. ప్రజలు నిజము తెలిసికొన
అవకాశ మివ్వబడినది. సెహ్రూకమిటివారి సూచనలను మహా
మ్మదీయులు ఆమోదించుట అన్నివిధముల లాభకరమని శాఅభి
ప్రాయము. సహకారవాదుల నెలచైన పంజాబునందే సెహ్రూ
కమిటి సూచనల విషయమై అనుమానాలిప్రాయమును కలగ
జేసిన వారిలోనే నొక్కడనని గర్వపడుచున్నాను. ధిల్లీయందు
కూడ మహమ్మదీయులను సెహ్రూకమిటి సూచనలను ఆమో
దించునట్లుగ చేయ వుద్దేశించుచున్నాను.

దేశీయవస్తువులు కొందరు నమ్మదూషించవచ్చును. హిందీ
వచ్చును. పూర్వము పథ్యము చేపవచ్చిన మన ప్రవక్త ఈవిధ
మున హిందీపంపబడినది కొరకు నందు వ్రాయబడినది. కాని
తుదకు ప్రవక్త సందేశమే దేశీయనందంతటను వ్యాపించెను. ఈ
విధమున మూర్ఖ జఫర్ ఆలిగారు చెప్పగనే పథియందు అశాం
తి వ్యాపించెను.

ప్రవక్తను హిందీపంపిన కాఫలతో తమ్ము పోల్చినందులకు
పథియందలి మహమ్మదీయులు ఆగ్రహపరచుటైరి. జఫర్ ఆలి
గారిని పథివారు మాట్లాడనివ్వలేదు. కొంద రతనియెడల ద్వేష
స్వము పలుకు యత్నించిరి. కాని డాక్టరు అస్సామీగారు మరి
కొందరు మహమ్మదీయులు పథ్యులకు శాంతపరచి పథకు వా
నించిరి.
(అ. ప్రెస్)

1928 లో సోవియటులు జర్మనులు ప్రాప్తపర జంకర్న్
మాస్కోలో 800 విమానములను గట్టుటకును అందులో 240
జర్మనీకి 80 రషియాకు ఇచ్చుటకును జర్మనీ ప్రతిసంవత్సరము
వేలకొలది పానలను సహాయ మొనర్చుటకును ఏర్పాటుచేసి
కొన్న రహస్యలేఖను జర్మనులకు ప్రకటించుచున్నది.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు
వ్రాయుటకు ద్వి 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు
0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపబడినది.
— సోవియటులయందు, తిరువనంతే.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యశాల వల్లి రు. 2, భన్మప్రకాశిక రు. 1
2046) వాక్యం శ్రీవాంశ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, వైదవాడ

అత్యద్భుత కుష్టుకులధ్వంత భాస్కరం

సమస్త కుష్టువ్యాధులకు
అమోఘప్రక్రియ గుణములేదని
రుజువుచేయువారికి రు 116/-
బహుమానము కుష్టుశోకుల
పాలిటి సంతోషగా వక మహా
కుష్టునిల్ల మా సంస్థానమునకు
సమర్పించబడి ఆసంఖ్యాకము
లైన కుష్టుములను సకంపజేసి,
మా ఆశ్రమమునకు కీర్తిదెచ్చిన
యోగ్యతా పత్రములకు

వివరములకు నేడే వ్రాసిన మా అత్యద్భుత కుష్టుకులధ్వంత
భాస్కరమును కేటలాగును ఈ చికిత్సముగా వంపబడును.
దానికి ప్రకటనలకు మోసపోతుడు.

టి. వి. రాఘవాచార్యులు, జమిందారు,
శ్రీరాఘవాచార్యులయ్యేదాశ్రమం,
కడలి-రాజోలుతాలూకు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నం॥ అక్టోబరు 16-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యముబస్తాలు		
కునుగు తెనాలిది ,, ప 42 కలవి కు	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరిది ,, డిల్	14 0 0	14 8 0
ధిల్లీ ,, డిల్	15 8 0	17 8 0
రాగులు రి. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
శువులు ,,	20 0 0	28 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు		
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిల్	18 4 0	14 2 0
పెసలు ,, డిల్	14 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిల్	14 8 0	16 0 0
ఉలములు ,, ర 195	10 0 0	11 0 0
3. నూనెవస్తువులు		
శువులనూనె బా 1-కి	145 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	21 0 0
మిమక వేరునెనగవచ్చు బా 1-కి	55 0 0	56 0 0
చేతితో కొట్టిన ,,	45 0 0	50 0 0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మిమకనూనె 112		
ఆముదము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు		
చాయపశువు బా 1-కి	105 0 0	106 0 0
కూరకశువు ,,	75 0 0	88 0 0
మిరకచాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	70 0 0	75 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	80 0 0	88 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీరుందు మునుగు 1-కి కు 40, 45		
కాళవాస్త్రీపాయకట్టు ,,	50, 55	
తెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి	26 8 0	26 12 0
చింతకందు బా 1-కి	28 0 0	60 0 0
5. ఇనుము		
పట్టారకం బా 1-కి	81 0 0	88 0 0
చదరం ,,	29 0 0	81 0 0
రవుడు ,,	25 0 0	81 0 0
6. నూలు		
నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	8 2 0	
నం 6 ,, కట్టారి	5 8 0	
నం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నం 20 1/2 కెట్టేస్త్రీలు	7 7 0	
నం 40 జమ్మకు 10 పా	12 8 0	
నం 44 సాండ్	6 2 6	
నం 40 రాజీ	10 12 0	
నం 4 బెన్నిమసీదు	4 12 0	
7. దూది		
బోండావెట్టు బారుప 1-కి	85 6 0 0	
8. లోహములు		
నండి 100 కులం 1-కి	61 12 0	62 0 0
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
సవరను 1-కి	18 7 6	
ఇత్తడి బా 1-కి	225 0 0	280 0 0
రాగి బా 1-కి	278 0 0	275 0 0
9. రంగులు		
ఆరె మేలు స్వీట్టులూండు అలిజరయిక్ సింహం		
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 58 0 0		
,, నీలింప 1 రి	1 10 6	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 6	
,, 1 అందరు	1 8 0	
శేర్మటు పొస్తుస్కా బోలెట్ అనగా (బరిక్-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8 రి	1 0 0	
పవరు 4 రి	2 2 0	

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుంచువారికి పి. పి. లు పంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుంచు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము			
ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్దాహ	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరానికి సంచికలు } క్రొత్తవి "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు }			
చందాదార్లకొనివారికి "	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దాహ	6-0-0
ఆరుసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి వాలను సంపుటములు (1924 సం మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాల్కొలైడ్ లైడు విక్రయమునకు సిద్ధ ముగనగును. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 6-0-0

పి. పి. చార్జీలు ఎగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు ప్రాచీనములైన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమునందును బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిక, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరిఘువీర, కనారాయణ, కాళహస్తిశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జిల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౮-౦
- 5 సీతనిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభావమున రచియింపబడి పదపది యనేకభావల బరిత్రవైతమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రేయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 ధన్వంతరము (వచనము): పౌద్గమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పౌద్గమతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కేశాబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 పీఠుడు (ఓయిదంకముల నాటకము): నార్సేజేశ్వరు కవిఖిలామణి యగు ఇబ్నెను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (అనర్గు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

శ్రీ శాంతి ఆశ్రమమునండి ప్రకటింపబడు పత్రికలు

శాంతి

(భక్తి జ్ఞానవైరాగ్య విషయిక మాసపత్రిక)

పర్యవత సమృద్ధిములగు, తెలుగు వ్యాసములతోడ నలరారుచు, విశ్వ సోదరభావమును బోధించును.

చందా వివరము:— శాశ్వతపోషకులు రు. 100, పోషకులు రు. 50, సహాయులు రు. 10, చందాదార్లు రు. 2.

PEACE

'శాంతి' పత్రికవలెనే పర్యవత సమృద్ధిమును, విశ్వసోదర భావబోధకము నగు వ్యాసావళితో ఆంగ్లమున ప్రకటింపబడు మాసపత్రిక.

చందా రు. 5-0-0 'శాంతి' పత్రిక చందాదారులకు రు. 2-8-0 మాత్రమే.

శ్రీ శాంతి ఆశ్రమము

ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలుగలిగి కడు విశాలమై యొప్పు సమద్రదేశమున, వివిధఫలవృక్షములతో నలరారుచున్నది. తోటనడుమ నిర్మింపబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున గల మానవు లందఱకును శాంతికి ఎల్లమై సర్వమతములవారసులకును ధర్మముల ననుసరించు పరమార్థ సాధన చేసికొనుట కనువుగనన్నది.

హిందువులు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు మతవివేకమును దేశ భాతి మతవివేకము లేక స్వేచ్ఛగా తమ తమ యానాసానులను జఱుపుకొనవచ్చును. ఎల్లఱకును ప్రీతి పూర్వకముగు స్వాగతము!

ప్రధానస్థానము:— ఆమెరికా, డెక్కార్లు మున్నగు దేశములందును శాఖాసమాజములు కలవు.

తోటపల్లకొండలు శాంతి ఆశ్రమపోస్టు, పెద్దాపురం తాలూకా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు 4652

1565

వష్టిపూర్తి ముద్రణము తాలూకా ఈ కొండి గ్రంథములు విడిగా అమ్ముబడును కొలదిప్రకారము యింతులచేత కావలసినవారు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.

ప్రహ్లాదనాటకము (అంశములు) వెల 1-8-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 826 పుటలు 2-0-0
ప్రహసనముల సంపుటము, కాలికొలైడు 1-0-0

పోస్టేజి, పి. పి. కర్పూల కొనువారభరించవలెను. మూడు ప్రక్షకములు కొనువారు రు. 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును.

రాజమహేంద్రవరం, పాలకోడేటి మూగురుర్తి, 15.8.28. వష్టిపూర్తి పంపుకొన్నది.

3351 ఘనసారచందిని

3

శృంగారములను, స్త్రీల కనుమర్యాదలను శ్రేష్ఠమయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు శిరోగములను, స్త్రీలకుపంభించు కుసుమశిరోగములను నిర్మూలన గావించును. సినా రు 1-8-0.

దీనికి అనువాదముకై చందిని ఆత్మక నుపయోగించుట ముఖ్యము, చందిని ఆత్మక సినా 1-8-0 వి. పి. ఖర్చుల ప్రత్యేకము.

పి. కె. పి. అంజుకో ఆయుర్వేదసమాజం-పెరి దేవీ (నెల్లూరుజిల్లా)

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మిశ్రాతకముగాని, తేదిసమయముగాని పంపిన జైమిని శాస్త్రోక్త్యా 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుటకు రు. 5-0-0 దళాంతర్గతముగోరవారు ఈ త్రవముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0

4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

1204 2 అశ్రు క భ న్న ము

వెల రు. 1-8-0 రు. 5-0-0

శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, తూయ, పిట్టను బోగొట్టును. కపమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందులతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చువారు. కేటలాగు ఉచితము, 2126 అర్చరసాయనశాల, ముఖ్యుల, కృష్ణా.